

**Školski list
Prirodoslovne škole Vladimira Preloga**

Zagreb, veljača 2014., broj 18
cijena 17 kn
www.psvprelog.hr
info@psvprelog.hr

Julijana Matanović:

„Ja sam osoba
s greškom u biografiji”

Usvojiti “Kulturu turizma”

Sramotno kotiranje
hrvatskih učenika -

- njihova krivnja ili krivnja sustava

Napad modernih ovisnosti
na osovinu čovječanstva, razum

Sadržaj

Za izdavača:

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Ulica grada Vukovara 269
10 000 Zagreb
tel./fax. 01/6184 780
centrala 01/6184 772

Ravnatelj:
Zlatko Stić**Glavna urednica:**
Eugenija Prša**Uredništvo:**
Filip Matijević, Marta Nikić,
Marin Đaković**Novinari:**
Eugenija Prša, Filip Matijević,
Marta Nikić, Marin Đaković,
Ivor Zvonimir Kruljac, Lovro Romić,
Antonia Šantek, Filip Čerepinko,
Lucija Brašić, Ana Islamović,
Matea Klenović, Kaja Barić,
Igor Jerković, Katarina Dogan,
Antonija Golubić, Martina Maruna,
Martina Drugović, Lucija Klarić,
Lucija Barun, Petra Frančić**Lektura:**
Henrieta Barbarić, prof.**Fotografije:**
Filip Matijević, Martina Drugović,
Ivor Zvonimir Kruljac**Crtež:**
Grgur Akrap**Fotografija na naslovnicama:**
Filip Matijević**Voditeljica novinarske skupine:**
Lana Rušnov Perić, prof.**Grafička oprema:**
članovi Novinarske skupine**Tisak:**
Prinera grupa**Riječ urednika****Eksplozija supernove**

Sramotno kotiranje hrvatskih učenika - njihova krivnja ili krivnja sustava?
Prelogovci pokazali sva svoja umijeća i dobro srce
Step Afrika ujedinio različitosti kroz komunikaciju plesom
Napad modernih ovisnosti na osovinu čovječanstva, razum

Znanstveni fenomeni

Mlade snage PŠVP-a
Uspjesi naših učenika na državnim natjecanjima
Sreća nikad nije umanjena kada je podijeljena s drugima
„Ako nahraniš gladnog psa, neće te ugristi. To je osnovna razlika između psa i čovjeka“
Čovjek sa sto medalja
Svaki učenik ima svoju priču

Stručna literatura

Dezinfluirajmo tramvaje
Ja sam osoba s greškom u biografiji
Biciklom po Evropi i nazad

Istraživački radovi

Kako su kava i najvažnija sporedna stvar na svijetu promijenili naše živote
Nezbrinuti spomenici
Usvojiti kulturu turizma

Pod mikroskopom

AkTer Fest
Imaš zadatak - imam rješenje
Novinarstvo je kao torta od čokolade, sa šlagom na vrhu
Javno govoriti o seksu nije loše, samo puno košta

Laboratorijski dnevnići

Namjeravam svirati i uživati, a ne biti poznat
Šminkanje nije samo nanošenje boje na lice
Čovjek je čovjeku...
Moje drvo je ondje negdje
I ove godine... zamjenik svetog Nikole u našoj školi
Vukovar na raskrižju prošlosti i budućnosti

Jednoliko gibanje

„Što je u državi bolja glazba, bolja će biti i država“
Spojili smo ugodno s korisnim
Vijesti iz knjižnice
Naučila sam živjeti s dijabetesom
Trčanjem mijenjajmo dijabetes
Nije bitno plešete li dobro - već dajete li sve od sebe
Mačevanje, ronjenje, ples, ragbi... tko bi uz to mislio na nogomet i košarku

Na terenu

Antarktika - zato što u Zagrebu nema snijega
ICYs 2013.godine na Baliju bio je neprocjenjivo iskustvo
Tragovima prirode i prošlosti
Najpoznatiji Kemičar Na Svetu

Kultura stanice

Zlatno doba televizije ovih je godina na vrhuncu
Anarhičan country
Ove pjesme ne bismo čitali svojom voljom
Osuđivanje da bi se odala počast tradiciji
Preporuke knjižničarke
„Život je crtanje bez brisanja“
Posljednja crta obrane
Sofoklov Kralj Edip (na samo četiri stranice)

Riječ urednice

Što čitate?

Kamo gledate?

Čemu se uopće nadate?

Ta pitanja zvuče malo previše filozofski, no nije važno.

Kada ste već dobili ovaj časopis u ruke, pročitajte ovaj početak da vas mentalno pripremi za ono što slijedi. Vjerojatno se svatko od vas nada da će pronaći nešto u ovom časopisu. Nadate se ćete pročitati nešto zabavno. Možda se nadate smijehu ili nekoj vrsti odgo-

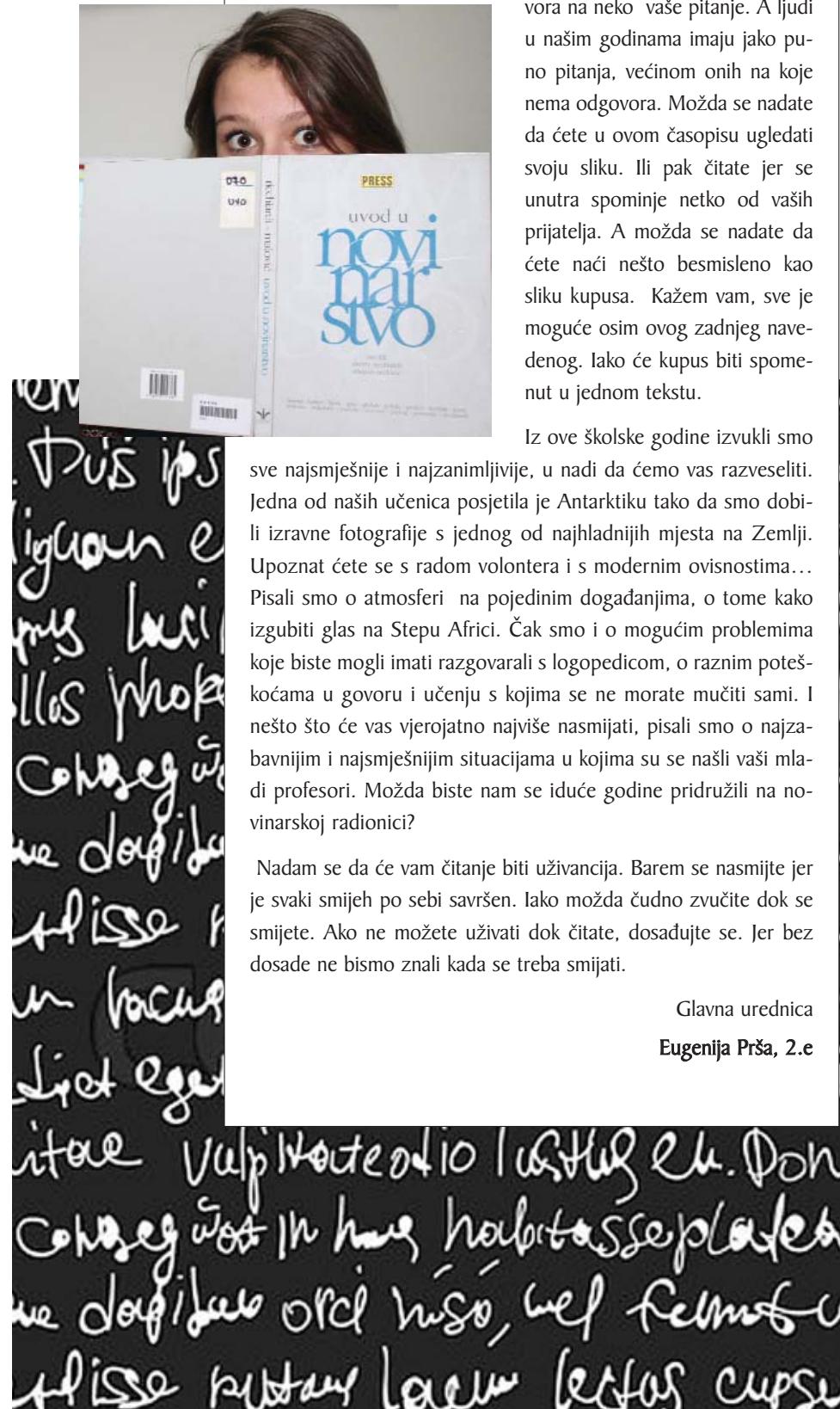
vora na neko vaše pitanje. A ljudi u našim godinama imaju jako puno pitanja, većinom onih na koje nema odgovora. Možda se nadate da ćete u ovom časopisu ugledati svoju sliku. Ili pak čitate jer se unutra spominje netko od vaših prijatelja. A možda se nadate da ćete naći nešto besmisleno kao sliku kupusa. Kažem vam, sve je moguće osim ovog zadnjeg navedenog. Iako će kupus biti spomenut u jednom tekstu.

Iz ove školske godine izvukli smo sve najsmješnije i najzanimljivije, u nadi da ćemo vas razveseliti. Jedna od naših učenica posjetila je Antarktiku tako da smo dobili izravne fotografije s jednog od najhladnijih mesta na Zemlji. Upoznat ćete se s radom volontera i s modernim ovisnostima... Pisali smo o atmosferi na pojedinim događanjima, o tome kako izgubiti glas na Stepu Afriči. Čak smo i o mogućim problemima koje biste mogli imati razgovarali s logopedicom, o raznim poteškoćama u govoru i učenju s kojima se ne morate mučiti sami. I nešto što će vas vjerojatno najviše nasmijati, pisali smo o najzabavnijim i najsmješnjim situacijama u kojima su se našli vaši mлади profesori. Možda biste nam se iduće godine pridružili na novinarskoj radionici?

Nadam se da će vam čitanje biti uživanica. Barem se nasmijte jer je svaki smijeh po sebi savršen. Iako možda čudno zvučite dok se smijete. Ako ne možete uživati dok čitate, dosađujte se. Jer bez dosade ne bismo znali kada se treba smijati.

Glavna urednica

Eugenija Prša, 2.e

Sramotno kotiranje hrvatskih učenika - njihova krivnja ili krivnja sustava

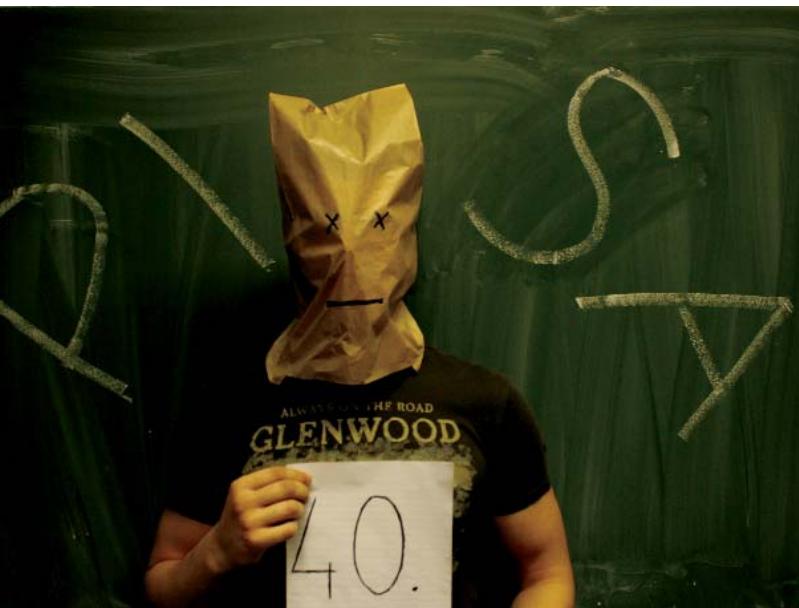
U naponu i jurnjavi prvoga polugodišta ove godine, 3. prosinca 2013. godine hrvatsko će školstvo zapamtiti po neugodnom iznenadenju što su ga podastrli rezultati PISA istraživanja 2012. godine; no trebamo se s nelagodom zapitati: je li to uistinu iznenadenje

Fotografija i tekst: Filip Matijević 3.b

PISA (Programme for International Student Assessment) istraživanje, kao izvedenica projekta OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) ima ulogu prikazivanja općeobrazovne sposobnosti petnaestogodišnjih učenika 65 zemalja suradnica iz područja čitalačkih, matematičkih te znanstveno- obrazovnih sposobnosti. U ispitivanju je sudjelovalo 6853 učenika, a prema rezultatima, prosječna hrvatska kotacija na ljestvici čitalačkih sposobnosti (485 bodova) je za 11 bodova u zaostatku od prosjeka OECD država članica (496 bodova). U pravilu, djevojke prolaze bolje i to sa značajnom razlikom od 48 bodova, no neka se momci ne brinu jer su uspjeli probiti razliku od 12 bodova prednosti u matematici, iako u prosjeku od 471 boda Hrvatska i dalje zaostaje za OECD skupinom za 23 boda. Posljednja skupina znanstvene obrazovanosti za Hrvatsku nosi najmanje bodovno odstupanje od 10 bodova s položenih 491 u prosjeku, pri čemu su oba spola uspjela proći koliko-toliko bez važnije statističke premoći (iako, djevojkama na volju, uspjele su prelomiti dva boda prednosti u prosjeku).

Riječi su vjetar

Navedeni rezultati prošli su bez neke veće buke u učeničkim redovima, no *vis maior*, ministar znanosti, obrazovanja i sporta Željko Jovanović, uzjapurena i crvena lica ustvrdio je:

„Zaboravimo zemlju znanja, ovo je katastrofal!“, i jadan je bio u pravu. Nismo dugo trebali čekati prije nego su nam učeni, iskusni i promišljeni obrazovni djelatnici počeli diktirati nove zahjeve, navodne potrebe, neizbjegne reforme, izmjenu obrazovnog sustava iz korijena i ostale bajne i revolucionalne promjene, kao i već nebrojen broj puta do sada, no problem nije samo u našem obrazovnom sustavu koji toliko često stavljuju u odnos s finskim. Ne želeći se pozivati na onu da je susjedu trava uvijek zelenija, trebamo malo pogledati i na nas same, učenike, temelj i jedini cilj cijelog sustava obrazovanja. Nije li ipak naša krivnja što smo se osramotili na ispitima PISA-e? Iskreno govoreci, motivacija i općenita usmjerenošć na znanje izuzetno je prorijeđena u našim bojnim redovima ovoga četraestogodišnjeg rata za osnovno obrazovanje. Dokle god nam vlada mentalitet poput onoga što ga je lijepo iskarikirao Ante Tomić u svojoj kolumni Jutarnjeg lista: „Što će Hrvatu drolja Karenjina. Za život koji će naša djeca živjeti imaju dovoljno škole“, djeca imaju i previše obrazovanja za život koji će živjeti, čak i na odmet.

Red, rad i disciplina

Naravno, određene reforme i restrukturiranja od strane ljudi koji uistinu imaju iskustva na pedagoškim frontama i učiteljskim stolcima bit će nadasve korisni, no rušenjem društvenog statusa, kao i onoga finansijskoga, dovoljno izmučenim i radišnim nastavnicima može samo rezultirati njihovom demotivacijom, nevoljkošću te smanjenom učinkovitošću predavanja, što poslijedice i nama oduzima jako važan faktor, inspirativnu ikonu. Ipak, neovisno o toj ikoni i svim ostalim faktorima, nama bi glavni cilj trebao biti izgradnja naše budućnost na osnovi školovanja, koje tako drsko zanemarujuemo, pritom osiguravajući dobru ravnotežu užitka i slobodnog vremena te našeg rada. Obavivši kvalitetno onaj dio s radom, prateći one najosnovnije upute koje bi i magare s kromosomom više-manje zapamtilo, možda bismo i imali nade očistiti onu okaljanu sliku Hrvatske i njena školstva, ne samo na testovima stranih agencija poput OECD-a (post. PISA), već i na onim domaćim, poput Državne mature, time osiguravajući sebi svijetu budućnost, uz malo volje, čak i u ovoj zaludenoj Hrvatskoj, osiguravajući obitelj koja će doprinositi svojim radom i uspjehom, a ne profašističkim skupovima i gestikulacijama prošlosti koje nas samo prikazuju kao životinje na uzdama „stare slave“.

Prelogovci pokazali sva svoja umijeća i dobro srce

Ovogodišnja vesela božićna priredba održala se 20. prosinca 2013. u velikoj dvorani, uz nekoliko promjena. Svake godine marljivi i talentirani učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga smisljuju i uvježbavaju svoje nastupe kako bi zabavili publiku koju čine ostali učenici i profesori škole te se na taj način prikazali u najboljem svjetlu. Novim učenicima, različitim nastupima, vedrom voditeljicom Martinom Marunom, novim profesorom Davidom Duvnjakom te ugošćavanjem dječice i njihovih roditelja, priredba je bila uvelike drugačija od ostalih te je na nas ostavila poseban dojam koji je ispunjavao radošću i toplinom

Piše: Karla Ribičić, 3.b

Vilenjaci Djeda Božićnjaka

Obitelj Malković s našim učenicima

Svečana priredba otvorena je glazbeno-plesnom točkom. Tim od pet pjevačica i jednog gitarista izveo je poznatu Gotyjevu pjesmu „Somebody“ uz koju je plesalo devet djevojaka s Martinom Bolf na čelu. Zatim je uslijedio veliki školski zbor predvoden novim i duhovitim profesorom glazbene umjestnosti, Davidom Duvnjakom, prvim profesorom koji je pripremio školski zbor nakon profesora Josipa Zenka koji je ove godine otisao u mirovinu (ali je ipak na veselje sviju prisustvovao priredbi). Zbor je započeo pjesmom „Kupina“, zatim je otpjevao predivnu božićnu pjesmu „Away in a manger“ i planetarno popularan hit Michaela Jacksona „They don't really care about us“ uz prisutstvo izražajnog muškog vokala Lucijana Janka Krnica. Andrej Drenski, Borna Salopek i Luka Horvatić sa svojim su bendom izveli pjesme „Should I stay or should I go“ i svima poznatu „Sretan Božić

Plesna skupina PŠVP-a

svakome“. Borjan Cvrtila je sa svojim bendom izveo pjesmu Kawasaki 3P-a „Ni da ni ne“. Glumačka skupina izvela je smiješan igročak koji su, navodno, sami improvizirali jer ih je voditeljica ostavila na cijedilu. Uslijedilo je nekoliko plesnih točaka. Najprije su započeli Ena Beč i Zoran Margetić s predivnim latinoameričkim plesom, nastavili street dance plesači svojom urbanom koreografijom, a završile dvije učenice svojom originalnom izvedbom stepa. Na posljeku su članovi jednog od triju školskih bendova izveli poznatu božićnu pjesmu „Zvončići“ na bubenjevima i bongu. Nakon svih zabavnih nastupa, dirljivi završetak omogućila su djeca kojima je Volonterska skupina PŠVP-a, uz Caritas Zagrebačke nadbiskupije, svojom dobrom voljom i trudom sakupila mnogo divnih darova kojima su se djeca veoma razveselila. Naime, riječ je o djeci bez roditelja, osobama sa zdravstvenim poteškoćama i na druge načine socijalno ugroženim obiteljima. U školu je došlo sedmero obitelji iz cijelog Zagreba kojima je nada u dobrotu i solidarnost bila vraćena. Na kraju slavlja obratio nam se ravnatelj, od srca nam zaželjevši čestit Božić i sretnu Novu godinu.

Priredba je bila vrlo zabavna. Trajala je dva sata, a veselje je raslo iz minute u minutu, tim više što su učenici na tribinama (ali i oni za koje ondje nije bilo dovoljno mjesta) svojim pljeskom i užicima entuzijazma podigli atmosferu. Dodatno su nas razveselili skraćeni školski sati. Može se reći da je sve bilo prekrasno i da će se dojam koji je predstava ostavila na nas pamtitи još dugo vremena.

PROJEKT STEP AFRIKA U NAŠOJ ŠKOLI

Step Afrika ujedinio različitosti kroz komunikaciju plesom

Step Afrika izvukao je sve najbolje, sve snažno i natjecateljsko iz plesača. Uspjeli smo izbrojati osamdeset srednjoškolaca koji su pristigli iz Hrvatske, Slovenije, Srbije, Makedonije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore kako bismo se zabavili na jednotjednom programu proučavanja tradicije stepa. Svi su se rado odrekli nastave kako bi doradili vještine timskog rada, discipline, obveza i ritma

Piše: Eugenija Prša, 2.e

Fotografije: Martina Drugović, 3.b

Glavni cilj ovog projekta je unaprijediti regionalnu pomirbu među našim mladim srednjoškolcima (*world peace*), graditi toleranciju te postići osnaživanje mišića pomoću ritma plesačica i plesača Stepa Afrike. Kroz stepping - jedinstven afričko - američki oblik umjetnosti - Korak Afrika donio je umjetnost i energiju za učenike. Na kraju petodnevног kampa u Prirodoslovnoј školi Vladimira Preloga slijedio je nastup. Učenici i njihovi učitelji Step Afrike plesali su za svoju

zajednicu, pokazujući nove plesne vještine i dijeleći pozornicu s ljudima različitih kultura, jezika i povijesti. Učitelji Step Afrike imali su i samostalan nastup u kazalištu „Trešnja“. Naravno, njihovi učenici došli su im dati podršku i promatrati profesionalni ples.

Već prvoga dana plesa, učenici su uzbudeno prepričavali događaje i doživljaje plesa. Step je ples u kojem je potrebno mnogo energije, a učitelji stepa su točno znali kako pristupiti srednjoškolcima. Po

prvi puta su tri različite grupe stupile u svoje prostore kako bi upoznale učitelje stepa, a na stolovima ih je dočekala gomila sendviča i sokova. Učitelji su im poručili kako će im to itekako trebati, koliko god bili energični. Nakon prvoga treninga, premoreni su nam ispričali kako im je najdraži dio gledati zgodne profesore kako plešu, ali i to što iskoriste apsolutno svu energiju koju imaju. Prije svakog plesa učitelj bi povikao - Brothers and sisters?! -, a učenici bi odgovarali - Yes! - . Koliko su brzo

gubili energiju, toliko su brzo gubili i glasove. Pred školom su pokazivali nove pokrete i stvaranje ritma svojim tijelom. Kako je ples sadržavao ritam udaraca nogom o nogu, uzbudjeni učenici su tek pred kraj tjedna primijetili da imaju masnice veličine dlana, no to im nije nimalo smetalo. Svi su bili konstantno dobre volje i iskoristili svaki trenutak plesa, a učitelji su imali beskrajno strpljenje i volju za rad sa srednjoškolcima, čineći sve najbolje kako bi ih motivirali.

Prelogovci na MTV-u

Jednoga dana poslije nastave ostali su sa skupinom prijatelja koji su imali pauzu za jelo. U kratkom vremenu do njih su došli novinari MTV-a i ispitivali ih o plesu, a kas-

Ponosni učitelj sa svojim učenicima

nije su saznali da je na njihovoj televiziji objavljena reportaža o njima. Intervju je prošao s puno smijeha i pohvala. Imali smo priliku promatrati sve tri skupine na proba-

ma, što nas je oduševilo. Koliko god puta ponavljali pokrete i izmjenjivali koreografiju, vladalo je posebno raspoloženje. To što su bili iz različitih zemalja nikako nije poremetilo timski rad. Iako su toliko različiti, kretali su se jednak i slijedili isti ritam, komunicirali su plesom, tako da je cijelu skupinu držalo isto raspoloženje. Svatko bi dao apsolutno sve od sebe

prateći ritam. Svaki promatrač poželio je biti dio te skupine. Učenici su s nestručnjem dočekali 26. travnja 2013. kada se održao nastup za koji su se pripremali cijeli tjedan. Tribine pune gledatelja s oduševljenjem su pratile pokrete stepa. Nastup je bio najavljen i na Anteni Zagreb, tako da znatiželjnih očiju nije manjkalo. Uz velik uspjeh, trud i zabavu, plesače je ispratio gromoglasan pljesak. Ples Step Afrike donio je toleranciju, ushit i puno smijeha, ali prvenstveno najljepša sjećanja.

Završna priredba

PRISUTNOST I POSLJEDICE
KOMERCIJALNE TEHNOLOGIJE

Napad modernih ovisnosti na osovinu čovječanstva, **razum**

Fotografija i tekst: Filip Matijević, 3.b

Razvojem i usponom tehnologije te industrije, kao posljedica neizbjježnog uplitanja komercijalizacije u iste, razvio se određeni materijalistički kult tehnologije. Približno 5,5 milijardi mobilnih telefona trenutno je u uporabi, od čega je najmanje 1,1 milijarda tzv. „pametnih telefona”. Navedene brojke samo potvrđuju brojnost uzročnika činjenice koju smo u mogućnosti zamijetiti tijekom nastave, u našim osobnim društvenim krugovima, obiteljima te svim područjima grada, od kafića do vozila javnoga prometa, činjenicu da „gadgeti”, bili to pametni telefoni, dlanovnici ili glazbeno-reprodukcijski uređaji, odjeljuju korisnika od okoline te ga čine kako socijalno inertnim, tako i potpuno nesvjesnim okruženja.

Savršen primjer za prethodno spomenuto pojavu jest slučaj iz američkih novina, ubojstvo studenta J.V. (20) od strane N.T. (30). Naime, vozeći se vlakom kroz San Francisco, N.T. je usred punog vlaka izvukao vatreno oružje kojim je naočigled „prisutnih“ mahao te ga više puta vadio i spremao sve do trenutka kada je zapucao i usmrtio J. V. „Prisutni“ putnici te kasniji svjedoci ubojstva bili su zaokupljeni uporabom svojih pametnih telefona te su prema tvrdnjama bili potpuno nesvesni napadača i njegova ponašanja. Svojevrsna izolacija, nedostatak svijesti o okruženju samo su površne te trenutačne posljedice uporabe telefona, dlanovnika ili mp3-playera. Uporabom na dnevnoj bazi postaju klimava grana obrambenog mehanizma adolescenata koji i bez toga imaju dovoljno slab i poljuljan odnos sa svijetom te društвom u globalu. Izolacija te umrтljavanje, s namjerom da se ublaži teret i napor stresa što ga izaziva moderni način života mladih, samo potpomažu konceptu sveprisutnije dehumanizacije i općenitog otuđivanja čovjeka kao sastavnice društva. Upravo ti procesi napadaju ionako ranjivu mладеначку samouvjerenost, sposobnost izražavanja te kvalitetnog razmišljanja i donošenja odluka, s opipljivim, trenutačnim i trajnim posljedicama, za razliku od onih virtuálnih. Stara je novost, no od izuzetne važnosti, da je brojnim istraživanjima znanstveno dokazan utjecaj modernih ovisnosti ne samo na decizivne i opće orientacijske vještine, već i na one verbalne i pisalačke. Potreba adolescenata da se izraze te budu dijelom društva prije se očitovala interakcijom licem u lice kojom su se razvijale prethodno spomenute vještine te se stvarale čvrste i kvalitetne poveznice, ne samo sa svjetom i društвom već i s općenitom sposobnošću za stvaranjem boljeg života sebi kao pojedincu, ali i društvu kao cjelini. Što se samoga izražavanja tiče, vokabular, kao i govorničke sposobnosti, atrofiraju pod utjecajem i navalom bezbojnog, kaotičnog, nestalnog i svepristunog „chat“ govora. Cilj je

samo prenijeti poruku; emocije, toplina ili čak hladnoća, boja koju glas nosi, kao i značenja čestih stilskih figura padaju pokošene i beskorisne u uporabi ovakvoga govora.

Tech-ovisnost kao nusprodukt komercijalističkog društva

Naravno, generalna namjena takvih tehnoloških mreža, koja podrazumijeva olakšano povezivanje, prijenos podataka kao i opću informatizaciju, nadasve je hvalevrijedna i pozitivna, no granice dobiti i kontrole davno su postale mutnima i nejasnima u svijetu komercijalizma sa ostvarivanjem zarade kao glavnim ciljem. Upravo takva fasada moralu i generalnog shvaćanja namjene postavlja ultimatum potrošačima, što ih tjera da kupuju navedene uređaje u svrhu ostvarivanja socijalnog statusa, ne samo na materijalističkoj osnovi već na onoj društvenoj, interakcijskoj, jer u slučaju neposjedovanja navedenih prijeti se, naravno bezrazložno i loše utemeljeno, no svejedno začudujuće učinkovito, ekskomunikacijom te svojevrsnom degradacijom u očima društva. Ovakav koncept i način poimanja još se ne nalazi u svome punome jeku no kreće sigurnim tempom ka globalnoj i sveopćoj rasprostranjenosti. Zasada čvrste prepreke i dalje čine kako kulturološke i finansijske tako i dobne granice.

Televizija i internet, matice mravinjaka informacija i snova

Moderne ovisnosti kao dio stvarnosti mladih ne manifestiraju se samo mobilnim telefonima, dlanovnicima ili glazbeno-reprodukcijskim uređajima, naime, upravo televizija i internet čine osovine zabave i izvora informacija gotovo pa cijeloj populaciji. Televizija,

Domagoj Štimac, dr. med., specijalist psihijatar

NEKOLIKO RIJEČI SA ZAMJENIKOM RAVNATELJICE I VODIČEM TIMA POLIKLINIKE ZA ZASTITU DJECE GRADA ZAGREBA, DR. MED. I SPEC. PSIHIJATROM DOMAGOJEM ŠTIMCEM

Bavi li se Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba dijagnostikom i tretmanom djece kod koje se razvila ovisnost o društvenim mrežama, odnosno internetu?

Posebno se ne bavi ovisnostima već uglavnom s djecom i adolescentima koji su na neki način traumatizirani, ali u sklopu obrade ili uočenih poteškoća ponekad se susretнемo i s takvom problematikom.

Bilježite li porast prijavljenih slučajeva i koliko ste ih do sada imali?

Istraživanjem koje smo proveli vezano uz korištenje društvenih mreža kod djece uočili smo da sve više djece vrijeme provode na društvenim mrežama te da nisu educirana u sigurnom korištenju interneta.

Imate li slučajeva u kojima je djetetu indicirano terapijsko liječenje zbog posljedica ovisnosti o društvenim mrežama/ internetu?

Naravno da ima, osobito kad takvo ponašanje- ovisnost uvelike počinje sprječavati dijete-adolescenta u svakodnevnom funkciranju.

U slučaju primjene terapijskog liječenja ovisnika, prati li se njegovo ponašanje te mogući recidivizam poslije tretmana te tko nadzire oporavak, roditelji ili poliklinika?

S obzirom da je to jedno novo područje još uvijek nisu postavljeni algoritmi u provođenju tretmana, barem prema mojim saznanjima.

Organizira li Poliklinika tečajeve, radionice i sl. u svrhu senzibiliziranja javnosti i suzbijanja ovisnosti mladih o društvenim mrežama?

U našem kontinuiranom radu senzibiliziramo javnost o određenim opasnostima korištenja društvenih mreža, uglavnom kroz predavanja, kontinuirane edukacije stručnjaka te povremene radionice na tu temu.

Imate li u planu pokretanje novih projekata, istraživanja, radionica u vezi s ovisnošću o društvenim mrežama?

S obzirom da se putem društvenih mreža, odnosno interneta, može činiti ili doživljavati nasilje /tzv. cyberbullying/, zasigurno će nam područje rada biti usmjereni kako prema žrtvama nasilja, tako i prema počiniteljima, dok se, vjerujem, ovisnicima o društvenim mrežama nećemo baviti u većoj mjeri.

iako u odličnom startu u utrci za medijsku premoć, biva praćena ostalim sredstvima izvora informacija poput prethodno spomenutih. Unatoč tome, održava se na prvom mjestu upravo radi činjenice da je ona na neki način portal, čarobna vrata u svijet trenutačne i vividne mašte, u svijet razonode i informacija. To je dojam koji ona ostavlja na mlađe naraštaje te rezultira našim podavanjem njenom utjecaju te čestoj ovisnosti o programima i ponudi koja se emitira u našim toplim domovima svakog od trenutaka tijekom 365 dana u godini. Isto vrijedi i za tek nešto svježiji medij, internet. On nije samo sredstvo razonode, već je ključna sastavnica kako poslovnog, znanstvenog tako i društvenog života pojedinca. Bivajući tako ključnom sastavnicom života mladih, on se razvio te proširio na veliki dio aspekta naših života. Sukladno tome, društveni krugovi u pravome svijetu kao da su se odzrcalili u stakleno mirnoj vodi jezera te stvorili svoje preslike, društvene mreže. Facebook, Twitter, u posljednje vrijeme Instagram, Tumblr, Keek, Snapchat, čiji korisnici kreirajući mreže poznatih i nepoznatih lica, usavršenih figura i neprepoznatljivog karaktera s obzirom na stvarnu osobu stvaraju svijet sam za sebe. Nerijetko sudionici istih mreža kreiraju idealne i zavidne slike svog karaktera i figure time pokušavajući nadoknaditi nepostojanost istih karakteristika u stvarnome svijetu, uzimajući tako uzorke izražaja, stila svojih idola, a još češće korisnici istih mreža provode vrijeme proučavajući te „profile“ i savršene slike time dodatno rušeći svoje samopouzdanje i osobnu sliku sve do točke kada zapadaju u troma stanja gdje se samo hrane snovima i ispraznim kreacijama drugih. I tako se taj depresivni lov za publicitetom, pet minuta slave, vrti dok se pod njegovim kotačima drobe i radaju snovi mnogih mladih. Tijekom cijelog spomenutog lova za slavom mnogi postaju žrtvama cyberbullyinga, kao i seksualnog zlostavljanja (nerijetko kao posljedica sextinga).

Tehnologija kao dodatak životu, ne i on sam

Apstinacija nije način; ravnoteža jest. Ovom mišlju može se zaokružiti općenito pravilo za izbjegavanje situacije kada izrabljivanjem namjene naših ljubljenih spravica za razonodu oni postaju vlasnici, a mi samo potrošno meso u velikom aparatu razonode i zarade. Jer ovdje se ne radi o tome aparatu, već o životu pojedinca, o jednome licu sa svim svojim čarima i manama, ne o bezličnoj masi osvijetljenoj LCD ekranima. Uredaji bi nam trebali pomoći da se opustimo od stresa razonodom koju pružaju, da iskoristimo njihovu brzinu i dostupnost podataka za brže obavljanje zadataka, time smanjujući mogućnost za iscrpljivanjem naše volje, a ne da ih koristimo kao sisaljke upravo te volje. Njihovo postojanje ima svrhu, cijeli mehanizam proizvodnje, prodaje i uporabe trebao bi imati simbiotski odnos s potrošačkim društvom, no trenutnim razmišljanjem i djelovanjem ono ima parazitsku ulogu. Njihova sveprisutnost i uplitanje u svaki aspekt života, čak i onaj intimni te ta silna potreba za publikacijom svakog savršenog trenutka ozbiljan su i neoprostiv napad na osovinu čovječanstva, razum.

Kao potrošači, u našoj submisivnoj poziciji naspram tehnologije, odričemo se svake kontrole nad našim umom, u zamjenu za svjetovne užitke. Sada je najgore vrijeme za degradaciju, ali je zato sada najbolje vrijeme za napredak, za razvijanje odnosa, nas samih te cijelog svijeta. Uz ponuđeno i dostupno mladima u ovome stvarnome svijetu, ne onome skrivenom u nulama i jedinicama što paraju svakim mm^2 ovog modernog svijeta, bila bi izuzetna budalaština ne zgrabiti priliku i iskoristiti tih 75 godina jednoga jedinoga života pametno i konstruktivno.

Mlade snage PŠVP-a

U zadnje vrijeme gotovo da je nemoguće na našim školskim hodnicima profesore razlikovati od učenika. Razlog je tomu nevjerljivo ubrzano pomlađivanje nastavničkog tima našeg Preloga, odnosno priljev brojnih mladih snaga. Da bismo vam ih predstavili sa svih strana, odlučili smo o njima pitati njihove kolege, postaviti zvučnike u zbornici i prisluškivati njihove razgovore, pratiti ih pod odmorima na kave i snimati kada ni slutili nisu da su pod prisjom... a onda smo im smislili pitanja od kojih će ih još danima boljeti glava

Piše: Kaja Barić, 1.s

PROF. HENRIETA BARBARIĆ: POTAJNO SAM SE NADALA DA ĆU SE VRATITI U PRELOG

Zoranić ili Hektorović, pitanje je sad

U tišini školske knjižnice zatekli smo profesoricu Henrietu Barbarić zadubljenu u omiljenu joj lektiru „Vazetje Sigeta grada“. S desne strane oboržana trima šalicama čaja, ljevom je rukom još i lektorirala članke za ovogodišnji „Labos“. Nije imala izbora... intervju je započeo! Kao bivšoj učenici ove škole smjera kemijskog tehničara, još uvijek joj srce zatreperi dok s imenikom pod rukom prolazi kraj školskih laboratorija. Iako više ne briljira rješavajući redoks-reakcije, prof. Barbarić već prvu godinu zaredom priprema maturante za državnu maturu, organizira posjete kazalištima, povodi dramsku skupnu i osmijehom uveseljava hodnike i zbornicu naše škole

Je li Vam neobično raditi u Prelogu kada znamo da ste nekada ovdje sjedili u školskim klupama?

Ne, ma nije mi neobično - odlično mi je! Obožavala sam ovu školu, zaista, potajno se nadala da će se nekako, nekada, vratiti u nju, makar si dijete nasilu upisala tamo, haha.

Svi su mi profesori bili izvrsni pa je skroz fora sada kada su mi kolege. I svi su jednako divni kao što su bili kada su mi predavali! Plus cijela hrpa profesora koje sam vidjala samo na hodniku, a sada imam priliku razgovarati s njima i uvidjeti kako su zanimljivi. A o svim mladim snagama da ne govorim... Recimo, Gorica Grozdanić - bez nje moj život ne bi bio isti!

Kako ste dobili ime Henrieta?

Po baki Ivane Brlić Mažuranić. Po biologinji Henrietti Lacks. Po, u vrijeme mojih roditelja, slavnoj tenisačici Henrieti Nagyovi. Ma šalim se, zapravo nemam pojma. Tata je htio Valentina, zbog datuma, ali mama je htjela nešto egzotičnije. Onda su se posvađali, tata je, naravno, popustio, i sada mi cijeli život ime pogrešno izgovaraju i ili pišu. Ili mi ne vjeruju da se tako zovem.

Kada su matematičari morali odgovarati o lektiri, Vi nam barem recite koliko ste imali iz matematike i tko Vam je predavao?

Kada - u osnovnoj ili u srednjoj? U osnovnoj jedva četiril! Profesorica je mrzila kada nešto ne bismo razumjeli. A onda u srednjoj - preporod! Prof. Zenko na čijim mi se satima činilo da sam bila matematičar u prošlom životu - sve je bilo jasno i, znam, teško je povjerovati da netko to kaže za matematiku, ali bilo je ne-vjerljivo! Obožavala sam matematiku. Imala sam pet. Ali samo zbog prof. Zenko, stvarno je nenadmašna!

Tko Vam je bio razrednik/razrednica?

Razrednica mi je bila prof. Burda. Slučajno sam zalutala u njen razred jer sam zapravo htjela biti kemijski tehničar procesni, a ne opći (nije mi se dalo učiti latinski, bijah u nekoj buntovnoj fazi!). Prvo me uvjерavala da moram biti kod nje zbog bodova, a onda mi obećala, nakon dva tjedna bezuspješnog uvjерavanja razmaženog djeteta kojem se osam godina školovanja činilo sasvim dovoljnijem za cijeli život, da će me prebaciti. I nikada više nismo ni spomenule to. Sva sreća da je bila mudrija od mene; da nije, vjerojatno bih još i sada polagala latinski na Filozofskom...

Volite li više citati Hektorovićevu *Ribanje i ribarsko prigovaranje* ili Zoranićeve *Planine? Zašto?*

O joj, ne, tog sam se pitanja bojala! Tko vam je otkrio da su mi to dvije omiljene lektire? Prof. Rušnov Perić, bit će! To je osveta što joj na svakoj kavi iznosim svoja tumačenja Zoranićeve metafore? I plačem nad kletom sudbinom *Ljubvenog lova* i *Vilenice* koje su izgubljene (a kakva bi to remek djela bila!!!) I citiram *Kraljevića Marka* što ga je Hektorović uzbudeno slušao u čamcu? Joj, joj, da ste me bar pitali volim li više Prousta ili Joycea, Desnicu ili Krležu, Fabrija ili Aralicu, Nooteboom ili Baricca, Sternea ili Iljfa i Petrova, Kereta ili Simića Bodrožića! Bilo bi to mnogo lakše pitanje!

Čuli smo da najviše volite piti čaj! Koliko Vaše plaće potrošite na čaj, ako smijemo pitati?

Smijete pitati, to nije tajna. Svojom se pozamašnom plaćom razbacujem pred svima. S obzirom da pijem isključivo čajeve iz rinfuze, i to, ako imam izbora, isključivo iz Kuće zelenoga čaja u Lovačkom rogu, ili iz bećkog Juliusa, ili, ako budžet dopusti (ako preskočim tjedan dana prehranjivanja), fenomenalan i svakako na prvom mjestu Basilur

(čje se kuglice čaja u vrućoj vodi rašire u prave, velike, zelene listićel!), mjesечно, u prosjeku, oko 1/3 plaće. Ali ako trošim dnevnicu prof. Rušnov Perić u Beču - onda potrošim cijelokupan iznos.

Volite li više nezavisno složene ili zavisno složene rečenice?

Ma dajte me nemojte zezati. To me pitate za ozbiljno ili...? Naravno da zavisno složene! I to atributne! Skroz se raspametim kada vidim neku atributnu rečenicu!

Ispričajte nam najzanimljiviju stvar koja Vam se dogodila u životu, ako je za učeničke uši.

Najzanimljivija? Definitivno trenutak kada sam prvi put u životu pročitala atributnu rečenicu!!! Hahhaah... Ma ne, nego dan kada je počela moja potraga za nepostojanim al! Još ga tražim, on mene, ja njega, mi se tražimo. Ili kada sam saznala da postoji šva: moje poimanje gramatike promjenilo se iz korijena!

Znate li kako se zove školski zec?

Znam da sve to zanima, ali zec mi je stvarno rekao da nikom ne kažem njegovo pravo ime. Ne mogu ga iznevjeriti. Tako da - ostat će tajna, i ta tajna će s Kadovićkinim kozama put vječnog lovišta...

PROF. IVAN BENIĆ: PROČITAO SAM SVE LEKTIRE U SREDNJOJ ŠKOLI

Piše: Igor Jerković, 1.e

Sve će vas naučiti matematiku

Profesor Ivan Benić u našoj je školi od rujna 2012. Nedavno je vrlo uspješno, uz pomoć nezamjenjive mentorice, prof. Olge Zenko, položio stručni ispit. Sada je punopravan član našeg nastavničkog tima i „svježi“ razrednik. Osim što predaje matematiku, neophodan je svaki put kada netko ne zna pokrenuti ispisivač (jer nije spojen s računalom) ili kada nekome treba instalirati movie-maker, uči u GUOS, pronaći neki program na računalu... Zapravo, odnedavno se sve češće druži s računalima koja nam izrađuju raspored pa ćete ga nerijetko čuti kako po hodnicima buncu brojeve učionica i sve uvjete koje mora ispuniti da bi raspored dobio ravnateljevo odobrenje

Koje Vam je najdraže geometrijsko tijelo i zašto?

Kugla. Prva mi je pala na pamet. Da, i volumen joj sadrži broj Pi.

Postoji li za Vas život izvan matematike?

Naravno. Pravi život i jest izvan matematike, ali gdje god se okrenete - matematika je svugdje u životu.

Priznajete li da Vam je Prelog najdraža škola u kojoj ste radili?

Smijem li uopće priznati išta drugo? S obzirom na to da mi je ovo prva škola u kojoj radim - naravno da je najdraža.

Koliko sati dnevno rješavate matematičke zadatke?

Rješim ono što će sutradan raditi na nastavi. Čisto da nešto ne izmakne kontroli pod satom. Nisam od onih matematičara koji sate provode razbijajući glavu nad stoljetnim problemima.

Koliko ste lektira pročitali u srednjoj školi?

Iskreno, skoro sve. Ali stvarno, pa čak i Anu Karenjinu. Osim nekoliko njih u 4. razredu. Imali smo dosta strogu profesoricu u srednjoj i nije nam bilo druge nego čitati.

Anu Karenjinu? Znate li koju je boju haljine nosila kada je upoznala Vronskog? To nas često pitaju.

Joj, piši jedan. Baš na to pitanje ne znam odgovor. Ali sigurno bih znao na sva druga!

Izluduje li Vas više razredništvo ili djevojka?

Uhhhhh. Moram li odgovoriti na ovo pitanje? Ne izluduje me ni jedno niti drugo. Još sam mlad pa svašta mogu izdržati.

Koju ste srednju školu pohađali? Kakav ste učenik bili - introvertiran ili ekstrovertiran?

Pohađao sam Opću gimnaziju u Novoj Gradišci. Nisam se baš volio nametati - vidiš da niti u davanju izjava nisam baš pretjerano rječit. Ali uvjek sam imao tu nesreću da su me birali za predsjednika razreda i u različita vijeća.

Razlikuju li se učenici u Novoj Gradišci od učenika u Zagrebu?

Učenici su učenici i jednako (ne) uče u koju god školu išli. Nova Gradiška je manja sredina pa je i manje mogućnosti za izvan-nastavne aktivnosti; no to nije njihov slobodni izbor, jer je-dnostavno nemaju mogućnost, ali to je jedino po čemu se razlikuju.

Jeste li promjenili neke svoje stavove o srednjoj školi sada kada se nalazite „s druge strane“?

Iskreno, malo je čudno biti s ove „druge strane“ jer sam nedavno bio učenik, tj. student. Nemam više percepciju da su profesori neki čudaci koji nemaju pametnijeg posla od zagorčavanja života učenicima. Totalno smo normalni i cool!

Što Vas opušta nakon napornog radnog dana?

Zagorčavanje života kolegama izradom rasporeda sati koji nikome ne odgovara i razbijanje kolege Bertola u košarci. (Ovo prvo je bio sarkazam, al' drugo mislim ozbiljno.)

PROF. VEDRAN PAMUKOVIĆ: ODMARA ME TV

Ikozaedar ili valjak, pitanje je sad

Piše: Eugenija Prša, 2.e

Jeste li uočili sasvim novo lice na hodnicima naše škole? Uvijek zamišljen, s dnevnikom u ruci, prolazi školskim hodnicima od matematičke do informatičke učionice, od učionica do zbornice. Na prvi pogled samozatajan, ali u razgovoru s njime ubrzo postaje sasvim jasno da u njemu čući pravi zafrkant. To je **Vedran Pamuković**, od rujna naš novi profesor, još jedna mlađa snaga u nizu pomladaka našeg Nastavničkog vijeća. Razmišljaju li svi matematičari isto? Prosudite sami

Koje Vam je najdraže geometrijsko tijelo i zašto?

Ikozaedar. Jednom sam prilikom ostao budan cijelu noć slažući njegov model od papira pa mi se od tada ističe među ostalim geometrijskim objektima.

Postoji li za Vas život izvan matematike?

Naravno! Osim matematike predajem i informatiku.

Priznajete li da Vam je Prelog najdraža škola u kojoj ste radili?

Od kada sam diplomirao nisam radio u boljoj školi (op.a. prof. Pamukoviću ovo je prva škola u kojoj radi).

Koliko sati dnevno rješavate matematičke zadatke?

Ovisno o rasporedu rješavam zadatke na nastavi i zadatke koji su mi potrebni da se za nju pripremim. Osim toga, rješavam zanimljive zadatke na koje tu i tamo naletim.

Koliko ste lektira pročitali u srednjoj školi?

Sve osim Combraya i kazne u Zločinu i kazni.

Izluduće li Vas više razredništvo ili djevojka?

Nisam razrednik.

Koju ste srednju školu pohađali? Kakav ste učenik bili - introvertiran ili ekstrovertiran?

Pohađao sam X. gimnaziju i bio sam više-manje introvertiran.

Jeste li promjenili neke svoje stavove o srednjoj školi sada kada se nalazite „s druge strane“?

Jesam. Po prvi puta uočavam da je srednja škola za mene bila daaavno... Čak i sada osjetim razliku u načinu razmišljanja kada sam ja taj koji drži sat i kada, s druge strane, sjedim u klupi na satu drugih profesora.

Što Vas opušta nakon napornog radnog dana?

Fina hrana i zavaljivanje pred ekran.

PROF. ANA KADOVIĆ: CARPE DIEM

Učenje je majka znanja

Piše: Kaja Barić, 1.s

Dicta et esententiae - s time ste se, ako ste ekološki tehničar, kozmetičar ili gimnazijalac, sigurno susreli ove godine, a ako ste kemijski ili geološki tehničar, kolege su vam sigurno pričale o tome. Da, da, dijete se moraju naučiti, važno je znati baca li se biserje pred vukom ili svinje i je li povijest ili ponavljanje majka znanja. O tome vam je predavala profesorica latinskog, ali i povijesti, mlađa, svestrana profesorica Ana Kadović, koja uz sve nabrojano još vodi i plesnu skupinu, osmišljava koreografiju za predstavu za Lidorano, izraduje makete starih građevina, igra neke čudne društvene igre koje ima za kupiti samo u Beču

Koji Vam je najuzbudljiviji povjesni događaj 20. stoljeća?

Moram priznati da samo jedan događaj i njegove dalekosežne posljedice nadmašuju mnoge općeprihvaćene važne povjesne trenutke i ličnosti 20. stoljeća - radi se o godini 1987. i poznatoj izjavi: „Nobody puts Baby in the corner!“. Svijet nakon toga više nije bio isti.

U kojem biste povjesnom razdoblju voljeli živjeti?

Moram priznati da nikada nisam o tome razmišljala na taj način. Čini mi se da sam prvenstveno zbog svoje struke donekle svjesna svih dobrih i loših strana pojedinog razdoblja. Ali da sam kao mala maštala o dvorskom životu i predivnim haljinama carice Sisi, to svakako. No da sada mogu uskočiti u svoj De Lorean i vratiti se u prošlost, mislim da bi prvo odredište bile 1960-e. Doba nekih od najznačajnijih hladnoratovskih sukoba, doba J. F. Kennedyja, Martina Luthera Kinga, Nixon-a, Che Guevare, hipija i Woodstocka, Gagarina i Armstronga, Doorsa i Elvisa, Dylana i Floyda, Rolling Stonesa i Beach Boysa, Hitchcocka i Star Treka i nekih od najboljih kada snimljenih filmova (Spartacus, Breakfast at Tiffany's, Bonnie and Clyde, Psycho, The Graduate, Butch Cassidy and the Sundance Kid...).

Latinska izreka po kojoj živate život?

Prvenstveno *Carpe diem* - najgore mi je kada osjetim da mi je dan prošao, a da ništa nisam napravila, da je bio beznačajan i sutra već zaboravljen. Svaki dan je važan pa pokušavam po tom načelu i djelovati. Osim nje, u razredu najčešće učenicima ponavljam: *Nulla lingua tam difficilis est quin disci possit ili Sapienti*

sat ili *Repetitio est mater studiorum*. Drage su mi još i *Qui tacet, consentire videtur ili Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas*. Ma sve su mi drage! Ne možete to pitati profesora latinskog jezika!!!

Jeste li bili Štreberica u srednjoj školi?

U osnovnoj bi se moglo reći da jesam, ali u srednjoj nikako! Do tada sam već shvatila da je najbolja „formula za uspjeh“: odličnim ocjenama zadovolji roditelje, pametovanjem i upadicama na satu zadovolji ekipu i ostani cool. Neki profesori me baš nisu voljeli, meni je bilo zabavno, ali s učenjem i ocjenama nikada nisam imala problema.

Iz kojih predmeta niste imali peticu?

Iz latinskog i kemije sam imala definitivno najgore ocjene ikad - trojke! Vidiš što ti je sudbina...

Ispričajte nam najzanimljiviju situaciju iz profesorske karijere.

O joj... Ma žao mi je što ih puno i zaboravim, tako da će morati one „njapametnije“ odgovore i situacije početi zapisivati, ali kao najzanimljiviji događaj morat će izdvojiti.... Ma dovoljno je da kažem moj 2.g (prošlogodišnji). E tu je bilo svega! Oni će znati na što mislim.

Priznajete li da je Prelog najbolja škola u kojoj ste radili?

Budući da je Prelog druga škola u kojoj sam imala čast raditi, morat će malo razmisliti... Da!

Vjerujete li da su u našem mini-zoološkom vrtu stalno jedne te iste koze ili smatrate da ih potajno mijenjaju?

Na žalost, uopće ne razmišjam o životinjama u školi! (op.a. Ovo je bio prvotni odgovor prof Kadović, no s obzirom da je prof. Krstanac bio nezadovoljan razinom duhovitosti istoga, smislio je bolji.) Obično, kad mi kod kuće ponestane mljeka, dodem pomusti koze i, moram priznati, vime je zadnji put bilo nešto drugačije nego inače. Dakle - vjerojatno ih mijenjaju. (op.a. Prijetećim pismima primorani smo napisati i: Profesor Krstanac je zakon!)

Je li vam se u plesnu skupinu prijavio netko tko stvarno grozno pleše? Jeste li mu/joј to rekli u lice?

Ne. Općenito sam uvjerenja da svatko, ali baš svatko može plesati (bolje ili lošije), a da uz malo truda može pronaći „svoj“ ples. Pa meni većinu plesne grupe upravo i čine neplesači koji se samo žele zabaviti, isprobati nešto novo i potpuno su neopterećeni kako to kome izgleda. Obično se medu takvima i pronađu najbolji talenti! Nema groznog plesa, ima samo drugačijeg plesa!

Vole li učenici više latinski ili povijest? Kako ih motivirate na učenje?

Latinski i povijest su, po meni, predmeti specifični baš po tome. I jedan i drugi učenici ili vole ili mrze, nema nekog međuprostora u kojem bih ih ja mogla uvjeriti da je nešto stvarno zanimljivo. Obično isplaniram neku motivaciju za početak sata, a onda uđem u razred i vidim tridesetak učenika kojima se ne da ni sjediti, a kamoli prevoditi latinske tekstove ili raspravljati o križarskim ratovima i slično, raditi one „štrebarske“ predmete. Ne znam ni sama što radim. Nekad uspijem, nekad ne, ali zasada funkcioniра.

Uvodite li već lagano svojoj djeci latinski kao drugi jezik?

Oh, naravno! Svaku večer prije spavanja sa svojim curicama (dvije godine i šest godina) pjevam *Gaudemus*, dok idemo u vrtić ili iz vrtića obvezno ponavljamo nastavke deklinacija (malo su još ipak premale za glagolska vremena), a kada se posvadimo oko nečega, obvezno nauče novu poslovnicu, na latinskom, naravno!

Biste li na mjestu budućeg kralja Engleske radile vidjeli princa Charlesa ili Williama? Zašto?

Nijednog od njih dvojice. Mislim da je princ Harry koji je, usput budi rečeno, samo 14 dana stariji od mene i s dokazanim plesnim umijećem, najbolji sljedeći izbor!

PROF. GORICA GROZDANIĆ: BIOLOGIJA I KEMIJA - SAVRŠEN PAR

Profesorica Gorica Grozdanić, nakon uspješnih zamjena, od rujna je zaposlena za stalno u našoj školi. S prošlogodišnjih devet, ove godine „spala“ je na „samo“ šest predmeta koje predaje, a to su, redom: biologija, vježbe iz biologije, svojstva staništa, primijenjena informatika, forenzika i vježbe iz opće kemije. Kako joj to uspijeva, a da je istovremeno uvijek dobre volje i nasmijana, nikome zapravo nije jasno. Kako bismo vam je predstavili onakvom kakvu je sigurno niste vidjeli na nastavi, pripremili smo joj nekoliko paprenih pitanja

Piše: Igor Jerković, 1.e

Tko je uništilo luksuzno izdanje?

Saznat ćemo vrlo lako!

Ti!!!

Nije li pomalo sumnjišvo što ste uvijek tako dobre volje? Kako to uspijevate? U čemu je tajna?

Nemam pojma, valjda u životnom stavu. Biti dobre volje je više od dobro se naspavati - to je odluka. A pomažu i kemikalije koje svakodnevno udišem u laboratorijima, haha.

Kada biste morali odlučiti - bi li izborao na biologiju ili kemiju?

Teško bih se odlučila između tih dvaju područja jer jedno nadopunjuje drugo. Odvojeni su nesavršeni, ali zajedno čine jako, jako zanimljiv spoj. Jednostavno idu jedan s drugim kao što si pašu pačinke i nutela.

Priznajete li da Vam je Prelog najdraža škola u kojoj ste radili?

Bez imalo dvojbe. Radila sam u osnovnim i srednjim školama, strukovnim i gimnazijama, privatnim itd..., ali Prelog je jedan jedini i neponovljivi.

S obzirom na to da predajete forenziku, možete li se zamisliti kao glumica u CSI-u? Koja?

Možda kao spoj nekoliko uloga... Abby Sciuto, jer je uvijek dobrog raspoloženja i svoj posao radi s mnogo entuzijazma; Camille Saroyan, koja nije forenzičarka, ali radi u takvome timu, smisrena, ali ne i bezosjećajna; Teresa Lisbon, zbog spretnosti u rješavanju izazova s kolegom P. Janeom...

Imate li dovoljno pribora u svom forenzičkom laboratoriju da otkrijete tko je oštetio luksuzno izdanje rado posuđivane i među učenicima omiljene lektire Brne Karnarutića Vazetje Sigeta grada?

Bio bi to pravi izazov, a ujedno i sjajna ideja za vježbu sljedeće školske godine. Krenula bih uzimanjem otiska prstiju, zatim slijedi analiza rukopisa pa iz toga analiza karaktera osumnjičenika. Možda je moguća izolacija DNA...., ali morat ćete mi za to dati malo više podataka. Ipak ništa bez pomoći stručnog tima naših marljivih kemijskih tehničara koji slušaju forenziku.

Koliko ste lektira pročitali u srednjoj školi?

Mnoge. Gotovo sve. Bila je to prava tlaka. Radije sam vježbala zadatke iz matematike i fizike. Očito je da baš i nisam luda za čitanjem, ali sam imala sreću da je profa hrvatskog na mene djelovala jako inspirativno. Zapravo sam više voljela jezik negoli književnost. Od svih lektira tada me se posebno dojmio Lovac u žitu. Ne pitajte zašto, jedva da se sjećam radnje....

To znači da ne znate odgovor na pitanje gdje preko zime nestanu patke s jezera u Central Parku?

Ne, ne znam. Ali nemojte to napisati. Dajte pitajte neku profesoricu hrvatskog pa napišite da sam ja to rekla.

Izluduje li Vas više razredništvo ili kad Vam prof. Barbarić jaje na oko ne ispeče s druge strane?

Jaje na oko, haha. Jer to baš i nije neki izazov pa je pomalo uznenirajuće kad naizgled jednostavna stvar ispadne krivo. S kuhanjem se ne šalim, pravi sam gurman. Ali naučit će ona to, još je mlada.

Koju ste srednju školu pohađali? Kakva ste učenica bili - introvertirana ili ekstrovertirana?

Pohađala sam Jezičnu gimnaziju u Osijeku, a bila sam promjenjiva raspoloženja, pomalo introvertirana. Do neprepoznatljivosti.

Razlikuju li se učenici u Osijeku od učenika u Zagrebu?

Ne bih rekla. Svi smo tijekom školovanja prolazili kroz slične uspone i padove uz male razlike.

Jeste li promjenili neke svoje stavove o srednjoj školi sada kada se nalazite s druge strane?

Mogu samo reći da mi je sada puno zanimljivije.

Koja Vam je najdraža kemijska formula i zašto?

Hm, prvo što mi pada na pamet je vanilin. Jer daje ugodan okus i miris.

Uspjesi naših učenika na državnim natjecanjima

1. Jurica Matković - natjecanje znanja iz biologije, 3. mjesto
Mentor: Vesna Bevanda
2. Vedran Katušić - Susreti iz kemije, 3. mjesto
Mentor: Jasmina Novak
3. Tomislav Lež - Susreti iz kemije, 2. mjesto
Mentor: Biserka Zdjelarević
4. Tomislav Lež - Grand Prix Chimique, 1. mjesto
Mentor: Biserka Zdjelarević
5. Ema Pollak - Grand Prix Chimique, 2. mjesto
Mentor: Mirela Zenko-Ivić
6. Matija Livač - natjecanje iz matematike, 8. mjesto
Mentor: Brankica Soldo
7. Tomislav Šklebar - samostalni eksperimentalni rad iz fizike, 1. mjesto
Mentor: Suzana Galović
8. Nikolika Hukman - natjecanje iz astronomije, 1. mjesto
Mentor: Suzana Galović
9. Robert Bedoić - ICYS, međunarodno natjecanje iz fizike na Baliju, 2. mjesto. Mentor: Suzana Galović
10. Lucija Klarić - ICYS, međunarodno natjecanje iz fizike na Baliju, 2. mjesto
Mentor: Suzana Galović
11. Mirjam Bedenik - državna smotra Lidrano, literarni rad
Mentor: Milkica Urska
12. Marin Đaković - državna smotra Lidrano, samostalni novinarski rad
Mentor: Petra Gverić Katana
13. Časopis Labos, urednica: Lucija Klarić - državna smotra Lidrano
Voditeljica: Lana Rušnov Perić

VOLONTERI U AKCIJI

Sreća nikada nije umanjena kada je podijeljena s drugima

Tijekom božićnih dana mogli smo zapaziti veliku aktivnost naših volontera. Štandovi puni kolača, božićnih ukrasa, mnoštvo velikih, lijepo upakiranih kutija, plakati o humanitarnom radu po školskim hodnicima... U razgovoru s profesoricom Irenom Marinić, voditeljicom Volonterske skupine, saznali smo o čemu se zapravo radi

Piše: Filip Čerepinko, 3.b

Volonterska skupina započela je s radom prije tri godine, kada ju je vodila profesorica Bojana Radetić-Turk. Zbog odlaska profesorice na rodiljni dopust, profesorice Marinić i Godek preuzele su taj ispunjavajući, ali odgovoran zadatak. Ispuščetka im je bilo izazovno jer nisu znale kako se organizirati, no s vremenom je sve sjelo na svoje mjesto. Često su im poznanici ili ljudi iz pojedinih župa govorili za akcije koje traže volontere. Njihova prva akcija bila je vezana za Udrugu Korablja, zajednicu obiteljskog tipa u kojoj žive osobe s intelektualnim poteškoćama i asistenti koji s njima rade, gdje su prodavali rabljenu obuću, odjeću i knjige kako bi pomogli onima kojima je to potrebno. Uz mnogobrojne druge akcije, najviše im je u sjećanju ostalo prethodno navедeno druženje s članovima udruge „Arka“, „Sklonište za napuštene životinje“ u Dumovcu, druženje s umirovljenicima iz

staračkoga doma u blizini škole i godišnji Božićni koncert naše škole.

Božićni darovi izmamili suze radosnice

Već drugu godinu Volonterska skupina PŠVP-a, u suradnji s Caritasom Zagrebačke nadbiskupije, organizirala je u našoj školi veliku božićnu akciju darivanja sedam siromašnih zagrebačkih obitelji (radi se o višečlanim obiteljima od kojih neke imaju i osmero djece te samohranim roditeljima). Prošlogodišnja akcija za siromašnu djecu s Peščenice bila je veoma uspješna, što je potaknulo Volontersku skupinu da nastavi s humanitarnim radom. Učenici PŠVP-a angažirali su se u prikupljanju novca, odjeće, obuće, hrane, higijenskih potrepština za potrebitе, a u školi je na Dan volontera održan i humanitarni sajam na kojem je prodajom kolača i božićnih ukrasa prikupljena znatna suma, kasnije podijeljena pojedinim obiteljima. Akcija je organizirana tako da je nekoliko razreda skupljalo potrepštine za dodijeljenu obitelj. Odaziv učenika i djelatnika bio je izuzetan, o čemu svjedoči cijela jedna prostorija zatr-

pana zapakiranim kutijama. Svečana dodjela prikupljenih darova održala se 20. prosinca 2013. na božićnoj priredbi u dvorani Prirodoslovne škole Vladimira Preloga. Na koncert su došli roditelji i djeca za koje se skupljala pomoć te predstavnici Caritasa Zagrebačke nadbiskupije.

Priznanje za „naj“ akciju

Svi mi znamo kako je to kada nekome pomognemo. Svi se nekako lijepo osjećamo, zar ne? Ako niste znali, naši volonteri su dobili priznanje za „naj“ akciju „Pokloni za djecu s Pešće“ koja danas stoji u ravnateljevu uredu kao znak poticaja da budu još aktivniji volonteri nego što su bilo dotada (ako je to uopće moguće).

Danas je za naše volontere čulo puno ljudi i, kao što su na samom početku htjeli, počeli su im se sami javljati. Riječima profesorice Marinić :„Tek smo u usponu, još se razvijamo“, pozivamo još mogućih volontera da se pridruže i da pomognu razvijanju Volonterske skupine, jer će se početi osjećati jednakо dobro i ponosno, a da ne govorimo o osjećaju ispunjenosti koji je produkt što nikada ne izostaje!

Vrijedne volonterke PŠVP-a

HUMANITARNI KONCERT ZA NAPUŠTENE ŽIVOTINJE

„Ako nahraniš gladnog psa, neće te ugristi. To je osnovna razlika između psa i čovjeka“

Mark Twain

Svojom izvrsnom svirkom i zlatnom voljom nastupio je bend Picksiebner kao organizator akcije, uz pratnju Cinkuša, Belfast fooda, Ibrice Jusića, Cortoa i Valungara.

Cijena svake ulaznice iznosila je 50 kuna što je, uz broj ljudi koji su prisustvovali dogadaju, donijelo popriličnu svotu novaca za pomoći životinjama. Picksiebnemu je ovo već drugi humanitarni koncert te se nadamo da započeta tradicija neće prestati. Osim Picksiebnera, neki od gore spomenutih izvodača dolaze u paketu već dvije godine za redom, stoga se ni njihovo sudjelovanje ne smije zanemariti. Dakako, ne smijemo zaboraviti ni novinare naše školske novinarske skupine koji su imali priliku napraviti intervju s jednim od članova Picksiebnera. Moramo napomenuti da su članovi naše Volonterske skupine već posjetili sklonište za životinje „Dumovec“ te su cijeli dan šetali napuštene pse i igrali se s njima. Bilo kako bilo, humanitarne akcije poput ove itekako su bitne za skloništa nezbrinutih životinja u Zagrebu. Na sve veći broj napuštenih pasa ne može se ne obazreti, stoga nam može biti jako draga što još uvijek postoje ljudi kojima je stalo i koji mare za svijet u kojem živimo.

U Vintage Industrial baru 28. studenog 2013. godine održan je dobrotvorni koncert „Za Noinu arku“ na kojemu se novac od karata donirao skloništima za nezbrinute životinje „Dumovec“ i „Noina Arka“

Piše: Marin Đaković, 3.a

Ibrica Jusić, poznati ljubitelj pasa

Belfast food

INTERVJU SA SVENOM ARNAROM SAEMUNDSSONOM

Čovjek sa 100 medalja

Ako imalo pratite sportske novosti, vjerojatno ste primijetili rađanje nove nade hrvatskog plivanja, imenom i prezimenom poznatiji kao Sven Arnar Saemundsson

Piše: Marta Nikić, 3.b

Svoju novonastalu titulu mlade hrvatske nade opravdava izvrsnim rezultatima i nedavno srušenim hrvatskim rekordima. Tako je na Jadran Grand prixu naš mladi kolega, barem je svima nama koji s njim idemo u 3.b razred, oborio državni rekord na 1500 m koji je prije toga bio star deset godina, kao i državni rekord na 800 m star dvadeset godina! Uz to državni je prvak u disciplinama na 400m slobodno, 800m i 1500m slobodno, a nedavno je sudjelovao na Svjetskom juniorskom prvenstvu u Dubaiju gdje je prisvojio trinaesto mjesto, a zasluženo i od 12. do 15. prosinca nastupa na Europskom seniorskom prvenstvu u Danskoj! Unatoč svim obvezama i napornim treninzima, izvrstan je učenik. Kako bismo doznali tajnu njegova uspjeha i bolje upoznali ovog genijalca, postavili smo mu par pitanja.

Kada si se počeo baviti plivanjem?

Sa šest godina pristupio sam Zagrebačkom plivačkom klubu, gdje su bili moji počeci, ne toliko plivanja, koliko učenja održavanja na vodi. Zatim sam sa sedam godina polazio na plivanje u klubu Mladost, a godinu dana kasnije pristupio sam plivačkom klubu Medvečak gdje i sada trenutno plivam. Plivanju u natjecateljskim vodama pristupio sam s jedanaest godina.

Što te navelo da se počneš baviti plivanjem?

U početku me mama nagovorila na plivanje, a kasnije mi je i samom postalo jako zabavno i zanimljivo pa sam i nastavio.

Kako održavaš ravnotežu između školskih obveza i treninga?

Nije baš lagano. Ne spavam puno zato što navečer radim za školu, a tijekom dana sam na treninzima. Ponekad ni nemam volje pa mi se ništa ne da, uključujući i plivanje, ali to me brzo prode pošto je plivanje ipak ono što volim raditi.

Na koliko godišnje natjecanja ideš i koje ti je bilo prvo natjecanje?

Na otprilike deset. Moje prvo natjecanje bilo je Klupsko natjecanje Zagrebačkog plivačkog kluba.

Kako se pripremaš prije natjecanja i imaš li kakve „obrede“ ili radnje za sreću prije utrke?

Prije natjecanja ne mislim ni na što drugo nego samo na utrku i dobar rezultat, bez posebnih radnji ili „obrede“.

Koliko sveukupno imaš osvojenih medalja i koja ti je prva medalja?

Nisam posebno brojao, ali mislim da sam osvojio više od sto medalja.

Prva medalja mi je iz 2004. godine.

Gdje si sve putovao zbog natjecanja?

Prošao sam većinu velikih hrvatskih gradova, a posjetio sam Austriju, Bosnu i Hercegovinu, Srbiju, Crnu Goru, Poljsku, a nedavno i Ujedinjene Arapske Emirate. Upravo mi je Svjetsko juniorsko natjecanje u Dubaiju ostalo u najboljem sjećanju.

Koliko trenutno držiš rekorda?

Trenutno jedanaest.

Plivanje ili kemija, pitanje je sad

Imaš li želju baviti se plivanjem profesionalno i zarađivati za život na taj način? Čime se želiš baviti nakon karijere provedene u bazenu?

Naravno, dokle god budem postizao kvalitetne rezultate, planiram se baviti plivanjem, a nakon plivanja, htio bih definitivno raditi nešto u čemu je kemija neizostavni dio.

Bi li ikada bio trener plivanja?

Ne bih, za mene bi to bio prestresan posao, briga za dvadeset i troje ljudi u grupi bi mi definitivno bilo previše, mislim da bih se previše brinuo i za samo jednu osobu, a kamoli za svih dvadeset i troje.

Ne brini Sven, neće ti ih nitko oduzeti

Jesi li ikada varao na natjecanjima ili uzimao kakve nedopuštene supstance za poboljšanje učinkovitosti nastupa?

Nikada nisam varao ni na kakav način, bilo to mazanjem kakvim mastima, kremama ili čak maslacem za smanjenje trenja u vodi ili uzimanjem nekakvih droga za poboljšanje fizičke spremnosti.

Planiraš li jednoga dana otići na Olimpijadu?

Ne, ali ako bi mi se ikada pružila prilika, sigurno bih sudjelovao.

Kako provodиш slobodno vrijeme?

Kada imam slobodnog vremena, provodim ga spavajući i odmarajući se od silnih obveza. Dosta vremena za odmor mi uzima fizika, osobito rad referata.

Ameriku, stižem!

Gdje planiraš ići na studij?

Htio bih studirati vani, točnije u Sjedinjenim Američkim Državama na fakultetu University Of Michigan. Zbog toga sam nedavno pisao test pod nazivom SAT (Scholastic Aptitude Test) koji je potrebno pisati ako čovjek planira studirati izvan svoje matične države. Osnovni dio testa čine zadaci iz engleskog jezika i matematike, a prijavljuje se preko interneta. Osim matematike i engleskog jezika planiram pisati i test iz kemije i fizike. Također, za studiranje vani potrebno je pisati i test TOEFL (Test of English as a Foreign Language) kojim se procjenjuje znanje engleskog jezika kod ljudi kojima engleski nije materinji jezik, što isto planiram pisati. To ne znači da ne moram pisati Državnu maturu. Ona je isto obvezna, ali više služi kao dokaz završetka srednje škole. Po tome mogu bez problema sve polagati na B razini i proći sa dvojkom. Ne gleda sa rezultat nego samo prolaz.

Zbog čega si odlučio studirati izvan Hrvatske, a ne poхаđati hrvatske fakultete?

U Hrvatskoj je skoro pa nemoguće istovremeno se baviti profesionalnim sportom i studirati dok je u Americi sustav ipak naklonjeniji i mogu se uskladiti obe aktivnosti.

Pošto planiraš studirati izvan Hrvatske, misliš li da ćeš nastaviti raditi isto izvan Hrvatske ili se misliš vratiti u Hrvatsku?

Moj prvi izbor je sigurno rad u Hrvatskoj, ali ako ne bih imao izbora, otisao bih raditi vani.

Koja je tvoja životna poslovica (filozofija)?

Nemam neku posebnu, ali ako moram jednu izabrati rekao bih da je to poslovica „Bez muke nema nauke“.

Svaki učenik ima svoju priču

Prepoznat ćete je po smiješku, nježnosti i toplini koja izbjija iz njezinih riječi. Puna razumijevanja i uvijek spremna pomoći čekat će vas u svome „uredu” koji je ispunjen mekanim naslonjačima i jako dobrom atmosferom. Za vas smo saznali smo kako se može postati logoped i kako biste mogli znati da trebate poći logopedu

Piše: Eugenija Prša, 2.e

Adriana Zović

Jeste li se u životu često susretali sa smjernicama koje su vodile prema Vašoj karijeri logopeda?

Već u osnovnoj školi, tako sam dobro zamjećivala učenike koji su imali poteškoće u školovanju i savladavanju gradiva, i općenito u životu. Već sam onda razmišljala o nekim drugim putevima po kojima bi oni mogli doći do uspjeha. I tijekom srednje škole, Opće gimnazije u Pazinu, sama sam se informirala o Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu i zaključila da je smjer logopedije najzanimljiviji.

Koji su najčešći problemi djece s kojom ste se susreli?

Najčešći problemi u našoj školi zapravo su poteškoće u učenju, čitanju, pisanju i računanju te poteškoće u ponašanju. No, tu su i netočnosti u govoru, oštećenja sluha, jezične poteškoće.

Jeste li se susreli s nekim posebno teškim problemom?

Pa... lako teškoće koje se javljaju u srednjoj školi možemo svrstati u nekoliko kategorija, svaka je poteškoća drukčija i svako se di-

jete različito s tim nosi. Teži su problemi ako je poteškoća kasno otkrivena. Radila sam s učenicom koja je na logopedsku obradu otišla tek krajem srednje škole i nalaz je potvrdio teškoće čitanja i pisanja. Učenica je dotad ulagala ogroman trud i vrijeme u učenje, a rezultati nisu bili odraz njenog znanja. Teško je i kada je tehnika čitanja usvojena od rane dobi, a izostaje razumijevanje pročitanog.

Premda u ovoj srednjoj školi često susrećete različite vrste problema, mislite li da bi logopedi trebali postojati i u drugim srednjim školama ili je za to prekasno?

Mislim da nije kasno i mislim da su logopedi potrebni u srednjim školama. U odrasloj dobi poteškoće koje su djeca imala u nižoj dobi i dalje postoje, samo se manifestiraju na drukčiji način. Rekla bih da je u ovoj srednjoj školi uloga logopeda, osim logopedskog rada s učenicima, velikim dijelom vezana uz kontinuiran rad s roditeljima ili skrbnicima, školskim psihologinjama, nastavnicima i ravnateljem koji pomažu u pristupanju i rješavanju svakog problema. Na primjer, kako izjednačiti proces školovanja učenica s poteškoćama čitanja koji u zadanom roku trebaju pročitati lektiru, a to im se čini kao nepremostiva zapreka. Kako prilagoditi pisane i usmene provjere znanja učeniku koji ima određenu poteškoću? Kako prilagoditi način predavanja učenicima koji se po nečemu razlikuju od većine i kojima ne odgovara svaki oblik nastave? Fakulteti su također prepoznali potrebu izjednačavanja mogućnosti studiranja učenika s poteškoćama. Srednja škola, kao korak prije fakulteta ili zapo-šljavanja mladih, mjesto je koje mora učenicima na različite načine osigurati stjecanje znanja i vještina. Logopedi mogu u tome pomoći.

Edukacija o poteškoćama je najvažnija

Je li se ikada dogodilo nešto nepredvidivo, nešto što nije uobičajeno?

Sve su poteškoće, odnosno različitosti, učenicima i odraslima često nepredvidive. Općenito mislim kako ljudi koji rade u školi treba educirati o učenicima koji se razlikuju od većine, o načinu na koji oni funkcioniraju i o načinu na koji se može bar pokušati izvući maksimum od svakoga. Djeci također treba otvoreno objasniti o čemu se radi i pomoći im da pronađu načine kojima će postići dobre rezultate.

Na koji je način najlakše pristupiti učeniku koji ima problem, a da mu ne bude neugodno?

Mislim da se uvodni razgovor treba odvijati u opuštenoj at-

mosferi u kojoj će učenik sam reći nešto o sebi, svojim potrebama i ciljevima. Primjetila sam da se najviše postiže s djetetom u opuštenoj atmosferi. Puštam da sami odrede trenutak u kojem će iznijeti svoj problem. I tada ćemo zajedno tražiti rješenje. Sve se to odvija u suradnji s roditeljima ili skrbnicima, psihologinjama, nastavnicima i ravnateljem. Često čujemo da su djeca imala vrlo neugodna iskustva u osnovnoj školi pa je potrebno vrijeme da bi se opustili i krenuli u razgovor.

Je li Vaš posao naporan i iscrpljujuć?

Moram odgovoriti iskreno. Zna biti! Svaki učenik ima svoju „priču“ i ponekad je teško u kratkom roku postići dobre rezultate, a ja to želim. Najviše me iscrpi kad mi učenik prepiča loša iskustva kroz koje je prošao zbog svoje različitosti. Teško je to slušati.

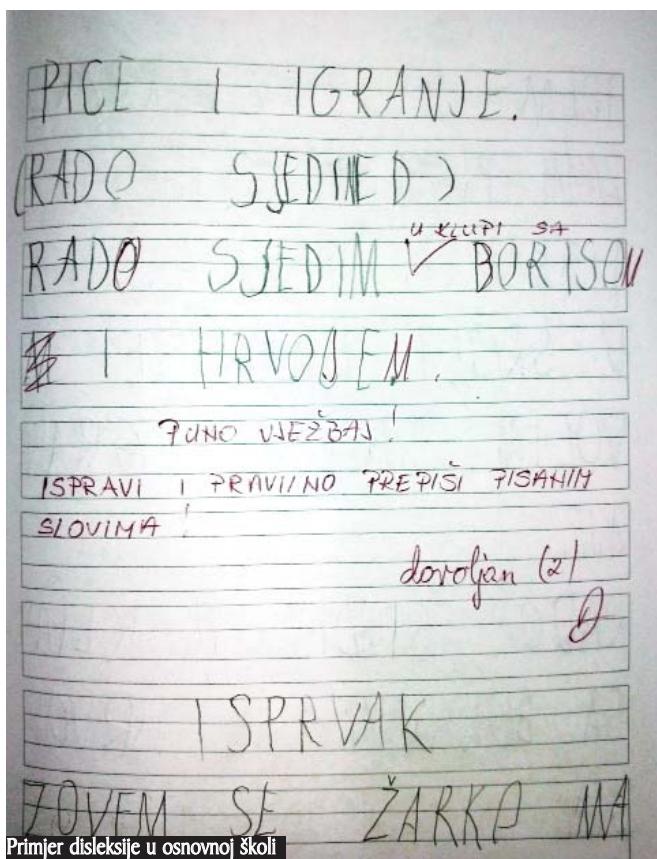
Što Vam najviše pomaže da podlete kroz jedan radni dan?

Psihologice Violeta Jazbec i Irena Ničota te Romić i Bazmenjak. Dobitna kombinacija!

Najčešće poteškoće

Možete li nam opisati poteškoće koje učenici najčešće imaju?

Iako smo u srednjoj školi, učenici često dolaze zbog pogrešnog izgovora. Najčešće se radi o ispravljanju pogrešnog izgovora glasova r, s, z, c, š, ž, č. Također, dolaze zbog netečnosti u govoru koje se očituju u ponavljanju slogova, glasova, riječi i fraza, nedostatku zraka prilikom govora, prekida u govoru i popratnih pokreta. To može utjecati na razvoj samopouzdanja i važan je kontinuirani rad ne bi li se govor „popravio“. Disleksija je poteškoća čitanja koja se opisuje kao različitost u stjecanju i korištenju vještina čitanja. Neurološkog je podrijetla. Disleksija traje cijeli život, samo se simptomi mijenjaju. U odrasloj dobi tehnika čitanja može biti usvojena, ali ostaju teškoće razumijevanja pročitanog teksta, zbog čega je osobama s disleksijom potrebno više vremena da pročitaju i razumiju određeni sadržaj. Disgrafija je poteškoća pisa-

nja koja je uglavnom povezana s disleksijom. Ono što se događa osobu kod čitanja često prelazi i u pisano. U pisanim radovima učenika nalazimo pogreške u obliku ispadanja glasova, zamjena glasova i slogova, pravopisne pogreške... Diskalkulija je poteškoća koja se odnosi na usvajanje matematike, tj. računanje. Može se pojaviti u svim matematičkim područjima. Djeca unatoč svojem urednom intelektualnom razvoju imaju poteškoće vezane uz matematiku i zadatke, razumijevanje matematičkog jezika. Oni napreduju, no često im treba puno više vremena i zaostaju za vršnjacima. Deficit pažnje ili hiperaktivnost (ADHD) je teškoća koja se odnosi na nedostatak pažnje i koncentracije kod učenika.

Na koji bi način trebalo pristupiti učenicima kojima je dijagnostiran ADHD?

Kod tih učenika primjećujemo da su često impluzivni i nemaju mogućnost inhibicije tj. kontrole vlastitog ponašanja. Toj djeci potrebno je omogućiti da budu svjesni nemira kojeg oni osjećaju, da porazgovaraju s nekim, kontaktiraju psihologinje, da odu kratko prošetati pa se vrate na nastavu... Nastavnik mora biti upoznat s poteškoćom, mora je uvažavati kako bi na taj način pomogao djetetu proći kroz školsko razdoblje. Jasno je da postoje granice koje se ne smiju prijeći, ali ako je nastavnik upoznat sa situacijom, moći će pravovremeno reagirati i spriječiti loš ishod. Još jednom bih naglasila da se poteškoće koje smo spomenuli javljaju kod učenika čije su intelektualne sposobnosti uredne (mogu biti i natprosječne) pa se u današnje vrijeme sve više govori o različitosti, a izbjegavaju se termini poput „poremećaj“.

Ima li nekih poslova koje ljudi s navedenim poteškoćama ne bi mogli raditi?

Ima. Ovisno o stupnju i vrsti teškoće, neka su zanimanja, nažlost, nedostupna. Na primjer, osoba s disleksijom ne bi mogla biti pilot zbog veće mogućnosti pogrešaka u iščitavanju i prepoznavanju simbola. Osobe s ADHD-om također moraju dobro razmislići koji poslovi im ne bi odgovarali s obzirom na povećanu potrebu za kretanjem i čestim mijenjanjem aktivnosti. Svakako se treba posavjetovati sa stručnjacima ne bi li ih oni čim bolje usmjerili.

Možete li nam dati primjer kako radite s djetetom koje ima, na primjer, disleksiju.

U srednjoj školi nastojim svoj rad čim više povezati sa školskim gradivom. Ukoliko se radi o učeniku koji ima teškoće čitanja, u suradnji s nastavnicima pripremim materijal na kojem ćemo raditi, a koji je vezan uz nastavu. Većina je učenika savladala tehniku čitanja, iako se potkradaju greške čitanja napamet, ispadanja slova ili slogova, zamjene riječi... Savjetujem učeniku kako izbjegi navedene pogreške, a nakon toga provjeravam razumijevanje pročitanog. Razumijevanje je vrlo često narušeno i učenici često „odu u krivom smjeru“. Tada zajedno analiziramo tekst po manjim cjelinama. Izdvajamo nepoznate riječi i fraze i zapisujemo ili usmeno pronalazimo značenje. Tada ponovno čitamo uzimajući u obzir cijeli kontekst. Uspjeh je kad dode do „AHA efekta“. Lektirna djela njima predstavljaju veliki problem jer su rečenice duge, odnosno složene, te su često u prenesenom značenju. Moj savjet je da čitaju lektire i traže objašnjenje svega što ne razumiđu jer će jedino tako proširiti svoje znanje i vještina čitanja!

Kakvo zadovoljstvo nalazite u svojem poslu, ispunjava li Vas?

Sretna sam što mogu potvrđno odgovoriti na ovo pitanje! Ispunjava me jer je dinamičan i svaki dan nešto naučim od učenika i kolega. Mislim da je dobra suradnja svih djelatnika ključ uspjeha i da trebamo u tom smjeru i nastaviti!

Dezinficirajmo tramvaje

Čistoća je pola zdravlja, govorile su naše majke i tete u vrtiću. Zapitali smo se jesu li mladi i tu izreku, kao i mnoge druge, jednostavno odlučili potisnuti negdje u najdublje kutke svoga uma

Piše: Katarina Dogan, 4.a

Zanimljiv, no ujedno i neugodan nedavni događaj potaknuo je novinarku Labosa da napiše nešto o (ne)čistoci u našem gradu. Nakon sedam sati nadobudnog pokušavanja praćenja nastave, odzvonilo je i zadnje zvono te su svi krenuli svojim kućama. Nekolikominutno čekanje tramvaja činilo se kao cijela vječnost, a kada je napokon došao, u njemu jedva da je bilo mjesta. Kad su se svi nekako stisnuli u tu gužvu, jedna djevojka je opazila crveni stolac koji je bio prazan i kao da je čekao baš nju. Brzinom svjetlosti sjela je na njega, ne primjetivši mladića koji joj je pokušao dati znak da ustane. Zbunjenim izrazom lica ipak ga je poslušala i ustala te shvatila da sjedi na velikom komadu *pizze* umotanom u „škanicu“. Očito je stolac ipak bio zauzet!

Bila to loše osmišljena šala ili rezultat nečije lijenosti da prošeta do koša za smeće, nije bilo nimalo ugodno. Danas, pogotovo mlađe generacije, vrlo su slabo ekološki osvještene te ne

vode računa o tome gdje će baciti smeće niti gdje će to smeće završiti. Opušći na skoro svakoj gradskoj ulici, pretrpani koševi za smeće, neuredne travnate površine, posebno nakon vikenda, nisu nimalo ugodna slika nekom turistu, ali ni samom stanovniku toga grada. Svatko od nas želi živjeti

u urednoj okolini, no rijetko tko čini išta da se to postigne. Tijekom toplijih dana radijske postaje i kulturni centri organiziraju akcije čišćenja odabranog kvarta i uređivanje igrališta za djecu, no, koliko god to pohvalno bilo, nije dovoljno da naš grad učini ljepšim. Svatko bi se trebao držati određenih pravila i smeće odlagati na za to predviđena mjesta, a ne tamo gdje se njima baca. Tramvaji bi se trebali redovito čistiti jer kroz njih svakoga dana prođe nebrojivo mnoštvo ljudi, što znači da svakodnevno dolazimo u kontakt s bakterijama i prljavštinom tog istog mnoštva, čime postajemo izloženiji zarazama. Ne potrošimo puno vremena razmišljajući o tim stvarima niti im pridajemo veliku važnost, no zapravo su jako bitne. Možda bismo to trebali promijeniti u našoj svakodnevnići te, korak po korak, svoju okolinu učiniti ugodnom za život. Poslovica „ako želiš promijeniti svijet, prvo promijeni sebe“ nije nastala bez razloga!

RAZGOVOR S JULIJANOM MATANOVIĆ

Ja sam osoba s greškom u biografiji

Unatoč prvotno otkazanom dolasku naše cijenjene spisateljice Julijane Matanović zbog bolesti, sljedeće druženje sa svim zainteresiranim učenicima bilo je sve samo ne neizbjegno. Zbog toga je 28. studenoga 2013. knjižnica naše škole bila iznenadujuće dupkom puna usprkos činjenici da je nastava za taj dan bila okončana

Piše: Marta Nikić. 3.b

Promijenili ste mnogo mjesta stanovanja. Je li Vas to potaklo na stvaralaštvo, čineći time književnost Vašom stalnom adresom?

Promijenila sam sveukupno 19 adresa, uglavnom ne svojom voljom. Tako sam se s tri godine preselila iz rodnog Gradačca u Bosni i Hercegovini u Slavoniju gdje sam stanovala kod svoje tete dok su mi roditelji ostali u Gradačcu. Još uvijek se sjećam putovanja vlakom u Slavoniju, krajolika koji je ubrzano prolazio i žene s gipsom na ruci koja je sjedila sa mnom u kabini. Tijekom svog školovanja u našičkoj gimnaziji doznala sam da mi Julijana nije pravo ime, nego Julka. Nesporazum je nastao kod upisa, kada je na rodnom listu koji je moj otac poslao školi pisalo da je moje ime Julka, a prijavila sam se kao Julijana, kako me zvala teta s kojom sam živjela, što također nije pomoglo u pronalasku mog vlastitog identiteta. Slični problem dogodio se kada sam trebala dobiti povelju grada Gradačca, kada sam trebala upisati mjesto rođenja, a bolnica u kojoj sam se rodila doživjela je požar, čime su nestali svi dokumenti, uključujući i one o mojoj rođenju. U Osijeku sam jedino prava „ona“, ipak sam tamo izgradila sebe kao osobu tijekom studija, dok sam u Zagrebu ona „postmoderna“ Julijana. Mislim da zbog toga slobodno mogu reći da sam osoba s greškom u biografiji, te da upravo u tim „puknućima“ tražim svoju adresu. Bez njih ne bi vjerojatno nastala sva moja djela, ona su me potakla na pisanje i traženje mene same.

Koји su bili Vaši prvi književni pokušaji? Koјi poticaj iz djetinjstva su Vas nagnali na pisanje?

Kada sam bila dijete nitko mi nije pročitao ni jednu priču ni bajku, iako se danas govori da se djeci treba čitati priče kada su mala. Prvu knjigu mi je darovala učiteljica u osnovnoj školi, rekavši mi da mi knjiga bude najbolji prijatelj. Presudni trenutak je ipak bio moj deseti rodendan, dan kada sam se zbilja odlučila baviti pisanjem. Tada mi je tata za rodendan darovao knjigu Williama Faulknera „Legenda“, na cirilici, s posvetom koja je glasila: „Ne budi ljuta na sebe ako moraš pročitati dva puta da ju razumiješ. I ja sam trebao.“ To me je nagnalo da počnem više čitati i pisati, da postanem bolja od drugih ljudi te da ne osramotim svoju tetu i tetka koji su brinuli za mene.

Kako su Vaši prijatelji reagirali na to vaše učenje i pisanje?

Dobro. Imala sam suosjećanja za druge ljude koji su imali manje, a i kako sam dobro igrala nogomet, da sam se rodila kao muškarac bila bih nogometkaš. Zbog svega toga, oprštali su mi što puno učim.

Julijana Matanović s knjižničarkom Višnjom Beus i profesoricama iz hrvatskoga-Henrietom Barbarić, Milkicom Ursu i Lanom Rušnov Perić

Koja Vam je najdraža knjiga koju ste napisali?

Uvijek me nervirala ona metafora da pisac voli svoje knjige kao svoju djecu zato što ja imam dijete i to je neusporedivo te svoje knjige ne volim kao svoje dijete. Knjigu „Zašto sam vam lagala?“ vjerojatno bi mnogi izdvojili kao najbolju. „Tko se boji lika još?“ smatram kao svojevrsnu autobiografiju, koju sam napisala i djelomično zbog svojih studenata kako bih im pokazala da svatko ima pravo na govor. To su mi jedne od dražih.

Riječ majka nije postojala u mom rječniku

Kako su Vaši prijatelji reagirali kada su doznali da Vas ne odgajaju biološki roditelji?

Dobro su reagirali, nisu ništa posebno govorili. S majkom razgovaram kao žena, a ne kao dijete. Riječ mama nije tada postojala u mom rječniku. Tako smo jedne godine u školi imali priredbu za Dan žena te sam trebala naučiti napamet pjesmicu o mami, ali sam se pretvarala da ne mogu pošto nisam htjela povrijediti svoju tetu koja me uzdržavala. Ako sam imala kakvu emociju vezanu uza svu tu zbrku, prenijela sam je u tekst kako bih našla nekakav smisao u svemu tome. Da nije bilo toga u mom životu, ne bih nikada napisala knjigu „Samo majka i kći“.

Smatrate li više svoju tetu ili majku svojom mamom?

Tetu. Prema majci osjećam ljubav, a prema teti poštovanje, odgovornost, ali i ljubav.

Smatrate li se više spisateljicom ili profesoricom?

Mnogi mi govore: „Julijana, odluči se!“, ali za mene je to nemoguće odvojiti. Valjda misle pošto sam ja sva „razigrana“ da bih trebala to odlučiti, a zato se one „ozbiljne“ pisce to ne pita. Po meni, ja sam to sve povezala, posao profesorice mi je kao muž, a pisanje mi je poput ljubavnika.

Jeste li upoznali nekoga sličnoga Vama kod svojih studenata?

Ako već nisu, ubrzo postanu. Drago mi je kada vidim da mladi profesori vole književnost.

Kakva je po Vama budućnost književnosti u Hrvatskoj?

Smatram da je književnost u Hrvatskoj jako bogata, ali da se knjiga teško izbore pored sve te nove tehnologije koja nas okružuje. Kada sam ja bila mlada nisam imala takvih problema.

ma, čitala sam zato što nije bilo ničega drugog za zanimanje.

Turska kava, polumrak i tišina za čisti mozak

Imate li često inspiraciju za pisanje?

Ja sve vidim kao tekst, tako da se može reći da imam inspiracije na pretek, jedino mi nedostaje vremena.

Što mislite o lektiri danas?

Na svašta se tu može prigovoriti, osobito u srednjoj školi, kod osnovne je to lakše srediti. Glavni problem je kronologija. Teško je i potpuno razumljivo kada šesnaestogodišnjak ne želi čitati Gundulića ili Lučića ili kada se u prvom razredu srednje škole čita Homer, mnogo je tu odustajanja.

Mislite li da naslov prodaje knjigu?

Naslov prvotno mora biti funkcionalan, opravdan, ali mora i biti upečatljiv kako bi ipak zainteresirao čitatelja. Tako, na primjer, naslovi koji pitaju pozivaju na čitanje.

Može li se živjeti od književnosti i od pisanja knjiga?

Ne može se, od toga jedino živi Miro Gavran, s tim da on posjeduje i kazalište i dosta je prevoden. Sam autor od prodaje svoje knjige zaradi 5% bruto. Ako autor proda tisuću naslova, a jedna knjiga košta 59 kuna, on dobije oko 4.900 kuna. Može se slobodno reći da je prava lova negdje drugdje, a ne toliko u pisanju knjiga.

Dok pišete, imate li kakve posebne uvjete?

Turska kava, polumrak i tišina za čisti mozak tijekom pisanja.

Do kada se mislite baviti književnošću?

Misljam da ču i u staračkom domu još uvijek pisati, ako budem imala inspiracije. Što se mene tiče, voljela bih i umrijeti s knjigom u ruci.

Pripremate li još koji roman za mlade?

Inače ne dajem svoj rukopis na čitanje, nego dajem za objavu kako je, ali za pisanje knjige za mlade dala sam jednoj djevojci da me uputi u mladenački govor. Tako sam doznala da se više ne kaže cool, nego brutalno, kao i hijerarhiju kada je netko kralj, car ili dobiva slične titule.

Kako ste se osjećali kada je Ivan Kušan umro?

Jako loše, on mi je bio poput „poetičkog roditelja“. Ne smiješ ni žaliti kako, inače se smatra da želiš dramatizirati i zapravo privući pažnju na sebe. Bio je upravo član Akademije zbog svog pisanja knjiga za odrasle i zbog toga ga cijenim.

Kakvi ste kao mama?

Može se reći da je jedina dosljednost u mom odgoju ta da je nedosljedan. Ne znam baš postaviti granice te sam jedan dan stroga, a drugi previše popustljiva.

Volite li poeziju, pišete li ju i biste li ikada izdali zbirku poezije?

Volim čitati poeziju i bila sam je pisala u mladosti, ali je nikada ne bih objavila. Stručno ne interpretiram poeziju, nego ju samo gledam i čitam na razini osjećaja i svojih doživljaja.

A dramske tekstove?

Volim gledati predstave u kazalištima i čitati ih, ali ne pišem ih. Napisala sam samo jednu monodramu.

Što mislite o teoriji smrti, životu nakon života?

Nisam posebno promjenila svoje mišljenje nakon jednog sata vjeroučaka, ali ipak mislim da postoji nešto više nakon ovog svijeta.

Mislite li da će elektronske knjige naslijediti one u koricama?

Nadam se da neće, ipak onaj osjećaj listanja papira ne može nadoknaditi nikakav uredaj.

ZAVRŠETAK USPJEŠNOG PROJEKTA COMENIUS „EURO BIKE”

Biciklom po Evropi i nazad

Uspješno je završena velika Comenius biciklistička tura po Evropi, ali eurobikeri PŠVP-a i dalje će brinuti za okoliš i poticati druge ljude na prijateljski odnos prema prirodi i biciklu. Iako je projekt službeno završio, mnoga su „europska“ prijateljstva ostala

Piše: Vedrana Vukmir, voditeljica projekta

Gosti iz europskih zemalja bili su zadivjeni Plitvičkim jezerima

Tijekom protekle dvije godine kvalitetne suradnje među partnerima, intenzivne komunikacije, potpune otvorenosti prema novom i drugaćijem, stekla su se nova znanja, iskustva i nastale mnoge pozitivne promjene.

Timskim radom na projektnim sastancima, učenici i profesori iz osam europskih zemalja, ujedinjeni u svojoj različitosti, kreirali su su razne strategije popularizacije bicikla i čuvanja okoliša.

Mobilnosti (projektni sastanci, razmjene profesora i učenika) su bile izvrsna prilika za upoznavanje različitih europskih zemalja, jezika, kultura i školskih sustava te su pružile mogućnost spoznaje o različitosti europskih kultura kao zajedničkom kulturnom boga-tstvu i naslijedu. Sudjelovanje u projektu značajno je utjecalo na mnoge kompetencije učenika i profesora. Razmjene profesora i učenika omogućile su upoznavanje različitih školskih sustava, razmjenu mnogih pedagoških iskustava i znanja, dogovaranje novih suradnji kao i upoznavanje novih sredina.

Na razmjeni u našoj školi boravili su predstavnici škola iz Slova-

čke, Nizozemske, Belgije, Austrije i Švedske. Predstavnici naše škole boravili su u Austriji.

Završni projektni sastanak

Od 14. do 18. svibnja 2013. naša škola bila je domaćin i organizator završnog projektnog sastanaka. Ugostili smo 29 učenika i 13 profesora. Skupina od 16 učenika i 7 profesora (predstavnici svake pojedine škole) putovali su biciklima, od Ybbsa (Austrija) do Zagreba. Tih dana atmosfera u školi bila je posebna. Naši gosti zajedno s našim učenicima i profesorima bili su članovi velike europske obitelji. Glavni vodiči kroz trodnevni program bili su učenici naše škole.

Prvoga dana programa naši europski prijatelji pohađali su nastavu iz nekih predmeta te smo ih upoznali s radom i „životom“ naše škole. Pokazali smo im kulturne znamenitosti Zagreba i upriličili zabavu dobrodošlice u vrtu škole.

International laboratory - analiza vode u školskom laboratoriju

Drugi dan, 16. svibnja, bio je dan za velike pothvate: u školskom „Euro bike međunarodnom laboratoriju”, međunarodni tim učenika i učenica pod vodstvom profesorica Novak, Zenko Ivić i Husain, uz pomoć naših učenika, analizirali su kvalitetu uzorka vode koji su donijeli sa sobom (voda iz vodovoda i jezera ili rijeke). Napisan je i kratak osvrт vezan uz očuvanje okoliša i zdravlja čovjeka.

Po završetku rada u labosu, biciklima su se odvezli do parka Maksimir gdje su se, uživajući, natjecali u orientaciji na biciklima.

Točno u 17.30 sati započela je međunarodna biciklijada pod nazivom „Euro bike u Zagrebu”. Pod impresivnom pratnjom prometne policije odvozili smo rutu od parka Maksimir, ulicama centra grada do PŠVP-a. Cilj biciklijade bio je skretanje pažnje na potrebu očuvanja okoliša i promociju bicikla kao održivog sredstva prijevoza. Na biciklijadu su bili pozvani svi građani grada Zagreba.

Poseban gost, sudionik biciklijade, bio je gradonačenik, gospodin Milan Bandić.

Po završetku biciklijade u našoj školi, glavni koordinator projekta, gospodin Hans Müller, prezentirao je putovanje na biciklima od Ybbsa do Zagreba. Predavanju su prisustvovali eminentni gosti, predstavnici Nizozemskog veleposlanstva i predstavnica ureda Europske komisije u Zagrebu. Jednodnevnim izletom na Plitvička jezera i zajedničkom večerom završen je službeni dio programa projektнog sastanka. Nastavilo se neslužbenim programom *Zagreb by night*.

Projektne aktivnosti popratila je Hrvatska radiotelevizija.

Tko će stići prvi...?

Pristojno je zahvaliti

Nesebičnu i veliku pomoć tijekom cijelog projektnog perioda davao je naš partner u projektu - udruga Moj bicikl. Pomagali su nam i biciklistički klub Pedalinac, orientacijski klub Vihor, Nextbike, Zagrebačka turistička zajednica...

Agencija za mobilnost i EU programe svojim savjetima uvijek je bila na raspolaganju.

Eurobike tim posebno se želi zahvaliti gospodinu ravnatelju i profesorici Ponrac na suradnji i velikoj pomoći tijekom ovih dviju godina, kao i ostalim profesorima, učenicima i osoblju naše škole. Važnu ulogu odigrali su i roditelji koji su bili sjajni domaćini našim europskim prijateljima. Ukratko, neponovljivo životno iskustvo!

Dolazak pred školu

PROJEKT MALI BRAZIL

Kako su kava i najvažnija sporedna stvar na svijetu promijenili naše živote

SMS-asocijacija o Brazilu, anketiranje potpunih stranaca na Dolcu, placu u Utrinama, i Trešnjevcima, intervjuiranje vlasnika restorana uređenih u brazilskom stilu, pisanje eseja o sambi - samo su neke od faza ovoga kulturno-geografskog projekta

Piše: Martina Maruna, 4.c

Sve je krenulo od kave i nogometa! Oni su krivi za sve! Na jednoj su kavi naš prof. Leteći i ravnatelj Stić bacali znalačke komentare o subbinskom odlasku naše izabrane nogometne vrste u obećanu zemlju Brazil... Tada prof. Leteći (profesor Golubić, op.a.) u šali kaže: „Moramo nabaciti neki projekt o tom Brazilu!“

Čim se spomenula hrpetina zgodnih nogometara na satima geografije, kao da se zapalila iskra u našim srcima (pogotovo curama). Osjetili smo sambu kako pleše dok smo u očima punim zelene i žute boje zamisljali sebe kako plešemo (ali s tim istim nogometšima) i to točno kad smo već u oblacima, na kraju prvog polugodišta.

Napravili smo uvodni sastanak i pripremili zanimljiv kulturno-geografski projekt - Mali Brazil.

Sport i kultura

Projektom želimo otkriti koliko se „Malih Brazilia“ nalazi u našem Zagrebu, našoj školi i nama samima.

Nakon što otkrijemo što zapravo mislimo kada kažemo „Brazil“, želimo uočiti koji kulturno-geografski elementi po-stoje u našem gradu i čine brazilsku kulturu uvijek prisutnom. Proučit ćemo kako jedan sportski spektakl unosi promjene u prostor grada. Sve to objelodanit ćemo na plakatu škole uoči početka Svjetskog nogometnog prvenstva! Kako ne bismo izgubili energiju, prof. Leteći usmjerio nas je u „provjerene male Brazile“: škole capoeire i sambe te u kafiće Zagreba grada, a onda nam postavio vremensko ograničenje

Naši učenici u ritmu sambe

od još četiri mjeseca da se ne zanesemo kad krenu vrućine. Zaista, bit će zaista pravo otkriće uočiti da postoji toliko „malih Brazilia“ oko nas! Ne sumnjamo da ćemo progovoriti portugalski, proplesati sambu i naučiti napamet bar još deset brazilskih gradova osim razvikanog Ria!

Spektakl za pamćenje

Koliko je aktualno, zabavno i korisno čime se bavimo govoriti činjenica da su naše turističke agencije počele reklamirati „turističke pakete za Brazil“, a sve je više slučajnih evenata nadahnuntih, eto, slučajno, baš Brazilom. Na primjer, doček Nove godine s *brazilian carnaval dancers*.

Otvorite oči dragi čitatelji i pomognite i vi nama! Ako uočite plakat, oglas ili bilo što povezano s našom temom - molimo Vas pošaljite nam fotku na mail:

projektmalibrazil@gmail.com

Dok smo završavali ove retke, Zagreb je u siječnju brojao + 12! Neponovljivo i neviđeno godinama! Vjerujemo da će naši izabrani momci isto tako učiniti čudo, ako ne u prvom susretu 12. lipnja na otvaranju s Brazilom, onda bar protiv Meksika i Kameruna! Pozdravljamo i gradane BiH, naše su-sjede, koji će se naći na istom kontinentu u istim ulogama! Bit će to zasigurno jedan spektakl za pamćenje, a Hrvati i Hrvatska bit će, bar tada, uoči turističke sezone, opet ponosni što smo neobična kockasta zemlja u obliku kroasana....

U očekivanju nastavka suradnje srdačno vas pozdravlja hrvatsko-brazilska ekipa.

Nezbrinuti spomenici

Ovoga ljeta, putujući po unutrašnjosti Hrvatske, uočili smo mnoštvo spomenika hrvatske povijesti. Među njima našao se i spomenik partizanima na Petrovoj gori. Vidjevši ga, imali smo dojam da smo upali u hororac i samo smo čekali da neki duh iskoči iz uklete ruševine

Piše: Ivor Zvonimir Kruljac, 3.e

Kožarićevo „Sunce“ u Bogovićevoj

Naslov članka je „Nezbrinuti spomenici“, a ne nezbrinuti spomenik, jer ovo nije jedini takav spomenik u Hrvatskoj. Najčešće tijekom rata, spomenici palim borcima Drugog svjetskog rata bili su uništavani diljem Jugoslavije bez imalo razmišljanja o njihovom značenju. Neki primjeri razrušenih i miniranih spomenika su i u Košutama, koji je podignut za pale splitske borce u Drugom svjetskom ratu, te spomenik antifašističkim oslobodiocima grada Knina. Najgore je što se mnogi spomenici iz tog vremena koji su preživjeli rat, ruše i danas. Primjerice, spomenik Dotršćina u zagrebačkom Maksimiru. Mnogi su nezadovoljni pokušajima da se Jugoslavija potpuno zaboravi, a drugi smatraju da se takvi spomenici trebaju zamijeniti spomenicima vezanim za neovisnu Republiku Hrvatsku ne misleći o tome kako je spomenik rad nekoga umjetnika i da ga treba promatrati kao likovno umjetničko djelo. Primjer takvog spomenika je djelo Vojina Bakića na Petrovoj gori o kojemu imamo priliku vidjeti izložbu u Muzeju suvremenе umjetnosti. O moralnoj dvojbi kome treba graditi spomenike nećemo raspravljati, jer su polemike uzaludne ako te iste spomenike ne mislimo održavati.

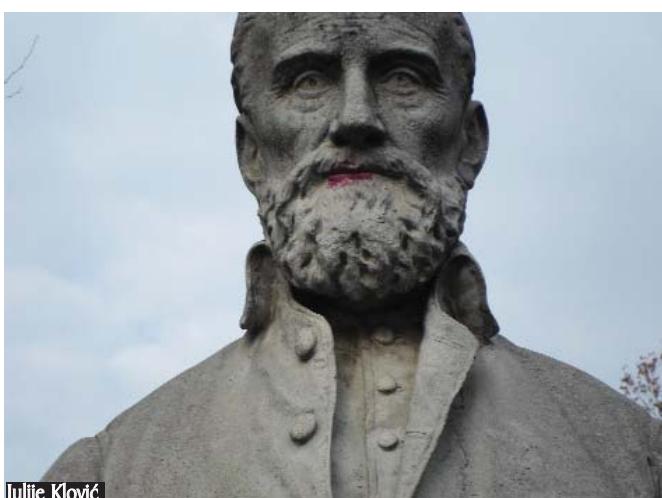
Baština grada Zagreba

Bilo bi nepošteno da pišemo o spomenicima u cijeloj Hrvatskoj budući da nismo imali priliku vidjeti ih i prikupiti dokaze o njihovu stanju (primjerice, spomenik kod Požege),

stoga ćemo temu prebaciti u Zagreb. Najprije definirajmo što je to spomenik. Kad čujemo tu riječ, pomišljamo na kipove, spomen ploče ili grobove. No, spomenik je mnogo više od toga. Zagreb kao grad jedan je veliki spomenik. Taj spomenik očituje se u stilu života, ponašanju i atmosferi koju stvaraju gradani. Isto je i s arhitekturom. Najčešći problem na području arhitekture je otpala fasada. Milan Bandić, gradonačelnik grada Zagreba, veoma je lijepo uredio lиваду ispred Nacionalne i sveučilišne knjižnice s fontanama, no bacite li pogled prema Medvednici pa vam oko privuče katedrala u vječnoj nadogradnji, spustite pogled još malo niže i vidjet ćete ostatke ostataka starog Paromlina. Nekoć je bio impresivan primjer tvorničke arhitekture, najveći proizvodač brašna u Zagrebu, danas ne samo da nije lijep prizor oku nego je i opasan po život i za džep građana koji na tom parkiralištu svakodnevno parkiraju automobile. Malo dalje od toga, trunu i stambene zgrade u Paromlinskoj ulici, koje bi obnovljene mogle biti izvrstan dom za brojne beskućnike i istovremeno bi poboljšale izgled grada.

Prljavci

Što se tiče kipova, predlažemo da posjetite Zrinjevac. Ondje se možete diviti kiparskom umijeću koji je od kamena ovjekovječio hrvatske velikane, samo ih nemojte dirati bez vlažnih maramica. Kisele kiše nisu napravile neku posebno vidljivu štetu, ali kipovi su prljavi kao da je netko na njih bacao zemlju. Konkretan dokaz je bista Augusta Šenoe, kneza Krste Frankopana i Andrije Medulića. Posebna sramota je kip Ivana Mažuranića,

Ivan Mažuranić

čiji je natpis uz iznimku slova „a“ u riječi Mažuranić, prekriven mahovinom. Ni kip bana Josipa Jelačića, koji je rado opjevan, nije očišćen, već obiluje ptičjim izmetom. Spomen ploča Nikole Tesle na gornjem gradu također je neuredna i slova su posve razmrljana. Ipak, postoje i neke iznimke, primjerice kip kumice na Dolcu, kip Marije Jurić Zagorke te sveti Juraj koji ubija zmaja.

Kada podcijenjena umjetnost postane vandalizam

Otpala fasada nije lijep prizor ni na kojoj građevini, a posebno ne na nekoj od povjesne važnosti. Već smo se pomirili s činjenicom da katedrala nikada neće biti završena, ali barem popravljaju druge zgrade, primjerice u Preradevićevoj. Otpala fasada ne šteti samo izgledu zgrade, nego i zdravlju gradana koji mogu završiti ozbiljno ozlijedeni ako padne na njih. Jedino što je gore od otpale fasade jest pošarana fasa- da. Grafiti su umjetnost, svi znamo. No, postoji ona kvalitet-

na i nekvalitetna. Primjerice, prekrasne slike koji su istinski majstori naslikali na starim kamenim ogradama u Branimirovoj ulici, uljepšavaju putovanje svima koji ih gledaju dok se voze tramvajima prema Tomislavcu. To je uistinu umjetnost, no sprejem dodani višeslojni potpisi i sloganji jesu vandalizam ili barem netalentirana grafitna umjetnost. Što je najgore, na taj se način uništavaju drugi graffiti što je vidljivo na nekoliko mjesta i u Branimirovoj. Vezano uz književnu umjetnost bilo bi slično kao kada bi Zoran Ferić raspisao riječ *bla* po stranicama Krležinog „Povratka Filipa Latinovića“. I još jedna stvar, pravi grafitni umjetnici svoju umjetnost stvaraju tamo gdje je doista potrebna, a to sigurno nije na kuli Lotrščak gdje je jedan loš zeleni grafit. A što tek reći o Suncu Sunčeva sustava Davora Preisa? Glavni dio te spektakularne instalacije išaran je i izgreben, kao da je postavljen za terapeutsko iskaljivanje bijesa.

Psi nisu najveći problem parka ili čuvajte baštinu

Iako mnogi mrzoljupci životinja smatraju da psi najviše štete urednosti kipova, istina je drugačija. Doduše, nitko ne voli ugaziti u njihovu ostavštinu, međutim papiri, opušci cigareta, a katkada i poneki uništeni koš za smeće, još više onečišćuju okoliš. U takvim slučajevima, najprljaviji dio Zagreba kao velikog spomenika nisu parkovi, koliko građani. Bilo bi previše očekivati od nekog uzornog građanina da čisti za drugima, no barem može počistiti za sobom. Zagreb je doista predivan grad s ogromnim turističkim potencijalom. Spomenuti problemi, osim što štete njegovu ugledu, ujedno iskazuju nepoštovanje prema velikanim naše povijesti. Odgovorna tijela vjerojatno neće poduzeti ništa, ali zato građani mogu preuzeti inicijativu. Mogu organizirati dobrovoljne akcije čišćenja kipova na Zrinjevcu i zahtijevati od Gradske skupštine projekte vezane uz, primjerice, Paromlin. I ne samo u Zagrebu, već u bilo kojem hrvatskom gradu koji se prepoznao u ovome članku jer su svi gradovi spomenici našoj državi te stoga zasluzuju poštovanje i svu moguću njegu. Najvažniji u tome su građani jer je bez njih grad tek prazna ljuštura.

Paromlin

Usvojiti „Kulturu turizma“

Naš Zagreb je projekt u kojem su učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga obišli odabране kulturne, umjetničke, sportske i društvene institucije u gradu Zagrebu. Nakon obilaska, procijenili su njihovu atraktivnost iz svoje mladenačke perspektive. Njihova su mišljenja objavljena na društvenim mrežama, a lokacije institucija označene prostorno na interaktivnom zemljovidu grada

Piše: Miroslav Šašić, profesor povijesti i voditelj projekta

Budući da se radi o interaktivnom i svima dostupnom sučelju, njihova stajališta mogu biti relevantna informacija i vodila pri planiranju slobodnog vremena mnogim mladima iz Zagreba, kao i onima koji planiraju posjetiti Zagreb. Projekt je dio programa „Kultura turizma“ Turističke zajednice Grada Zagreba i Grad-

skog ureda za kulturu, obrazovanje i sport. U projekt su bili uključeni svi učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga (1080 učenika) te 140 gradskih institucija.

Turistička zajednica grada Zagreba i Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport zajednički, već više godina, u srednjim školama na području grada Zagreba,

vode projekt izvannastavne aktivnosti nazvan „Kultura turizma“. Ovaj sveobuhvatan projekt ima višestruke i dugoročne ciljeve za razvoj turizma u našem gradu. Prvenstveno nastoji sustavno promicati edukaciju o ulozi turizma u gospodarskom razvoju grada Zagreba, a zatim i mijenjati stav prema promicanju kulturnih vrijednosti područja grada Zagreba. Cilj je i upoznati nove generacije sa značajem turističkih kretanja, svijesti svih aspekata ugošćavanja, pružanja usluge i ponašanja prema turistima u gradu Zagrebu. Na ovaj način razvija se i poduzetnički duh, ali i usmjerava na razvoj turističke ponude. Za nadati se da će se tako doprinijeti razvijanju potpuno novih ideja među mlađim ljudima i novom razmišljanju o poziciji, razlozima i posljedicama turizma na život građana grada Zagreba. Ovaj projekt ima cilj i svrhu sustavno nadograditi percepciju grada i pretvoriti ga u turistički zanimljivo odredište. Sva-

Tijek i realizacija projekta:

- na Nastavničkom vijeću Škole predstavljen je projekt (ciljevi, zadaće, koristi od njegove realizacije)
- održan je sastanak s predstvincima razreda na kojem su nositelji projekta dali informacije o projektu
- predstavnici razreda su te informacije prenijeli svojim kolegama u razredima
- Izidora Marković s Instituta za turizam održala je uvodno predavanje o važnosti turizma i njegovim specifičnostima
- na Vijeću roditelja predstavljen je projekt
- pripremljen je popis institucija koje će učenici obići
- napravljena je web stranica projekta kako bi sve informacije bile dostupne i putem interneta
- pripremljena je aplikacija kojom su se učenici za obilazak prijavljivali putem interneta
- pripremljena je aplikacija na kojoj su učenici prostorno označili lokacije institucija koje se obilaze s mogućnošću objave teksta i fotografija
- u prostoru Škole organiziran je informativni punkt na kojem je putem plakata i na zaslonu posebno prilagođenog računala predstavljen projekt
- pripremljena je aplikacija kojom su učenici svoje dojmovi (tekstove) i fotografije slali putem interneta
- realiziran je obilazak institucija i prikupljanje dojmova
- dojmovi i fotografije objavljeni su na društvenim mrežama
- projekt je predstavljen na 3. sajmu CROTOUR (od 13. do 17.2.2013.)
- završna prezentacija projekta održana je u Muzeju suvremene umjetnosti početkom svibnja 2013.

Voditelji projekta (profesori):

Miroslav Šašić, prof. povijesti - autor i voditelj projekta
 Goranka Lazić, prof. hrvatskog jezika - koordinacija, tekstualni sadržaji
 Tomislav Golubić, prof. geografije - koordinacija, geografski sadržaji

Predstavljanje projekta na sajmu CROTOUR

ke godine u projektu sudjeluje dvanaestak škola. Naša se uključila prošle godine s projektom koji smo nazvali „Naš Zagreb“.

Zagreb je, osim političkog, prometnog i gospodarskog, i kulturno središte Hrvatske te sve posjećenja turistička destinacija. Brojne kulturne, umjetničke i sportske institucije u gradu raznim programima nastoje privući stanovnike grada, ali i posjetitelje iz drugih krajeva. Budući da društvene mreže imaju sve veću i važniju ulogu u prijenosu informacija među mladima, smatrali smo da bi ih trebalo iskoristiti za prijenos informacija o ponudi kulturnih, umjetničkih i sportskih institucija u gradu.

Cilj nam je bio razviti kod mladih stanovnika i posjetitelja Grada Zagreba kulturu javnog života, povećati broj dolazaka mladih posjetitelja iz drugih krajeva Hrvatske motiviranih kratkim odmorom u gradu te novim doživljajima i iskustvima i/ili upoznavanjem kulturnih znamenitosti Grada Zagreba povećati posjećenost kulturnih, umjetničkih i sportskih institucija u gradu.

Ciljna skupina bili su nam mladi u Zagrebu koji će obilaskom institucija u Zagrebu stvoriti informacije prilagođene generaciji, kao i mladi posjetitelji izvan Zagreba motivirani kratkim odmorom u gradu, novim doživljajima i iskustvima i/ili upoznavanjem kulturnih znamenitosti grada Zagreba.

Za razliku od dosadašnjih projekata realiziranih u drugim školama, gdje su se na radu na takvim projektima okupljale manje ili veće ekipe od pet do tridesetak učenika, mi smo odlučili u projekt uključiti sve naše

učenike. Učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga, njih nešto više od tisuću, sudjelujući u ovom projektu, upoznali su se s kulturnom, umjetničkom, sportskom i rekreativnom ponudom Grada Zagreba. Posjetili su stotinu i četrdeset institucija u gradu, a nakon obilaska o njima su kritički promišljali. Sva su mišljenja/ocjene/recenzije pojedinih lokacija objavljene na društvenim mrežama. Ujedno su lokacije institucija predviđeni za obilazak označene i prostorno na interaktivnom zemljovidu grada. Budući da se radi o interaktivnom i svima otvorenom sučelju, njihova su stalni relevantna informacija izložena vrednovanju.

Korist od ovog projekta imat će mladi iz Zagreba jer su dobili generacijski prilagodenu informaciju o kulturnim, umjetničkim i sportskim institucijama u gradu od svojih vršnjaka. Osim njih, koristi će imati i mladi posjetitelji izvan Zagreba jer su od svojih vršnjaka iz Zagreba dobili osrt na znamenitosti grada Zagreba. Korist će sigurno biti i za kulturne, umjetničke i sportske institucije jer su dobine povratnu informaciju o doživljaju svojih programa kod mladih te, poslijedno, i povećanje posjećenosti. Na kraju, korist će sigurno zabilježiti i Turistička zajednica Grada Zagreba zbog povećanje posjeta.

KOMENTARI UČENIKA KOJI SU SUDJELOVALI U PROJEKTU „NAŠ ZAGREB“

Nakon posjeta lokaciji koju su izabrali, učenici su trebali odgovoriti na nekoliko pitanja i ocijeniti je. Evo nekih od njihovih komentara

Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Provesti subotnju večer s djevojkom u koncertnoj dvorani Vatroslav Lisinski nije vrsta zabave koja bi se svidjela srednjoškolskom paru. Uzveši još u obzir da smo gledali operu Rigoletto, to bi se vrijeme nekome činilo uzalud potrošenim. No, Lucija i ja s time se ne bismo složili. Opera nije bila izvedena na sceni u dvorani, već je uživo iz kazališta u New Yorku bila prikazivana na platnu. Nadalje, ta opera nije bila u klasičnoj izvedbi, već je radnja bila postavljena u Las Vegasu, gradu poroka. Glumci su (ponajprije oni koji su predstavljali zaposlenike kockarnice) imali dobro poznate kostime kakvi se nose u tom gradu, glavni glumci imali su kostime koji priliče današnjem kostimu osobe takvog društvenog položaja te cijeli ugodaj nije bio klasičan operni, već je predstavljaо nekakvu mješavinu klasičnog *bel canta* i blještavila lampica raznih boja te šarenih natpisa. Upravo to, činjenica da to nije bila opera kakvu većina ljudi zamišlja, oboma nam se svidjela. Iako u našoj blizini nismo vidjeli mnogo mladih (pritom mislim na osobe našeg gođišta), atmosfera je bila i bolja nego što smo očekivali. Kako je opera bila izvedena na talijanskom jeziku, prijevod je bio na engleskom, što je malo poremetilo ravnotežu praćenja: bilo je teže koncentrirati se na glumu, pjevanje i prijevod odjednom. Sve u svemu, mislim da smo vrlo kvalitetno proveli subotnju večer i ako se ukaže slična prilika išli bismo ponovno.

Robert Bedoić, 4.d

Gold class, Cinestar

Cinestar Arena Centar - Golden Class

Golden Class je oaza za uživanje. Sva sjedala imaju pomične naslone. Nakon početka filma konobari donose hranu koju se prethodno naruči. Za vrijeme filma pritiskom na gumb možete pozvati konobara. Dojmili su me se uređenje i opremljenost prostora. Mislim da može konkurrirati svim ostalim trenu-tno aktualnim kinima i po vizualnom dojmu i po kvaliteti usluge i po kvaliteti zvuka i slike koji su, ipak, najvažniji kada ste u kinu.

Filip Katušić, 2.c

Kuglanje

Kuglanje Skybowling

Škola kuglanja u *Skybowling*-u svakako je zanimljivo iskustvo. Škola traje tri puta po sat i pol vremena i u tom vremenu čak i najtalentirniji mogu djelomično ovladati vještinom kuglanja. Osoblje je bilo ljubazno i susretljivo. Instruktor kuglanja bio je spreman pomoći u bilo kojem trenutku. Kuglanje je zabavan način provođenja vremena zato što nije nešto što svaki dan radimo. *Skybowling* je odlično opremljen, osim modernih staza nudi i hranu i piće, kafić te prostor za pušenje. U svakom slučaju, dobro i kvalitetno provedeno vrijeme, no potrebno je potrošiti malo više novaca.

Iva Betević Dadić, 2.d

Arheološki muzej

Arheološki muzej

Arheološki muzej na Emu i mene ostavio je izvrstan dojam. Stalni postav uključuje razne izloške iz pretpovijesti te keltske, ilirske, egiptanske, grčke i rimske kulture, nadene na lokalitetima diljem Hrvatske i svijeta. Muzej je dobro tehnološki opremljen. Postoje interaktivni zasloni na dodir na kojima se mogu naći zanimljivosti o povijesnim razdobljima, ali i zabavni crtici pa čak i *memory* igrica. Uz to, po muzeju su postavljeni TV-ekrani s dodatnim informacijama o izlošcima. Nekadašnji svakodnevni život dočaran je crtežima i računalnim simulacijama. Začini koje su stari Rimljani najčešće koristili mogu se vidjeti, dotaknuti pa i pomirisati, kako bi doživljaj antičkog svijeta bio što vjerniji i autentičniji. U stražnjem dvorištu smješteni su brojni rimski kipovi i spomenici te *gift shop* (suvenirnica). Na izlazu se može užeti kartica s osnovnim informacijama o muzeju i različitim prigodnim ilustracijama. U svakom slučaju, nama se svidjelo. Dakle, za svakog ljubitelja povijesti i arheologije, ali i za one koji su samo znatiželjni, Arheološki muzej je pravo mjesto za provesti jedno ugodno poslijepodne.

Ema Ribić i Valentina Runko, 1.c

Gavella

Kazalište Gavella

U Gavelli sam bila više puta s razredom i doživljaj je svaki put bio drugačiji, ovisno o predstavi koju smo gledali i mojoj neispavanosti. Zanimljive predstave često su me navodile na smijeh, a u isto vrijeme i poticale na razmišljanje, poput „Platonov ili Drama bez naslova“ koju sam zadnju pogledala. Nerado priznajem da sam gledajući „Dunda Maroja“ zaspala, ne zbog loše glume ili dosadne fabule nego zbog umora, a tamo je bilo fino toplo i umirujuće. Predstava koja mi je dosada bila najbolja sigurno je „San Ivanske noći“ zbog odlične glume (izrazito mi se svidio Pero Kvrgić) i zanimljivog rješenja scenografije. Najviše me razočarao skučeni prostor među sjedalima zbog kojeg su mi noge utrnule. Za predstave koje traju po nekoliko sati potreban je barem malo udobniji smještaj.

Mia Šepčević, 3.d

AkTer FEST

Piše: Filip Čerepinko, 3.b

Štand Prirodoslovne škole Vladimira Preloga i ove je godine bio najposjećeniji na AkTer FESTu koji ste mogli posjetiti od 2. do 6. listopada 2013. g. u Kineskom paviljonu Zagrebačkog velesajma. Radi se o akvarističko-terariističkoj izložbi čiji je cilj edukacija građana o pravilnom načinu držanja egzotičnih kućnih ljubimaca, ali i promocija ekološkog razmišljanja i djelovanja. Učenici PŠVP-a (David Jajčanin, Fatlinda Shabanay, Lovro Romić, Marvin Van Dyck, Lucija Vukasović i Jelena Šarić (4.e), Andrey Drenski, Stjepan Jurković, Vedran Pavelić, Bruno Uroda, Eugenija Prša, Fran Oremuš, Eva Marković, Karlo Krapec (2.e), Ivor Zvonimir Kruljac, Iva Donlić, Iris Jurkić, Amy Manda Withfield, Matea Babić, Denis Lagundžija, Antonia Patarić, Mihaela Sicaja (3.e)) i profesorice iz biologije i kemije (Vesna Bevanda, Gor-

ca Grozdanić, Mara Husain, Natalija Lugaric i Sanja Žužek) privukli su pažnju svojim zanimljivim pokusima poput zelene zmije,

zastave i vulkana te njihovom atraktivnošću okupili veliki broj djece i mladih, nadamo se, budućih prelogovaca.

UČENICI ČETVRTIH RAZREDA DAJU BESPLATNE INSTRUKCIJE NIŽIM RAZREDIMA

Imaš zadatak - imam rješenje

Državna matura već kuca na vrata. Kao maturantima, cilj nam je što bolje se pripremiti. Svima nama je najveća prepreka napraviti onaj prvi, najvažniji korak, a to je nagovoriti same sebe da započnemo učiti

Piše: Luka Ćusek, 4.c

Jednoga smog dana razgovarali i iznosili ideje kao rješenja navedenog problema i među njima se izdvojila jedna. Naime, pronašli smo način na koji bismo istovremeno mogli pomoći sebi, ali i našim mlađim školskim kolegama. Došli smo na ideju da organiziramo svojevrsne instrukcije za prve i druge razrede. Ono što je bilo tako posebno oko ove ideje jest da, pomažući ni-

žim razredima s njihovim aktualnim gradivom i slabijim ocjenama mi bismo istovremeno ponavljali za predstojeću Državnu maturu. Tako bi učenici stekli novac koji bi inače utrošili na instrukcije izvan škole. Osim toga, pokrenuli bismo jednu novu tradiciju u našoj školi koja bi, nadamo se, narednih godina nastavila istim putem. Sljedeći korak, naravno, bio je realizacija navedenog. U dogovoru s ravnateljem, ideja je predstavljena na Učeničkom vijeću te su svi učenici o tome obaviješteni. Kako bi nas učenici mogli što lakše kontaktirati, napravili smo posebnu e-mail adresu (imam.zadatak@gmail.com) preko koje se dogovaramo za termine sastanaka i opseg gradiva kako bismo se mogli dobro pripremiti i odgovaramo na neka pitanja i zadatke koje nam učenici pošalju.

S prvim razredima već smo održali nekoliko sastanaka na kojima smo zajedno prolazili kroz probleme iz kemije i fizike. Svakim danom interes učenika raste te imamo sve više učenika u klupama prije i nakon nastave. Zadovoljstvo nam je podučavati ih znajući da simultano pomažemo i sebi i njima te se nadamo da će nas potražiti svi koji imaju poteškoća s gradivom, ali i da će nam pri podučavanju pomoći više maturanata.

Luka Ćusek, Tomislav Šklebar i Borna Podelak, 4.c

Novinarstvo je kao torta od čokolade sa šlagom na vrhu

Udruga VANG (Val nove generacije) u suradnji s Grafičkom školom organizirala je višednevni seminar na temu „TV novinarstvo i novinarstvo u tisku/na portalima“. Novinari Labosa prisustvovali su seminaru koji se održavao od 21. do 23. siječnja 2014. g. u Grafičkoj školi u Zagrebu

Piše: Eugenija Prša, 2.e

Predavanje o novinarstvu u tisku i na internetskim portalima vodio je Zlatko Herljević, novinar koji je trenutno za poslen u vanjskopolitičkoj rubrici Vjesnika u koj je u više od trideset godina radnoga iskustva u novinarstvu prošao sve novinarske i uredničke stepenice. „Novinarstvo je kao torta od čokolade sa šlagom na vrhu.“ Tom je rečenicom gospodin Herljević odmah osvojio sve prisutne. Glavna tema razgovora bila je što sve može postati vijest. Na početku seminara sudionici su obaviješteni o glavnim pravilima i problemima s kojima se novinar susreće svaki dan. Najgori dio toga posla je to što se u devet ujutro dolazi na posao, urednik zada temu i čekaju četiri prazne stranice koje moraju biti ispunjene. A te četiri prazne stranice vrlo su obeshrabrujuće i deprimirajuće.

Sa svojim izvorima uvijek treba otici na kavu

Prvo pravilo, koje je samo po sebi najvažnije, je da novinar „piše za srce, ne za novac“. Drugo pravilo je to da se na posao uvijek mora doći s idejom. Obična šetnja gradom može biti povod za uočavanje stvari od kojih bi mogla sinuti ideja - evo, to će biti dobra priča! Najobičnija gužva u prometu može biti dobra priča, začepljeni kanali koji rezultiraju malom poplavom također... Važno je komunicirati s pravim ljudima. Sa svojim izvorima uvijek jednom ili dvaput tjedno treba otici na kavu i tada će uvijek biti spremni dati svoje mišljenje. Najmanje s čime se može doći na posao je fotografija. Ako novinar, na primjer, opazi zastoj, treba ga slikati. Može automatski i popričati s ljudima o događaju kako bi dobio izjave. Svaka priča je dobra priča ako se zna složiti kako spada i ako se odgovori na osnovna pitanja.

Gospodin Herljević naglasio je sljedeće: „Teorija novinarstva kao čokoladne torte zapravo je poprilično točna. Na vrhu morate imati šlag, što je početni naslov u kojemu se treba odgovoriti na osnovna pitanja: Tko? Što? Gdje? Kako? Kada? i Zašto? Sloj ispod je čokolada. Dio teksta u kojemu napišete nešto više o samom izgledu događaja. Sloj ispod toga je biskvit. To je čista, čvrsta informacija, kao na primjer, razlog zbog kojeg je došlo do zastoja. Tako nižete slojeve dok torta ne bude gotova. I onda je stavite peči kod urednika.“

Kako biste bili novinar, jedna od osnova je da morate voljeti istinu

Urednikov posao je da prati motivaciju i posao svakog novinara. No on nije nikakav nadglednik novinaru na terenu. Kada je novinar na terenu, onda mora odgovarati samo sebi. Urednik ima drugih briga, na njemu je da odluči je li u tekstu nešto neetički napisano i da to ispravi. No, kao urednik, mora znati kako zaintrigirati čitatelje dizajnom novina. Zlatko Herljević je kao pojam etičnosti zacrtao jednu granicu. Uz članke o nesrećama ne stavlja osakaćene ili na bilo koji način ozlijedene ljude. „Zar biste objavili tu sliku da je na njoj netko od vaše obitelji?“, tim se riječima gospodin Herljević opravdao kao novinar i urednik. Na-

veo je i primjere nepravilnog iskorištavanja statusa novinara. Događa se da novinari svoj članak temelje na lažima. U Americi takvi novinari smješta dobiju otkaz i nemaju mogućnost zapošljavanja bilo gdje drugdje. U Hrvatskoj ne vrijedi uvijek taj princip. „Kako biste bili novinar, jedna od osnova je ta da morate voljeti istinu. Do istine nije uvijek lako doći, morate voljeti ljudi i znati kako komunicirati s njima.“

Novinar Labosa, Marin Đaković, postavio je pitanje postoji li neki zaobilazni put kojim se može doći do informacije koju nam izvorne želi otkriti. Odgovor nije bio baš ohrađujući. Jedina mogućnost je da se, ako se radi o vrlo važnoj priči, zamoli urednika da obavi nekoliko poziva i pokuša nagovoriti izvor za informaciju. To zvuči kao nešto nasilno, no ništa takvo nije u pitanju. Samo se stranputnicama pokušava nagovoriti izvor da oda informaciju. Svatko ima pravo dobiti odgovor na pitanje koje je postavio, tj. povratnu informaciju, ali je svejedno često ne dobjije. Ne može se odmah očekivati povratna informacija za jako komplikirano i slojevito pitanje. Treba dati vremena izvoru da razmisli o iznošenju informacije. „Biti novinar nije lako, morate imati zviersku snagu i upornost“, poručio je Zlatko Herljević na kraju prvoga dana seminarskoga ciklusa.

Javno govoriti o seksu nije loše, samo puno košta

Postoji izreka da „od stabala ne vidiš šumu“. Ako su referendum o braku i zdravstveni odgoj tek pojedinačna stabla - što je onda šuma

Piše: Eugenija Prša, 2.e

Diljem Hrvatske 1. prosinca Hrvati su odgovarali na referendumsko pitanje "Jeste li za to da se u Ustav RH unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca?" Govorit ćemo o posljedicama već donesene odluke, ali i o drugačijem pristupu i njegovim mogućnostima. Ovaj sukob mišljenja ne može se logički objasniti. Svi imaju svoj logički slijed i razloge pa ćemo pratiti te zavojite putove različitih mišljenja i navoditi činjenice. Kada se netko bori za svoju stranu ima cijeli put utaban u glavi i teško ga je odvratiti od njegova mišljenja. Referendum je pomogao da bolje razumijemo količinu problema. Manje i veće skupine izrazile su svoje mišljenje javno, a javno govoriti o seksu nije loše, samo je puno koštalo.

U prošlosti su se ovakva pitanja rješavala na posebnim referendumima na kojima su se koristile palice, boksačke rukavice, različita ručna pomagala i šarene zastave. Ti referendumi bili su vrlo popularni kada su se manjine počele društveno osvješćivati. Kako pravilo prirode kaže, složit ćemo se i biti zajednica, kada nas strah natjera na to. Strah je čest čimbenik pri donošenju impulzivnih odluka. Možda je sadašnje stanje rezultat straha. Kako često nemamo odgovore na ovakve tvrdnje, ljudi su ih počeli tražiti. Razloge različitog ponašanja. Psihoanalize su u današnje vrijeme vrlo razvijene. Za svaku našu i najmanju kretnju postoji psihički uzrok nekakve prirode. Kada su ljudi u pitanju, sve što odudara od prosjeka i drugačije je, odmah je osuđeno, tako da psihoanalize homoseksualnih parova obično nisu pozitivne. No, i to mišljenje ima dvije strane. Psihološka strana ovoga pitanja vrlo je slojevita. Već u sadašnjoj situaciji se zbog toga stvara problem. Kako bismo konkretno odgovorili na referendumsko pitanje trebalo bismo sa svih strana sagledati taj problem. I možemo utvrditi da odgovor nije jednostavan. Ljudi vole jednostavnost. Čemu komplikirati? Umijeće je učiniti stvari jednostavnima. To se i dogodilo na ovom referendumu. Postavljeno je jednostavno pitanje na koje bi moglo biti na tisuće odgovora. No dopustili su samo dva.

Traže li previše?

Prva i glavna stavka naše rasprave bit će izrečena na samom početku. Stari Hrvati vjeruju. Crkve su nedjeljom pune. Vjerojatno već nagadate koja je ciljana točka. Biblija. Sve je u priči, u knjizi. Svetoj knjizi. Osnovnom pravilu preživljavanja... preživljavanja koje su započeli Adam i Eva. Sam početak populacije bi-

li su muško i žensko. Sva vjerovanja temelje se na suprotnim spolovima, bez njih nema održavanja i preživljavanja populacije. Stalno se postavljaju pitanje i tvrdnja. Kako bi mogla postojati ljubav između ljudi istoga spola kada nema ploda ljubavi, djete? Ako si protiv prirode, onda si protiv Boga. Vjernici sigurno neće lako posustati po tom pitanju. Kada bi već i došlo do zajedničkog života, kako bismo nastavili život? Populacija bi se umanjivala. Trebali bismo posvajati djecu? Tako nije bilo u prošlosti pa neće biti niti sad!

Kada bismo ostavili, pak, prošlost za sobom i kada bismo promatrili psihološku stranu toga... Neki psihoanalitičari slažu se s tim da je biti gay vrsta mentalnog poremećaja. Po nekim starijim istraživanjima djeca koja su u mladosti ili u životu bila tlačena od strane nasilnog oca ili općenito muškarca, poslije su dobila poremećaj, tzv. *gay poremećaj*. Tražili bi nježnost od pripadnika istog spola zbog sadašnjeg mentalnog stanja koje je nastalo tijekom trauma. Neki teoretičari to sagledavaju kao nagon. Vrlo nizak nagon preko kojega se može lako prijeći ako imate svakodnevnu psihološku pomoć. Ako ostvare svoj 'nagon' žele umanjiti svoje 'traume' tako što će prema svojem djetetu biti bolji nego što je određena muška osoba u prošlosti bila prema njima. Razvitak djeteta u takvom okruženju... Ponovno je protiv prirode. Dijete bi trebalo imati nježan izvor ljubavi koji će ga voditi kroz emocionalna razdoblja i muževno vodstvo kroz jade svijeta u kakov su se Adam i Eva uputili. Trebalo bi imati sve što mu je po-

Biljेका

Governo il premio

ZVIJEZDA BOŽIĆNE PRIREDBE: ANDREJ DRENSKI

Namjeravam svirati i uživati, a ne biti poznat

Jedna od zvijezda školske priredbe, Andrej Drenski, odgovorio nam je na par zabavnih pitanja.
Saznali smo kakva je organizacija života nekoga tko se rano počeo baviti glazbom. Poslušali
smo uspone i padove talentiranoga mladića

Piše: Eugenija Prša, 2.e

Andrej svira...

Kako se rodila ideja o osnivanju još jednoga školskog benda?

Na početku 2013. godine odlučio sam, zajedno s prijateljem iz razreda, Bornom Salopekom, osnovati bend radi boljeg provođenja slobodnog vremena. Nas dvojica sviramo gitare, a Luka je bubnjar koji se javio na naš školski oglas. Namjeravamo napraviti album i demo-snimek. Trenutačno imamo pet originalnih autorskih pjesama.

Kako ste već prije godinu dana osnovali bend, jeste li ikada nastupali?

Skupa smo kao bend nastupali samo na školskoj Božićnoj priredbi. U osnovnoj sam svirao i pjevao na školskim predstavama i

jednom sam imao samostalan nastup u Princu.

Želite li postati slavni?

Namjeravamo svirati i uživati, ali ne i biti poznati. Ideja toga da nas publika ne želi ostaviti na miru i da smo napeti prije svakoga nastupa jednostavno nam se ne svida. Radije bismo voljeli svirati u nepoznatim i manjim klubovima, za malu publiku, bez ikakvoga stresa. Samo za uživanje.

Kako ste se organizirali i pripremili prije školske Božićne priredbe?

O nastupu na predstavi počeli smo razmišljati dva mjeseca prije same predstave. U ta dva mjeseca imali smo samo tri probe. Uz par pro-

blema koji su se javili na svakoj od njih, čudo je što je zapravo ovako dobro ispalo. Na prvoj probi nismo bili sigurni oko odabira pjesme. Na drugoj se nije pojавio bubnjar, a na trećoj se dogodila nezgoda. Usred probe, i to dosta kasno, oko ponoći, pukla mi je žica na gitaru i zarezala me po prstima. Problem je bio kako naći žicu na vrijeme i kako svirati s porezanim prstom.

Kako je bilo nastupati pred tolikim brojem ljudi?

Iskreno? Umro sam od straha. Tako uplašen u životu nisam bio. Nisam znao kako će, gdje će... Hoću li uopće dobro otpjevati jednu od meni najdražih pjesama, *Should I stay or should I go*. Ali osjećaj je stvarno sjajan! Kada sam video da publika zapravo dobro reagira, napokon sam se opustio i otpjevao to smireno do kraja. Najbolji je osjećaj bio na kraju priredbe kada je glazba još svirala i ljudi su se povezali u vlačić i svi skupa plesali. Genijalana atmosfera!

Kada si počeo svirati gitaru?

Prvi put sam primio gitaru u drugom razredu osnovne škole. No, u petom sam razredu odustao i pustio gitaru da malo skuplja prašinu jer mi se stvarno nije dalo i nisam imao vremena svaki drugi dan ići na drugi kraj grada kako bih naučio svirati. To sakupljanje prašine trajalo je dvije godine, sve dok nisam ponovno odlučio svirati u osmom razredu osnovne. Od tada nisam stao. Fora je u tome što sam učio svirati sam. Isprva sam se mučio s akordima i tražio ih po internetu, za svaku pjesmu pojedinačno. No onda sam shvatio kako mi je lakše saslušati pjesmu i sam sebi odrediti ritam.

Imaš li poneki savjet kako lakše naučiti svirati gitaru?

To nije neka posebna filozofija. Kao prvo, slušajte pjesmu dok je ne znate napamet. Kao drugo, svirajte!

Možeš li nam, za kraj, reći tko ti je uzor?

Ne slušam baš hrvatsku glazbu jer smatram da je dosta njih palo pod utjecaj turbo-folka, a od stranih pjevača nadrži mi je Billie Joe Armstrong.

Šminkanje nije samo nanošenje boja na lice

Televizijska i fotografska šminka izborni je predmet koji u četvrtoj godini svoga školovanja pohađaju učenice kozmetičkog smjera

Pišu: Ana Islamović i Matea Klenović, 4.m

„Televizijska i fotografska šminka“ proširuje osnove šminkanja koje smo naučili na predmetu „Dekorativna kozmetika“ i uvodi nas u svijet *make up-a* za potrebe fotografiranja i televizijskog snimanja.

Šminkanje nije samo nanošenje boja na lice; ono zahtijeva mnogo iskustva i znanja, jer svaka je koža drugačija, a konačan rezultat snimanja ovisi o mnogim faktorima: rasvjeti, vremenskim uvjetima, povjesnom razdoblju, željama i zahtjevima klijenata. Stoga je i naš početak bio uvod u povijest i stilove *make up-a*. Nakon što smo naučili karakteristike određenih povijesnih razdoblja, napravili smo i rekonstrukciju *make up-a* 20. stoljeća u kojem su promjene vidljive u svakom desetljeću.

***Make up* od 1910. do 1990.**

1910-e godine

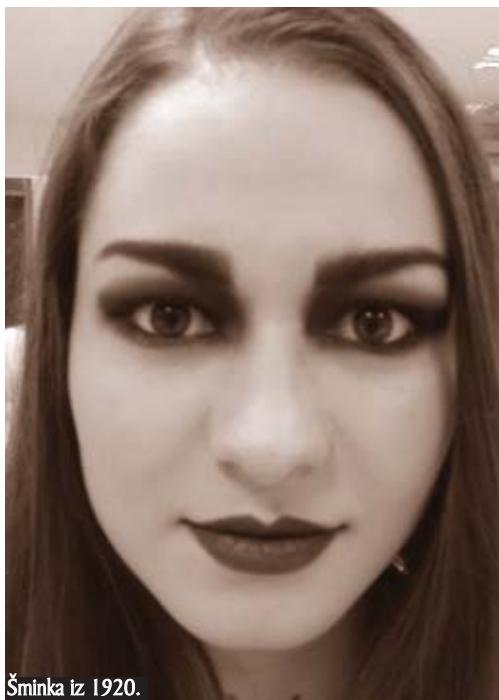
Žene njeguju prirodan izgled, ali zbog ekonomskih razloga, nedostupnosti i nesigurne kvalitete kozmetike, pripravci za šminkanje spravljaju se kod kuće: recepti koji su se koristili prenosili su se s koljena na koljeno. Jedno od obilježja ovoga razdoblja su puder u prahu i tekući puder koji su koristile gotove sve žene. Olovke za oči su tada bile dostupne u crnoj, kestenjastoj, smeđoj i plavoj boji, dok su ruž koristile samo udane žene. Tada nastaje i prva maskara pod nazivom „Mabel“, danas poznata kao „Maybelline“. Max Factor maskaru predstavlja 1914. godine. Predstavnice razdoblja su: Theda Bara, Elizabeth Arden, Helena Rubinstein.

Theda Bara, 1910.

Louise Brooks, 1920.

Šminka iz 1920.

1920-e godine

Dvadesete godine prošloga stoljeća donose velike promjene. Nakon I. svjetskog rata, u kojem su preuzele uloge muškaraca, žene se počinju izraženije boriti za svoj položaj u društvu. Ovo razdoblje naziva se flapper-razdoblje, a karakteristične oznake stila su bob-frizure, blijeda boja tena, tamne obrve koje su ravne i produžene. Usne i oči su bile tamne i obrubljene, a trepavice naglašene maskarom. Najčešće nijanse ruževa za usne su boje trešnje i višnje. Na tržištu se pojavljuju i lakovi za nokte. Ovo razdoblje karakterizira i razvoj crno-bijelog filma. Predstavnice flapper razdoblja su: Zelda Sayre, Coco Chanel, Clara Bow, Louise Brooks, Pola Negri.

1930-e godine

Pažnja se pridaje proporcijama i simetriji. Ovo razdoblje naziva se i razdoblje hladne estetike zbog težnje da žene izgledaju kao grčke statue. Boja tena je blijeđa, struktura lica oštro je naglašena sjenama. Sjenila zelene, plave, ružičaste i ljubičaste boje nanosila su se vrlo umjerenom na područje pregiba kapka. Ruž boje malićne ili smeđe boje se slagao s bojom laka na noktima. Ovo razdoblje se vrlo rijetko

kopira zbog neprirodne strukture obrva koje su se istanjivale ili brijale te crtale u vrlo visokom luku u obliku jaja. Predstavnice razdoblja: Greta Garbo, Bette Davis, Marlene Dietrich, Jean Harlow.

Greta Garbo, 1930.

Gloria de Haven, 1940.

1940-e godine

Iako je razdoblje obilježeno ratom, *make up* je glamurozan, elegantan i sofisticiran. Počinju se proizvoditi kompaktni puder sa svilenim česticama te ruževi s ogledalom i kistićem. I dalje se teži blijedom tenu, ali je popularan žarko crveni ruž i crveno rumenilo. Na oči su se nanosila sjenila smeđe i boje kože, tuš i umjetne trepavice. Obrve su tamne, tanke, pravilne strukture i u prirodnom luku. Ovo razdoblje naziva se pin-up i često se koristi u modnoj fotografiji, na modnim revijama i u glazbenim videospotovima. Predstavnice razdoblja: Gloria de Haven, Rita Hayworth, Ingrid Bergman, Heddy Lamarr.

Šminka iz 1940.

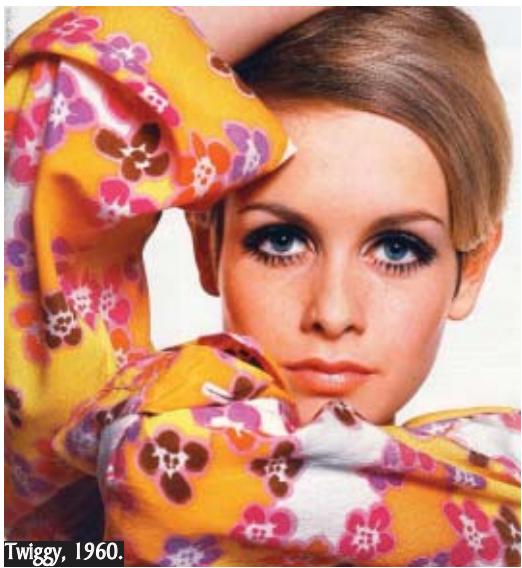
Marilyn Monroe, 1950.

1950-e godine

Započinje razdoblje hollywoodskoga glamura. Počinju se proizvoditi tekući puder i palete sjenila u koje se dodaju egzotični sastojci, sjajne i izraženije boje. Prvi puta u povijesti moderna je prirodna boja tena. Sjenila se kombiniraju s bojom odjeće u kombinaciji s tušem, maskarom i umjetnim trepavicama. Obrve su bile jako izražene, mnogo deblje nego u prijašnjim razdobljima. Koriste se pastelna crvena i ružičasta rumenila, a ruževi su u različitim nijansama narančaste, crvene i smeđe boje. Predstavnice razdoblja su: Marilyn Monroe, Ava Gardner, Grace Kelly, Audrey Hepburn, Elizabeth Taylor.

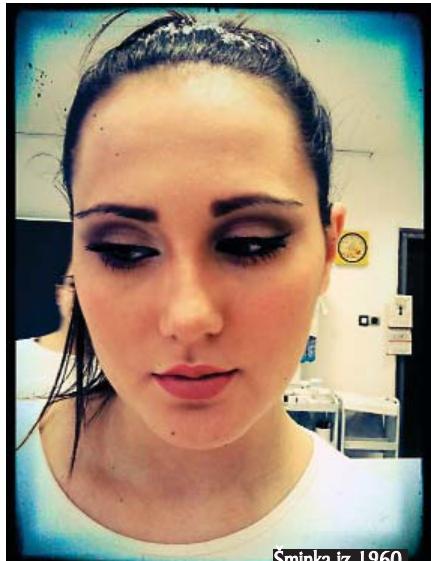

Twiggy, 1960.

1960-e godine

Ovo razdoblje donosi tri različita stila: klasičan, *hippy* i modni stil. Moderni su psihodelični printevi, natapirane ili kratke frizure i kreativan *make up*. Centar mode je London, a tzv. londonski stil najbolje prezentiraju manekenka Twiggy i Beatlesi.

Tuš je najvažniji *make up* pripravak koji se nanosio na kapak u debljoj uzdignutoj liniji. Umetne trepavice lijepile su se na gornji i donji kapak. Na početku šezdesetih, puder se koristio u debljem sloju, dok se krajem šezdesetih koristi u vrlo malim količinama. Na usne su se nanosili ruževi boje kože ili nježne ružičaste boje, a rubovi usana iscrtavali su se olovkom. Predstavnice razdoblja su: Twiggy, Jackie Kennedy, Brigitte Bardot, Catherine Deneuve, Sophia Loren, Jane Birkin, Cher.

Šminka iz 1960.

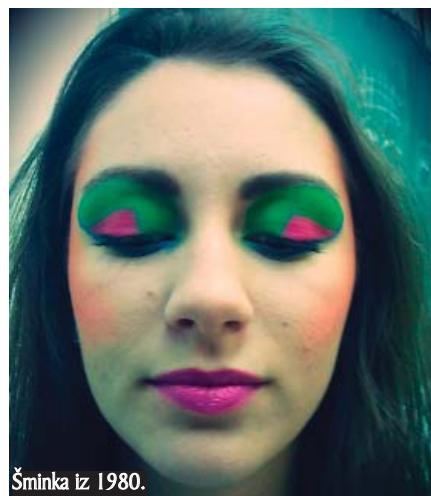
Diana Ross, 1970.

1970-e godine

Prevladavaju dva stila: naglašavanje prirodne ljepote i *disco*. U modi je bila duga, kovrčava i isfenirana kosa koju je popularizirala Farah Fawcett. *Disco*-šminka je sjajna, dizajnirana da se vidi, karakterizira je *smokey eyes*, sjajilo ili crveni ruž na usnama. Koriste se sjenila masnije teksture u plavoj, zelenoj, ljubičastoj i smedoj boji. Na područje ispod obrva nanosila se bijela i srebrna boja. Koristio se tekući puder i puder u kamenu. Predstavnice razdoblja su: Debbie Harry, Siouxsie Sioux, Donna Summer, Diana Ross, Liza Minnelli.

1980-e godine

Make up je bio upadljiv i snažan. Londonska *underground* klupska scena popularizira je neprirodnu ljepotu. *Smokey eyes* ili kombinacije sjenila neonskih boja, oštре linije žarkih rumenila i ruževa karakteristika su ovog stila. Boy George je u svojoj autobiografiji *Take it like a man* rekao: „Sa šminkom bih sigurno mogao izgledati egzotično“. S druge strane, velik utjecaj na razvoj glamuroznog *make up*-a imala je televizijska serija „Dinastija“. Predstavnice razdoblja su: Brook Shields, Madonna, Cyndi Lauper, Joan Collins, Linda Evans, Grace Jones.

Šminka iz 1980.

1990-e godine

Make up ranih devedesetih bio je *grunge look*, inspiriran glazbom toga razdoblja. Cilj je bio postići izgled zapuštene šminke i kose. Primjenjuje se crna olovka za oči, crveni ili metalik ruž i crni lak za nokte. *Glitter* (sjaj) je također bio popularan, aplicirao se na oči, usne i obraze. Oči se dodatno naglašavaju gustom crnom maskarom. Puder je svjetlij od tona kože, rumenilo se ne koristi, obrve su naglašene bojom, ali nemaju strukturu. Od sredine devedesetih ponovno se u modu vraća prirodan izgled. Za postizanje takvog izgleda koriste se smedi i pink tonovi. Krajem devedesetih njeguje se sportski izgled s minimalnim dozama korektora, tekući puder nanosi se na kapke umjesto sjenila, maskaru u boji zamjenjuje prozirna maskara, a na usne se nanosi prozirno sjajilo. Predstavnice razdoblja su: Courtney Love, američki top-modeli - Cindy Crawford, Claudia Schiffer, Naomi Campbell, Linda Evangelista, Kate Moss, Christy Turlington, Tatjana Patitz i zvijezde serije „Prijatelji“.

KNJIŽEVNA VEČER S MIROM GAVRANOM

Čovjek je čovjeku...

„Homo homini lupus“ ili „Čovjek je čovjeku vuk“, drevna je latinska izreka koja šalje prilično obeshrabrujuću poruku. Ona govori da je svatko svakome neprijatelj te da drugima ne treba vjerovati. Iako je tisućljećima stara, ova poslovica i danas odražava surovu stvarnost za koju nam se katkad čini da obavlja naš svijet

Piše: Marin Đaković, 3.a

Povodom Dana prava čovjeka, Centar za kulturu i informacije „Maksimir“ organizirao je književnu večer „Razgovor s Mirom Gavranom“, na kojem je aktivno prisustvovala i naša škola. Naime, tema večeri bila je čitanje izabranih eseja na temu: „Čovjek je čovjeku...“, gdje su učenici naše škole, Marko Osrečak i Valentina Runko iz 2.c razreda, nagrađeni među pet najboljih eseja.

Osim naše škole, eseje su poslali i učenici Hotelijersko-turističke škole, što je kao ukupan broj od 80 predanih

eseja i više nego dobar odaziv. Tijekom književne večeri pričalo se o Gavranovim zadnjim, a i starijim djelima. S obzirom na njegov veliki značaj koji daje kao dramatičar, romanopisac, pripovjedač i redatelj, tema za razgovor nije manjkalo. Naša škola pozvana je na pretpremijeru Gavranove zadnje komedije „Sladoled“, koja će se održati 23. siječnja u „Teatru Gavran“. Pošto imamo čest slobodnog ulaska na predstavu, ne sumnjamo u da će broj zainteresiranih biti velik.

PREDSTAVLJAMO JEDAN OD POBJEDNIČKIH ESEJA:

Piše: Valentina Runko, 2.c

U suvremeno doba visoke tehnologije i rastuće otuđenosti, često smo svjedoci zahlađenja međuljudskih odnosa. Ironična je činjenica da je komunikacija sve brža i lakša, a ljudi su sve udaljeniji. Problem dehumanizacije sve više opterećuje civilizaciju, prerastajući u okove kojima toliki robuju. No ta pojava seže još dalje u povijest, što se može iščitati i iz Shakespeareovih djela u kojima se suprotstavljaju neuračunljivost i lucidost. Shakespeare nije jedini autor kasne renesanse koji se bavi tom problematikom, no on odlazi korak dalje, oštro kritizirajući društvo. Njegov Hamlet, suočen s nemilosrdnim okolnostima *de facto* nema drugog izbora do ili poludjeti ili se praviti lud kako bi opstao u okrutnim vremenima. Vješto koristi motiv ludosti sa svrhom da kroz dvosmislen govor prenese supitilnu poruku. To uvida i Polonije: „Prenda je to ludilo, u njemu ima metode.“ Hamlet je humanist, on traži čovjeka - kao Diogen sa svijećom usred bijela dana - propituje, umije i filozofira, a unatoč svemu ostaje neshvaćen, što doprinosi tragičnosti njegova lika. Danas se, nažalost, mnogi suvremeni Hamleti bore s neprihvaćanjem zajednice i bolnim osjećajem nepričadanja. Osobito je teško mladima, koji se pokušavaju prilagoditi visoko postavljenoj ljestvici i udovoljiti imperativu društva. Pritom ponekad pribjegavaju i promjeni vlastitih uvjerenja, pogotovo oni emocionalno i karakterno slabiji, koji podliježu pritisku okoline, kao i Shakespeareova Ofelija.

U vremenu unutrašnjih nemira i previranja, u kojem se toliko puta pitamo je li naše viđenje realnosti ispravno i postoje li uopće apsolutna istina, najlakše bi bilo krenuti putem manjeg otpora. Odustati, prepustiti se nihilizmu i letargiji, utonuti u beznade i malodušnost. No svako malo, kad to najmanje očekujem, nešto me podsjeti da ljudska dobrota nije tek puki mit te dokaže da stari Rimljani nisu bili posve u pravu. Priznajem, malo je dobrih ljudi, ali ih ima. Dokle god ijedno čisto srce kuca, neću izgubiti nadu u tu iskru što ju nose posebne duše i neću se odreći vjere u bolje sutra. Da parafraziram Johna Lennona u pjesmi „Imagine“: možda sam sanjar, ali nisam jedina; potrebno je samo zamisliti koliko bi svijet bio ljepši kad bi čovjek čovjeku bio - prijatelj.

1.E razred s razrednicom Goricom Grozdanić, ravnateljem i Janezom Grubarom, školskim domarom

Moje drvo je ondje negdje

Škola je već svima bila drugi dom kada je došao taj dan, hladni 18. prosinac 2013., dan kada je i 1.e razred ekoloških tehničara generacije upisane 2013./2014. trebao utisnuti svoj trag u stazu tradicije svoje škole te zasaditi drvo

Piše: Igor Jerković, 1.e

Sobzirom da je jedini iz razreda koji ide na dramsku, Igor je trebao pripremiti neki tekst za ovaj svečani događaj. Ni nakon pola sata meditacije nije se maknuo dalje od "Maloga princa", jer sv. Nikola nije bio daleko iza njih, a u mislima su im svima još brujili monolozi i dijalazi koje su učili napamet po noći, a glumili po danu... Pa su zajedničkim snagama, s nadom da se Antoine de Saint-Exupéry neće ljutiti na njih, preoblikovali iskaz ljubavi jednog dječaka prema jedinstvenoj ruži.

Uz nekoliko lopata niskim temperaturama smrznute zemlje, ravnateljevog strogog pogleda nadzora koji se ublažio čim je odnekud dotrčao pas i sve ih ispozdravlja te strogog oka njihove raske, prof. Grozdanić, koje je pratilo hoće li sve proći najbolje moguće, recitirao je iz tradicije književnosti za tradiciju PŠVP-a:

Drveće se sadi već milijunima godina. I ono već milijunima godina radi lišće. I zar nije ozbiljno što želim shvatiti zašto se drve-

će toliko trudi kada ga ljudi već godinama sustavno uništavaju?

I, ako ja znam drvo, jedinstveno na svijetu, koje ne postoji ni-gdje drugdje nego u botaničkom vrtu moje škole, i koje neki zlo-namjernik može uništiti za tren, kao ništa, jednog jutra, i ne zna-juci što čini, zar to nije važno?

Ako učenik voli jedno drvo, koje postoji kao jedinstven primje-rak među milijunima i milijunima drugih drveća kraj drugih škola, dovoljno mu je pogledati ga pa da bude sretan. On sebi kaže: „Moje drvo je ondje negdje...“

Ali ako neki čovjek uništi to drvo, to je za njega kao da su se ugasile sve zvijezde. I zar to nije važno?

Vi ste lijepa, ali prazna. Čovjek ne može umrijeti za vas. Običan prolaznik povjerava bi da je naše drvo, drvo 1.e, slično va-ma. Ali ono samo važnije je od svih vas zajedno, zato što smo ga mi zasadili. Mi ćemo ga zalijevati i brunuti se o njemu. Zato što je to naše drvo!

OBILJEŽAVANJE BLAGDANA SV. NIKOLE

I ove godine... zamjenik svetog Nikole u našoj školi!

Ove su školske godine učenici naše škole odlučili djecu naših dragih profesora obradovati predstavom iznenadenja povodom obilježavanja blagdana Svetoga Nikole u našoj školi

Pišu: Lucija Barun i Petra Frančić

Nakon brojnih pregovaranja, dogovaranja, audicija, dodjeljivanja uloga, promjena uloga, širenja prvotnog scenarija, drastičnog kraćenja scenarija, izbacivanja uloga, dodavanja novih, miješanja priповjedača, promjene kraja... dan prije 6. prosinca predstava još uvijek nije bila u potpunosti spremna. Avion je bio gotov, scenografija koja je prikazivala planete koje je Mali princ trebao posjetiti još se,

Od kuda početi?

Mali princ i njegovi prijatelji

iz minute u minutu, mijenjala u rukama već pomalo bijesnog Grgura Akrapa. Svi su nešto recitirali, iz knjižnice, velike dvorane, iza paravana, odjekivale su neke rečenice o Ruži i njenoj posebnosti, o uobraženosti jednog Uobraženka, umišljenosti jedne Kraljice, Zemljopiscu koji se razbolio, Pijancu koji je završio na operaciji mandula, Lisici koja ima Malog princa očiju žutih poput boje žita, Zmiji koja je tanja od prsta, Pilotu

koji uvježbava talijanski umjesto da popravlja avion, Malom princu kojem matematika smješta nerješive kvadratne jednadžbe, Pripaljivaču svjetiljki koji ne-ma svjetiljku, Poslovnom čovjeku koji krade zvijezde s neba; čuli su se zvukovi klavijatura kojima je ravnala Monika Berulec (3.j)... ali najglasnija je ipak bila prof. Barbarić koja je stalno iznova vikala: „Ne, ne, ponovno, nije dobro!“

Ipak, 6. prosinca u 14 h, nakon dobro prospavane noći (i oslobođeni nastave zahvaljujući profesorima koji su bili spremni malo znanosti žrtvovati za tračak umjetnosti), kao čarolijom, sva je scenografija bila na svome mjestu, sve rečenice smještene u marljivim glavicama, mikrofoni su radili, kantica za zalijevanje prof. Cinčić sipala je šljokice, lampica prof. Štruklec palila se i gasila... Pola sata proletjelo je za tren, a radosna malena lišća, bar ona koja su imala strpljenja gledati predstavu (i odoljela prekrasnim kreacijama kojima su kozmetičarke uljepšavale njihove obrašćice) nestrljivo su iščekivala Antonia Malbašića, ovogodišnjeg zamjenika svetoga Nikole!

Zanimljiva je ova predstava... samo, kad će pokloni?

Vukovar na raskrižju prošlosti i budućnosti

Vukovar je stari barokni grad. Među mnoštvom vrlo atraktivnih, ali u ratu teško stradalih građevina, ističu se dvorac Eltz iz XVIII st., barokne zgrade, franjevački samostan, župna crkva sv. Filipa i Jakova i pravoslavna crkva sv. Nikolaja. Izvan grada na obali Dunava nalazi se Vučedol, bogato arheološko nalazište...

Piše: Lovro Romić, 4.e

Koje su to relevantne činjenice kada započinjemo članak o Vukovaru? Danas pisati o tom gradu za svakoga je izazovan zadatak: može li Vukovar biti grad obilježen samo svojim kulturnim znamenitostima poput, primjerice, Barcelone, ili on jest i uvijek će biti grad obilježen ratom, grad koji je, poput najvećeg altruista, pao da bi Zagreb ostao stajati, da bi Hrvatska mogla nastaviti koračati.

No ako su Vukovar devedesetih godina srušili, ako su uništili temelje koje je godinama gradio, ne bismo li tamo negdje trebali početi? Od tih temelja, od prošlosti u kojoj ih je još bilo?

Vukovar je poznat po mnogočemu što nema veze s ratnim i poslijeratnim zbivanjima, sa sintagmama u kontekstu kojih se najčešće spominje, a to je život *prije rata*. Suživot naroda u jednome gradu i

jednoj okolici. Mogu li se Vukovar prije rata i Vukovar nakon rata usporediti? Teško, nemoguće. Nevjerojatno je što rat učini ljudima, što prekine toliku prijateljstva i poznanstva, što razori i uništi cijelu mladost.

Rat uništava pojedince: ljudi koji na rat nisu ni pomisljali dok nisu čuli prvi pucanj, dok nisu čuli kako pada prva granata u njihovu parku. Siniša Glavašević, novinar koji je, i u doslovnom i u prenesenom smislu, svoju dušu ostavio na ruševinama Vukovara, zapisivao je svoje emocije, osjećaje koji su se u njemu javljali pri pogledu na razbijene izloge, srušeno kino u kojem se одigrao najtužniji film ikad ≠ ratna istina, a ne iluzija. Zapisao je najvažniju rečenicu ikad: moramo iznova graditi, redom, prošlost, potom sadašnjost, a onda, ako nam ostane energije, uložiti je u budućnost. Gradeći sebe, možda, samo možda, možemo iz-

graditi i Vukovar. Jer grad, onaj istinski grad, ne samo njegova materijalna realizacija, zapravo je cijelo vrijeme bio u nama, da ga, kako je Glavašević zapisao, krvnik ne nađe. Jer grad smo mi, stanovnici.

Jedno zna: nikada više njegov grad neće biti isti

Svima nam se sve dogodilo odjednom; nevažno u kojem smo dijelu Hrvatske bili, ona se rušila u nama. Rušila se u nama bez obzira jesmo li živjeli svoju mladost punim plućima ili smo je tek počeli planirati: izlazke u klubove, prve simpatije, djevojke.

Jedne ljetne večeri, koja je naizgled bila poput svake dotadašnje, možda smo šetali parkom. Možda smo bili na igralištu. Možda na poslu. Odjednom su vojni zrakoplovi probili zvučni zid, rodna nam je kuća bila u plamenu, prijatelji...ah, tko zna! Odjednom - ništa više nije kao prije, samo ta misao u glavi, iako možda i dalje nismo shvaćali kako i zašto je do svega došlo, zašto baš naš grad od sviju drugih gradova, zašto je baš u našem gradu došlo do drugačijeg suživota dvaju naroda.

Teško je ikada više pogledati u oči onima za koje znamo gdje su bili i što su radili, za koga su se borili. Izgubili smo svoju mladost ili djetinjstvo, ne, oteli su nam je, stranci koji su se do jučer izdavali za prijatelje.

Dvadeset i dvije godine kasnije vrijeme je da se učini nešto više od tek simboličnog i prigodnjačkog spominjanja Vukovara kao grada heroja, grada koji je pao za Hrvatsku, grada koji je podnio tragediju da bi osatak države bio lišen te kazališne igre. Ta-

kav pristup Vukovaru čini grad mrtvima i građane depresivnima. Dunav odmah sporije teče, cvijeće vene, na grad se spušta magla, magla koja izaziva strah i ružna sjećanja koja ponovno bude mržnju, diskriminaciju, provokacije i sukobe. Vukovaru treba Sunce, treba mu svjetlost koja obasjava put. Grad treba znak podrške i suošćenja, a građani Europe trebaju vidjeti naša djela i našu volju.

Naučimo jedni druge toleranciji

Volja i čvrst stav, odlučnost koja će nadvladati emocije samo da grad opet bude živ. Da Vukovar bude kakav je zaslужio biti. I površni mir početak je podizanja Vukovara na noge, vraćanje Vukovaru bar vjerne kopije onoga što je nekada bio. Rat se nikada neće zaboraviti, i ne smije, najviše zbog žrtava koje su tamo pale, no rat je gotov i mržnja treba nestati. Ne želimo da se u Vukovaru do daljnega događaju verbalni i fizički sukobi između mlade i starije generacije. Ne smijemo i ne želimo otvarati ranu vukovarskim braniteljima i općenito hrvatskim braniteljima, a ponajviše žrtvama koje su dale život za slobodu. Ne valja na sve gledati crno-bijelo: Uvođenjem dvojezičnih natpisa na cirilici potiče se na razdor, ali cirilica je i pismo koje je dio hrvatske prošlosti i kulturne baštine. No ima i još jedno ali: cirilica danas u Vukovaru, na žalost, većini predstavlja samo sjećanje na teške ratne dane.

Treba nam vremena, da, cirilica treba vremena, ali to vrijeme treba početi teći odmah: danas naučiti djecu kako poštivati povijest i svoju kulturnu baštinu, danas ih naučiti vrijednosti različitosti kultura i tra-

dicija, danas naučiti jedni druge na toleranciju, danas podsjetiti se što nas to kao na-

rod izdvaja: poštivanje različitosti, jer nas one kao jedinke obogaćuju.

Kada naučimo nove i podsjetimo stare generacije na naša blaga, pronademo tisuću i šesto nestalih...tada ćemo moći reći da smo nešto napravili, da smo nešto promjenili.

Predstoje dani žalosti i nakon dvadeset i dvije godine: Dani sjećanja na tri mjeseca opsade i odlaska iz svoga grada u koloni plača za svojim muževima, sinovima, obitelji koje nismo vidjeli, zbog onih tisuću i šessto nestalih koji se i dalje traže. Ali ne dopustimo da brod na Dunavu samo stoji. Maknimo Vukovar iz te sjene koja ga konstantno omalovažava šapćući mu da ga ništa spasiti neće. Ne napuštajmo Vukovar nakon svega što je učinio za nas, ne napuštajmo ga nakon tolike hrabrosti koju je pokazao u najtežim trenucima.

„Što je u državi bolja glazba, bolja će biti i država“

Platon

Za poznavanje povijesti rada našega Medijskog centra bilo je potrebno posegnuti duboko u prošlost i obaviti nekoliko telefonskih poziva kako bismo bar donekle saznali i rekonstruirali njegove početke

Piše: Lucija Brašić, 2.e

Uspjeli smo saznati da počeci rada sežu do davne 1998. godine (tko se ne sjeća *brončanih Vatrenih i Ćirinih sinova?*). Prema riječima tadašnjeg voditelja, profesora Nevena Pavelića, cilj rada bio je „stvoriti ugodnu glazbenu atmosferu u školskoj svakodnevici“, naglašavajući kako mu se čini da je tada „glazba manje dominirala nego danas, što se da i sociološki promišljati!“. Medijski centar bio je na samom početku, ali misija mu je ostala ista do danas - odmoriti dušu nakon teških i napornih sati.

Prošlost

U našem istraživanju saznali smo da su se nakon izbivanja našeg profesora Nevena Pavelića u rad Medijskog centra uključile profesorica Ana Listeš i profesorica Vesna Mataić. Prema riječima profesorice Listeš, ti dani bili su ispunjeni željom da se nešto novo dogodi na školskim hodnicima. Puštali su *mainstream* i osluškivali želje. Profesorica Mataić svoj doprinos opisuje kao zanimljiv školski projekt u kojem se uspostavila veza i s tadašnjim Obiteljskim radijem. „Sjećam se u magli kako smo neke učenike odveli čak i na sam radio i, nisam sigurna, ali mi se čini da su neki od njih uspostavili profesionalnu karijeru s istim radijem“, navodi profesorica Mataić.

Sadašnjost

Dolaskom profesora Tomislava Golubića 2009. godine, rad Medijskog centra dobio je „nova krila!“. „Oduševljeno smo okupili novu ekipu koja se sada nalazi na Zagrebačkom sveučilištu... Odlučili smo imati redovite sastanke i davati si mjeseca zaduženja“, ističe profesor Golubić, nadodajući da „već duže vrijeme radimo na poboljšanju našeg svakodnevnog rada i zaduženja svih članova Medijskog centra. Nastojimo redovito održati „šihte“ i pokrivati se svakodnevno. Postoji još puno prostora za napredak i vjerujem da će nove generacije to prepoznati i jednakuložiti svoju energiju i trud. Ovim putem čestitam svim članovima Medijskog centra na nesebičnom radu i zlaganju, ali i zahvaljujem na susretljivosti svim profesorima - kolegama koji milostivo puštaju učenike sa svojih satova!“

U našem dosadašnjem radu radna godina je uvijek brzo prošla. Osim svakodnevnog puštanja glazbe pod odmorima, naši veći projekti, na kojima imamo glavnu riječ, svakako su „brukošljada za prvaše“ krajem listopada, „pokrivanje“ priredbi poput one fašničke, božićne, završne te svih ostalih dobrotvornih priredbi. Svaki od navedenih projekata dosad su prošli vrlo uspješno te su svi učenici odlazili sa osmijehom na licu. Rado prihvaćamo nove ideje i ne sramimo se nekih „slavnih“ pokušaja poput „Garden partyja“ (2012.) ili „Smak svijeta“ (2012.).

Članovi Medijskog centra na školskome humanitarnom plesu

Budućnost

„Što je s ovim zvučnicima? Hoće li to biti riješeno ili neće?“, jedno je od češćih pitanja članova Medijskog centra i autorice ovoga članka... Nalazimo se u optimističnoj godini... pred nama su veliki sportski događaji: Zimske olimpijske igre, Svjetsko nogometno prvenstvo, Svjetsko košarkaško prvenstvo... Po izlasku ovoga broja „Labosa“ završit će i Europsko rukometno prvenstvo. U skladu s tom činjenicom upustit ćemo se u glazbeno-sportsku avanturu i pokušat ćemo na svoj način progovoriti o kulturama iz kojih dolaze ovi spektakli. Svi mislimo da je to jedna nova dimenzija rada i da smo si na taj način ponovno postavili kreativne ciljeve. Upoznat ćemo tako kulturu baltičkih zemalja, rusku kulturu, brazilsku i južnoameričku te se vratiti na Pirinejski poluotok...

Trenutno nam je najveća zanimacija renoviranje prostora Medijskog centra. Traže se učenici koji su nekad davno ostavili kojekakve stvari u našem ormaru. Takoder tražimo umjetnički nastrojene učenike koji su voljni oslikati istočni zid Medijskog centra.

Osim osmišljavanja našega rada iz mjeseca u mjesec, želimo provesti i malo istraživanje o glazbenim navikama naših učenika. Našu anketu osmišljavamo ovih dana s profesoricom Marijom Turk iz sociologije i profesorom Davidom Duvnjakom iz glazbene kulture. Vjerujemo da ćete nam izaći u susret kada vas zamolimo za mišljenje!

Naš facebook-profil „PŠVP Music“ i dalje čeka vaše prijedloge!

ŠKOLSKI HUMANITARNI PLES

Spojili smo ugodno s korisnim

Piše: Filip Čerepinko, 3.b

I profesore ponekad zanese....

Raska i njezin I. razred

Tradicionalni školski humanitarni ples održao se 23. studenoga 2013. iza paravana školske kantine. Pristigli su svi prvi razredi zajedno sa svojim razrednicima, a i oni malo stariji. Za glazbu se pobrinuo naš vrijedni i sveprisutni Medijski centar. I ove godine plesom je zacrtan plemeniti cilj - prikupiti što više novaca za Caritativni dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi Savica Šanci.

Kako se naši učenici uvijek u velikom broju odazovu na svaku humanitarnu akciju, tako je bilo i ovoga puta. Prikupilo se dosta novaca koji je proslijeden Volonterskom centru PŠVP-a čiji su članovi kupili ono što je Domu bilo potrebno: higijenske potrepštine, pelene, deterdente za rublje, omekšivače i slično. Nadamo se da će se ova lijepa tradicija opstati i da ćemo nastaviti pomagati onima manje sretnima.

Vijesti iz knjižnice...

Piše: Filip Čerepinko, 3.b

Zadnji tjedan u prvom polugodištu, uoči Božića, u našoj školskoj knjižnici „niknuo“ je prekrasan borić od knjiga. Njegovom rastu pripomogle su marljive ručice grupe Mladih knjižničarki iz 3.a razreda. Svi korisnici knjižnice koji su taj tjedan vraćali knjige u knjižnicu bili su vrlo ugodno iznenadeni ovim čarobnim drvcem koje je svojom toplinom ugrijalo sva srca i izmamilo radosne osmjehе na umorna lica.

Čestitamo i zahvaljujemo našim knjižničarkama na ovom lijepom božićnom daru!

Mlade knjižničarke

Naučila sam živjeti s dijabetesom

Dijabetes je bolest kod koje gušterača prestane proizvoditi inzulin, a razlog tomu i nije baš poznat. Postoji tip jedan koji se javlja kod mladih i tip dva od kojeg obolijevaju starije osobe.

Najčešći simptomi su: stalna žđ, često mokrenje, umor, vrtoglavica i loše raspoloženje

Imala sam sve te simptome, ali nisam ni slutila da se radi o šećernoj bolesti. U osmom razredu osnovne škole učili smo o raznim bolestima pa tako i o ovoj te sam prepoznala sve simptome. Rekla sam svojim roditeljima, ali oni nisu povjerivali jer nitko u našoj obitelji ne boluje od dijabetesa. Najbolja prijateljica primijetila je da nešto sa mnom nije u redu pa smo jednoga dana otisile izvaditi krv i provjeriti. Nalazi su pokazali da mi je razina šećera u krvi šesnaest (normalna je pet) pa sam se uplašila i odmah rekla majci. Ona je nazvala moju doktoricu koja je rekla da sljedeći dan brzo moram u bolnicu. Bila sam jako tužna i uplašena, nisam znala što će biti sa mnom, ali svi su me tješili pa mi je bilo malo lakše. Kada smo došli u bolnicu, odmah su me hospitalizirali. Tamo su mi sve objasnili te sam sa svojim roditeljima isla na tečajeve kako bih naučila normalno živjeti. Neću lagati, nije bilo li-

jepo biti u bolnici, ali tamo su se svi pobrinuli da mi bude savršeno. Nakon dva tjedna vratila sam se kući i bila sretnija kao nikad prije. Na početku je bilo teško, ali svi smo se naviknuli i sada mogu reći da, iako imam šećernu bolest, živim kao i svaki normalni tinejdžer. Pošto moja gušterača ne proizvodi inzulin, moram ga ubrizgavati injekcijama četiri puta dnevno. Isto tako, moram mjeriti šećer četiri puta dnevno kako bih znala je li sve u redu. Svaka tri mjeseca moram ići na pregledе i jednom godišnje moram biti u bolnici tjedan dana. Sve je to ponekad malo naporno, ali ima i nešto dobro u tome: nakon dugo vremena vidim svoje prijatelje i onda radimo ludorije po bolnici. Sve u svemu, iako dijabetes zvuči grozno, nije tako težak: živim zdravo i počela sam drukčije gledati na neke stvari. Živim svaki dan „punim plućima“ jer nikad ne znaš što imaš dok to ne izgubiš.

RAZGOVOR S UČENIKOM 4.A RAZREDA, VALENTINOM MAJSTOROVIĆEM

Trčanjem mijenjamo dijabetes

Piše: Antonija Golubić, 4.a

„Trčanjem mijenjamo dijabetes - Mladi za mlade“ naziv je humanitarne akcije u kojoj je sudjelovalo mnoštvo srednjoškolaca. Prijavom na utrku od 2 km ili 5,6 km podržali su vršnjake koji boluju od šećerne bolesti. Akcija je održana s ciljem unapređenja kvalitete života djece i adolescenata oboljelih od šećerne bolesti time da ih se potiče na tjelesnu aktivnost. Prvo mjesto utrke na dva kilometra osvojio je učenik naše škole, slavni nogometni igrač, Valentino Majstorović.

Zašto si se prijavio na natjecanje?

Često se prijavljujem na razna natjecanja, pogotovo na ona u kojima se trči.

Poznaješ li osobu koja boluje od dijabetesa?

Poznajem, idem u razred s jednom djevojkicom, a imam i nekoliko prijatelja iz kvarta koji boluju od dijabetesa. Suosjećam s njima jer imaju raznih problema i moraju dobro paziti na prehranu.

Jesi li očekivao pobjedu s obzirom na prednost koju ostvaruješ kao dugogodišnji sportaš? Jesi li se dodatno pripremao?

Nisam očekivao pobjedu, niti sam mislio da ću se boriti za prvo mjesto, a kamoli na kraju pobijediti, jer je tamo bilo mnogo atletičara i sportaša, a vjerojatno i onih koji su se pripremali za utrku.

Preporučaš li drugima sudjelovanje u takvim i sličnim akcijama?

Naravno da preporučam sve sportske aktivnosti, osobito ako su humanitarnog karaktera. Osim toga, mladi na taj način mogu malo poraditi na sebi, doći i istražiti koliko mogu ili, u krajnjem slučaju, ako ništa drugo, prehodati. I sami dijabetičari moraju se dosta kretati pa i njima preporučujem istu stvar.

Nije bitno plešete li dobro - već dajete li sve od sebe

Školsko natjecanje održava se svake godine sredinom drugog polugodišta i zato se pozivaju svi učenici PŠVP-a da dođu podržati našu plesnu skupinu koja svake godine ulaže mnogo truda za natjecanje

Piše: Mateja Keleković, 4.c

Plesnu skupinu PŠVP-a čini dvadesetak učenika koji svaki tjedan jedva čekaju ponедјeljak i četvrtak kako bi se ponovo okupili, plesali, ali i zabavili se pod vodstvom profesorce Ane Kadović. U svačionici se uvijek razgovara o tome što će se raditi toga dana na treningu ili o tome što se radilo na pretходnom, čuje se smijeh koji je, naravno, zaslužan za dobru atmosferu. Prava zabava počinje kada se uđe u malu dvoranu s velikim ogledalima. Prvo se treba dobro zagrijati, zatim se odmah kreće na posao, počinje se raditi koreografija za božićnu predstavu ili za školsko natjecanje. Školsko natjecanje održava se svake

godine sredinom drugog polugodišta i tada naša dvorana ima najviše posjetitelja. Dobar provod zagarantiran je svima koji dođu i zato se pozivaju svi učenici PŠVP-a da dođu podržati našu plesnu skupinu koja za natjecanje ulaže mnogo truda svake godine. Ove su godine u grupi četiri momka koji su odlični te ostalim plesačima uvijek izmame osmijeh na lice svojim vratolomijama. Tko god ima volje i želi se zabaviti, može biti dio te male obitelji jer odvojiti malo vremena za dvije probe tjedno zaista nije mnogo, a osjećaj koji vam ostaje nezamjenjiv je! Ah, da, valja reći i da nije bitno plešete li dobro - već dajete li sve od sebe!

Mačevanje, ronjenje, ples, ragbi... tko bi uz to mislio na nogomet i košarku

I ove godine u našu školu upisali 24 učenika koji luduju za prirodoslovnim predmetima.

Ali ono što ih razlikuje od svih ostalih prvih razreda upisanih u našu školu jest njihovo višesatno provođenje vremena na treninzima - i to ne onim na koje biste prvo pomislili

Piše: Filip Čerepinko, 3.b

Razred 1. s čine učenici koji, osim što se bave svima vrlo poznatima i na televiziji zastupljenim sportovima, poput košarke, odbojke ili nogometa, treniraju i neke manje popularne sportove.

Prvi od njih koje ćemo predstaviti možda nisu partneri u privatnom, ali u plesnom životu nevjerljivo su skladni (što ste imali prilike vidjeti i na našoj božićnoj priredbi). To su Ena Beč i Zoran Margetić. Latinoameričkim i standardnim plesovima Zoran se počeo baviti, kako sam kaže, jer ga je baka nagovorila na to. Ena je išla u plesnu školu Ane Maletić pa je, zbog iznimne talentiranosti, primljena u klub. Kao i na svakoj slobodnoj aktivnosti, i u njihovu sportu uvijek ima zanimljivih dogodovština: primjerice, gledajući snimku svog prvog turnira, uočili su da su cijelo vrijeme plesa razgovarali na plesnom podiju!

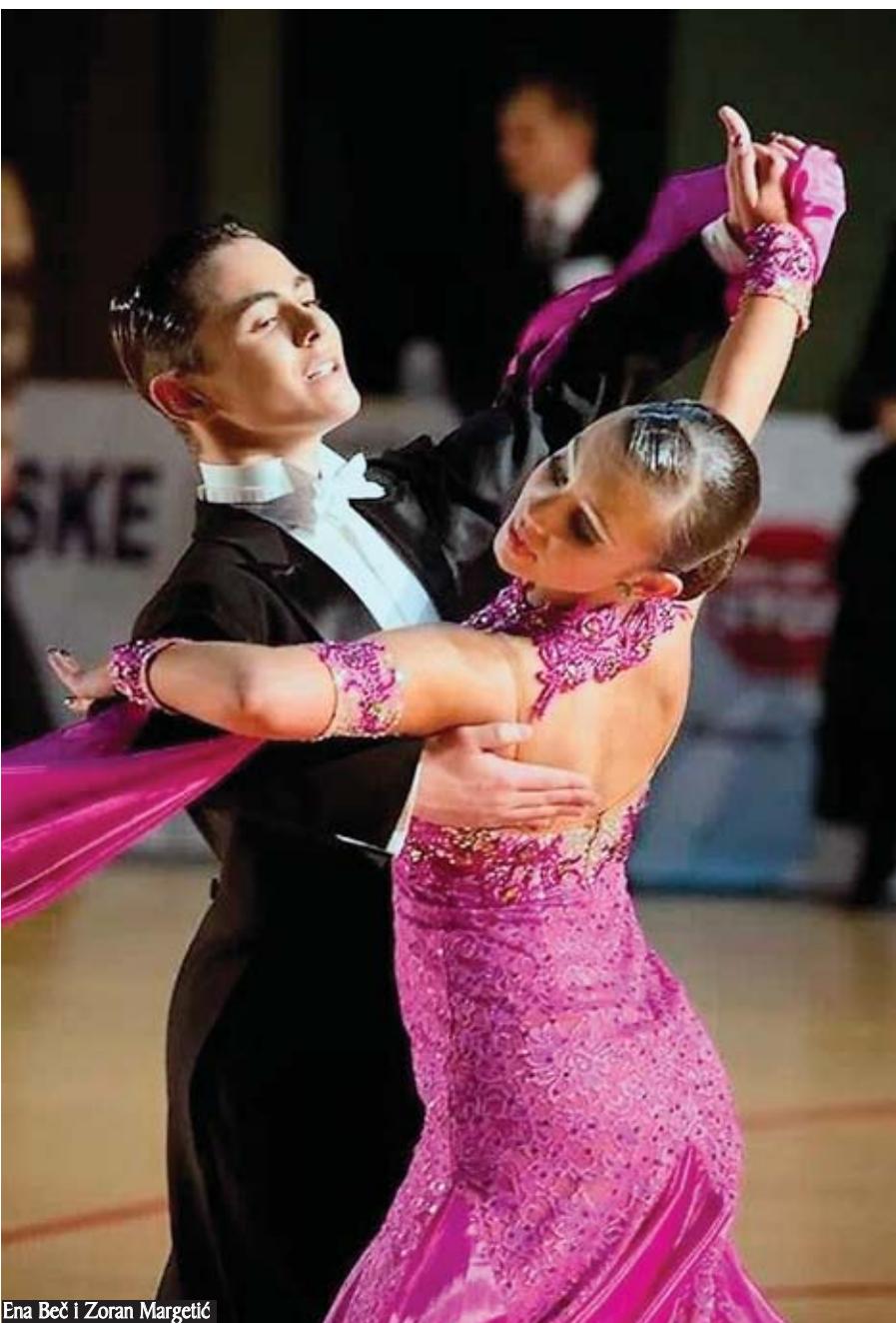
Ena: Mi smo najljepši hrvatski sport

Zoran kaže da bi po pravilima plesni partner trebao voditi svoju partnericu, ali da je Ena po karakteru voda kada njih dvoje plešu.

Treninzi su naporni, ali i zanimljivi, no nisu za svakoga. Na pitanje bi li svoj sport preporučili drugima, Ena je odgovorila da ne bi jer je nužno mnogo vremena provoditi s jednom osobom, a to nije za svakoga.

Rijetkim i neobičnim sportom bavi se i učenica Kaja Barić. Nije riječ o običnom plivanju niti o ronjenju, već o plivanju perajama.

Plivanje perajama otkrio joj je brat koji je prvi nastavio svoju plivačku karijeru u „RK Geronimo“. Kaja se prije bavila plivanjem u „HAPK Mladost“, a uz pomoć peraja rezultati su bili još bolji i trener ju je rado prihvatio kao plivačicu vrlo uspješnog kluba.

Dotok zraka kroz malu dihalicu koja se konstantno puni vodom

Zadovoljna svojim dosadašnjim uspjehom i ekipom, kazala je da se ne vidi u

drugom klubu ili drugačijem sportu. Prijstupovanje na natjecanjima potaknulo ju je da položi RI tečaj (ronilac s jednom zvjezdrom) kako bi se bavila podvodnom fotografijom i brzinskim ronjenjem.

Kaja Barić spremna za skok

Renata Jeny pred početak meča

Dino Božić - agresivan na terenu, ponešto mirniji u razredu

Ragbijem, još jednim egzotičnim sportom, bavi se Dino Božić. Već šest godina svakodnevno naporno trenira u „Rugby klubu Lokomotiva“. Ragbi je u toj mjeri postao dio njegovog svakodnevnog života da ga ponekad odigra i pod školskim odmorom, naguravajući se s prijateljima, a kruže glasine da ragbijski stav zauzima i pri uvjerenju profesorice hrvatskog da jest, doista jest napisao cijelu lektiru, ali nije znao da je mora donijeti baš taj dan...

Njegov klub trenutno je prvi u državi, a ono što Dinu najviše raduje, brojna su putovanja na kojima širi svoje horizonte i upoznaje druge kulture.

Dino: Adrenalin - to mi je srednje ime

Dino je na pitanje bi li sport preporučio drugima bez suzdržavanja odgovorio da bi, jer je vrlo zanimljiv, odnos uloženog truda i rezultati su uvijek u ravnoteži, a energičnost i agresivnost koju smijete pokazati kroz fizičke kontakte izvrstan su ispušni ventil nakon svakodnevnih školskih zgoda i nezgoda. Ali agresivnost koju igrači pokazuju na terenu ne odgovara karakteru u njihovom privatnom životu: Hrvatski ragbijski savez, u suradnji s još nekim udrugama, organizirao je utakmicu u čast borbe protiv nasilja nad ženama, čime je jasno dano do znanja da je igra jedan, a stvarni život sasvim drugi svijet.

Iako često vladaju predrasude kako je ragbi sport samo za dječake, klubovi u Hrvatskoj srdačno pozivaju i sve djevojčice da se pridruže ovom sportu, čemu se, dao je naslutiti, ne bi protivio ni Dino.

U razredu mirna i tiha u zadnjoj klupi, na terenu uvijek spremna za napad

I zadnji, ali možda najatraktivniji sport onaj je kojim se bavi Renata Jeny. Riječ je o mačevanju, sportu koji se razvija nevjerojatnom brzinom jer države, koje donedavno nisu imale niti pravu dvoranu za mačevanje, imaju sve veći broj mačevalačkih klubova.

Renatu su u klub privukli sjajni mačevi još kada je imala pet godina, a sada, nakon već devet godina treniranja, ne može se zamisliti bez mača u ruci. Najljepši je osjećaj, kaže, kada se sa suigračicama posloži da bi preuzeila medalju nakon uspješnog nastupa na nekom turniru. Često mašta da živi u srednjem vijeku kako bi se mogla okušati u pravom dvoboju, braneći čast svoje obitelji ili, možda, životnog suputnika. Ne misli da je mačevanje samo za momke jer, tvrdi, bitno je samo imati mirnu ruku i oštar um, kako bi se mačem batalo oprezno i savjesno.

Antarktika - zato što u Zagrebu nema snijega

Moj je otac inače po zanimanju pomorac te radi na *Crystal Symphonyju*, velikom kruzerskom brodu. Nije da se hvalim, ali prilično sam ponosna na njega. Glavni je oficir, što znači da je zadužen za svu sigurnost posade i putnika na brodu. Prije dva mjeseca rekao mi je da postoji mala mogućnost da se s njim ukrcam na brod koji bi oko Božića i Nove godine plovio za Antarktiku. Kad sam to čula, skoro sam pala u nesvijest. Odbijala sam vjerovati sve dok nisam došla na Pleso i sjela u avion

Piše: Martina Drugović, 3.b

16. prosinca 2013.

Ustala sam se u sedam ujutro (kao da sam spavala noć prije.), sva "skoro" spakirana i spremna za put. Avion polijeće u 11 sati. Čim smo stavili prvu torbu na onu traku koja pokazuje kilažu, skoro je pukla. "Znam da si žensko, ali zar zbilja trebaš toliko gluposti nositi sa sobom, za samo tri tjedna", sarkastično je rekao moj otac, na što sam se ja samo nasmijala. Avion je napokon poletio te smo se nakon dva kratka sata našli u Parizu. Izašli smo s aerodroma jer smo igrom slučaja imali dovoljno vremena da samo malo prošetamo po glavnoj ulici Champs-Elysées i pozdravimo Eiffelov toranj. Vratili smo se na aerodrom i tada je započelo mučenje... 13 sati u Boeingu koji nas je trebao dovesti do Buenos Airesa. O turbulencijama da i ne pričam, katastrofa. Budila sam se skoro svakih pola sata jer je izgledalo kao da je apokalipsa na redu. Kada smo sletjeli, poljubila sam sveto tlo i krenula čekati svoju prtljavu koja je stigla nakon samo pola sata. Zgrabili smo prvog taksista kojeg smo vidjeli te mu na "španjolskom" pokušali objasniti kamo nas treba odvesti. Napomena: ljudi u Argentini i Čileu ne pričaju baš dobro engleski. Nakon 45 minuta vožnje stigli smo u hotel koji je bio smješten u centru Buenos Airesa.

19. prosinca 2013.

"Zujali" smo dobra tri dana po Buenos Airesu te je "napokon" došlo vrijeme da se pozdravimo sa stvarno prelijepim gradom i otplovimo u nepoznato. Kruzerska linija *Crystal Cruises* ima dva broda koji su, kako oni to nazivaju, blizanci: *Crystal Symphony* i *Crystal Serenity* (*Symphony* je bolji). Oba

Pogled iznad Alpa ostavlja bez daha

broda spadaju u luksuzne kruzerske brodove, što znači da je sve uključeno u cijenu boravka (da pojasmim, hrana i piće su besplatni). Taj brod za mene je bio raj: saune, teretana, kazalište, kino, trgovine, bazeni, jacuzzi, restorani, knjižnica i još puno toga. Ne može biti dosadno! Zaplovili smo prema Montevideu.

S pingvinima oči u oči

22. prosinca 2013.

Montevideo je bio bezveze. Došli smo na Falklandske otoke koji inače spadaju u teritorij Velike Britanije. Dan prije sam ugurala gležanj, a trebam ići na izlet gdje bih vidjela pingvine. Skupila sam svu svoju snagu i odsepala do *tender*-broda (čamca za spašavanje) koji nas je potom odveo na

obalu. Moj je otac radio pa sam bila prepuštena sama sebi. Sjela sam s neke tri curenje u Range Rover te smo se zaputile do mjesta gdje su se nalazili pingvini. Jedna od njih je čudnim slučajem rekla da je znanstvenica, a ja sam se odmah pohvalila da idem u prirodoslovnu školu. Nakon sat i petnaest minuta "drmuskanja" po brdimu i dolinama stigli smo na drugi kraj otoka te odjednom ugledali hrpu malih, slatkih, nedoljivih pingvina. Uslikala sam jedno 500 slika te ušla u malu brvnaru na topli čaj i malo keksa. Gospođa koja je vlasnica imanja objasnila mi je sve o pingvinima i Falklandskim otocima.

24. prosinca 2013.

Merry Christmas! Mislim da sam tu rečenicu izgovorila najmanje tisuću puta. Svi su bili

Christal Symphony

odlično raspoloženi, sretni, veseli. Pa kako i ne bi bili kada su na brodu, plove za Antarktiku i sve im je "besplatno". Brod je inače bio ukrašen s otprilike 100 božićnih drvaca, 200 orašara, 50 Djedova Boži-ćnjaka... Tata i ja otišli smo na lijepu večeru u *Dinning room* te sam se počastila velikim odreskom i mojim najdražim desertom, čokoladnim soufleom (to je nešto kao *musse*). Poslije večere sva posada imala je organiziranu zabavu u najljepšem dijelu broda, pramcu (Palm Court), odakle se sve lijepo vidi te smo svi veselo pjevali božićne pjesme i pijuckali šampanjac (svi osim mene, naravno).

Dani kao iz bajke

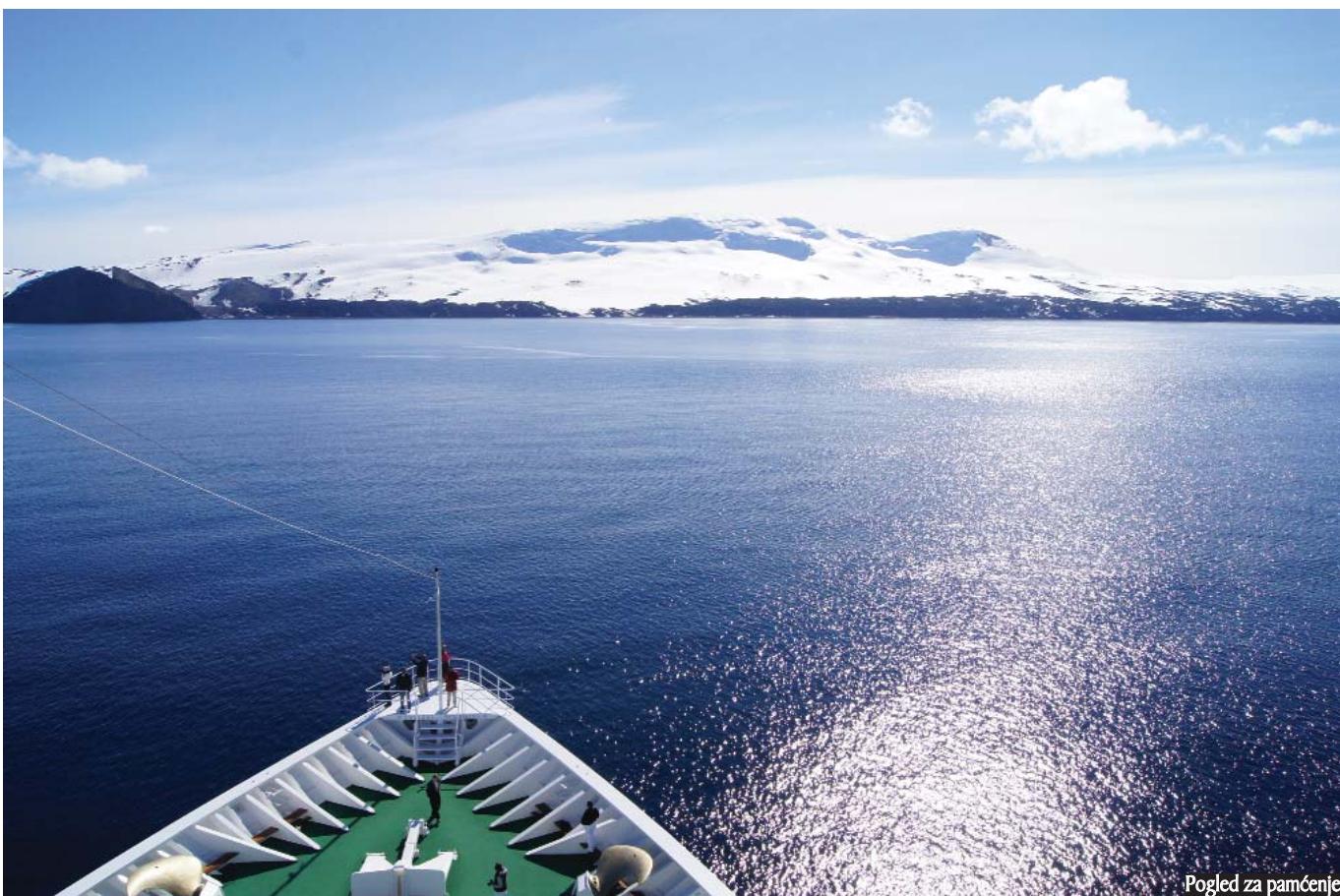
28. prosinca 2013.

Antarktika - najljepše mjesto na svijetu. Upravo smo uplovili među hrpu dugačkih planina od leda i snijega. Na mostu sam (tamo gdje smiju samo kapetan, oficiri i očito ja). Divim se prizoru koji jednostavno ostavlja bez daha. Prostrane ravnice leda okružuju nas te se pomalo plašim prizora iz Titanika. Uživam gledati kako naš "mali" dvjestometarski brod izbjegava ledjenjake od jednog metra. Izašla sam van da udahнем malo svježeg antarktičkog zraka i

začudila se samo koliko je "toplo"...Ipak je tu ljetо, pomisnila sam te "okinula" par ledeni fotki. Dan je bio nevjerojatan, svratili smo do Deception otoka te u blizini kupili nekoliko istraživača s neke postaje. Dan je trajao do odprilike 3 ujutro, boje neba bile su jednostavno predivne i sve je bilo kao u bajci, kao na slikama. Zaspala sam sretnija nego ikada, vjerujući da će, kada se probudim, sve biti samo san.

31. prosinca 2013./1. siječnja 2014.

Probudila sam se u 7 sati ujutro jer sam već u 8 bila naručena kod frizeria (pa ipak je ovo najvažnija večer na brodu). Skoro cijeli dan spremala sam se za večeru koja je bila u 6, bila sam na šminkanju, manikuri... Obukla sam svoju najbolju haljinu i spremno izašla iz sobe. Malo mi je bilo neugodno jer sam više tip za traperice i starke, ali šta se tu može, stisnula sam zube i drhtavo ušla u *Dinning room*. Osim posade koja je bila užasno ljubazna i draga, tu je bilo i "djece" mojega godišta. Najviše su se isticali Chiara, Niall, Aoife, Luke i Samantha, svi su bili iz SAD-a. Postali smo stvarno super ekipa. Na Staru godinu svi smo se okupili u glavnom dijelu broda gdje smo trebali dočekati Novu godinu. Pošto nam na šanku nisu dali da pijemo alkohol jer smo svi bili maloljetni, morali smo naganjati konobare s onom tacnom punom šampanjca (pa trebali smo nazdraviti). Uskoro smo svi vrištali iz svega glasa: "Hap-

Pogled za pamćenje

Buenos Aires

nom nazvali moji prijatelji. Otišla sam u *Bridge lounge* i s njima kartala do dva ujutro.

8. siječnja 2014.

Santiago. Dan za polazak. ''Zujali'' smo po brodu, tužni, znajući da postoji šansa da se više nikada ne vidimo... U 12 sati tata je došao po mene, pozdravila sam se sa svima koje sam znala te snažno zagrlila tatu (vraćala sam se, dakle, sama). Dobro, ne baš sama sama, sa mnom je išla tatina kolegica Johanna s kojom sam putovala natrag do Pariza. Kad sam stigla u Pariz imala sam samo sedam sati da pronađem svoj terminal. Pronašla sam ga nakon sat vremena, a ostalih šest sati čitala sam lektiru (hehe). U Zagreb sam stigla sva umorna te sam snažno zagrlila baku i strica koji su me dočekali na aerodromu. Iako je put imao svoje uspone i padove, bio je najljepši put u mome životu i jako sam zahvalna tati što mi ga je omogućio.

sam tamo. Tata i ja otišli smo na rafting ispod nekog vulkana (koji na svu sreću nije u tom trenu eruptirao). Priroda je bila umirujuća i predivna. Vratila sam se na brod polumrtva, kad su me odjed-

Aaaahhh, preslatki su!

Ekipa iz snova u noći iz snova

py New Year''. To je bila Nova godina za pamćenje!

3. siječnja 2014.

Čile. Punta Arenas, 30% stanovništva podrijetlom iz Hrvatske. Zanimljivo, znam. Otišli smo u Hrvatsku zajednicu te susretli Luku, dečka koji je na kraju cijeli dan proveo šetajući s nama po Punta Arenasu i objašnjavajući nam svaku zanimljivost tog malog gradića (razgovarali smo, naravno, na hrvatskom jeziku). Dan je samo proletio, a valjda je tako kad se zabavljaš...

6. siječnja 2014.

Dan sam provela na raftingu, u Čileu!!! Tek sam sada postala svjesna da

ICYS 2013. godine na Baliju bio je neprocjenjivo iskustvo

Nakon osvojenog 2. mesta na Državnom natjecanju iz fizike u kategoriji znanstvenih radova, pod vodstvom mentorice, profesorice Suzane Galović, rad pod imenom „Ribletski efekt“ prošao je silne kilometre ne bi li pristigao u Indoneziju, na Bali, kako bi još jednom dokazao svoju kvalitetu

Piše: Lucija Klarić

Jubilarna, dvadeseta po redu godišnjica ICYS-a - Konferencije mladih znanstvenika, na Robertovu i moju sreću 2013. godine održavala se upravo na tom egzotičnom otoku gdje nas je, osim onog službenog dijela - prezentacije rada, očekivalo jedno od iskustava života.

Lokacija koja kraljiča naslovnice časopisa, nad čijim fotografijama vječito oplakujemo manjak novaca i sanjarimo, iščitavajući uobičajene reklame da se radi „o raju na zemlji“, Roberta i mene snašla je sasvim neočekivano. Iako ne mogu garantirati, sigurna sam da je i on, kao i ja, kad je saznao kamo nas šalju, vrištalo od sreće ispred računala čitajući *mail*. U tom mi se trenutku Google tražilica učinila presporom kada sam pošla pogledati je li Bali ono što ja uistinu mislim da jest. Zaista, putovali smo na drugi kraj, u raj na zemlji.

Pripreme koje su uslijedile, što poslovne, što osobne, činile su se beskrajnim poput Markovih konaka. Toliko je toga trebalo srediti za gotovo dva tjedna preko oceana. Unatoč cijelnevnoj strci, nekako smo sjeli u avion i proputovali pišljivih dan i pol kako bismo stigli na svoju destinaciju. Kad se danas prisjetim, onih 12 sati leta od Amsterdama do Kuala Lumpura učine mi se kao djelić sekunde. Nakon što smo se napokon uspjeli oprostiti od silnih aviona i naći se na aerodromu u Denpasaru, na Baliju, sve su mi se one fotografije iz časopisa učinile kao obmane. Stravična vrućina i vlaga prve su nam poželjele dobrodošlicu, a ja sam prokljinjala svaki redak u onim časopisima gdje nitko nije ni spomenuo tu paklenu vrućinu, dok sam pokušavala ne istopiti se na licu mjesta. No, čim smo krenuli prema hotelu i prvi put ugledali ulice Denpasara, shvatila sam da je dosad samo umor progovarao iz mene. Sve je to bilo očaravajuće, kao s neke druge planete, kao da su vrijeme i prostor poprimili neko sasvim novo lice. Ako ste ikad pomislili da znate što znači sintagma „vreva ulice“, niste se našli na Baliju - promet u kaosu, roditelji djecu voze u krilu na motoru po glavnoj cesti, skreće se i pretiče bez pravila, ulice krcate štandovima ispred kojih se gomila kreće, a cijelom tom burnom dojmu pridonose nizovi stupova šarenou ukrašenih, prepunih plakata (vrijeme je predizborne kampanje) među kojima ne nedostaje ni KFC reklama (da ne zaboravite da ste na zemlji). Stižemo do hotela, ulazka da je od kakve kraljevske palače. Uokolo vrt prepun egzotičnog bilja, pred vratima orkestar gamelana (tradicionalnih balijevskih instrumenata), u predvorju čak i vodopad, sve bogato orientalnim ukrasima - bajka. Na recepciji nas dočekuju uvijek nasmiješeni Baležani (u njihovoj kulturi gotovo je obvezno smiješiti se, možda bismo trebali ponešto naučiti?). Smještamo se u sobe, raspakiravamo kovčuge, sve je i dalje u znaku orientalnog, možda za naš zapadnjački ukus pomalo i kičastog. Svakom bi bilo jasno da ljudi s Balijskog mnogo drže do svoje religije, hin-

Mladi znanstvenici iz Hrvatske

Naša zvijezda Robert Bedoić

duistički se artefakti nalaze posvuda. Konferencija nije još započela, a hrvatska delegacija u kojoj su osim Roberta i mene bile četiri divne djevojke: Sonja, Veronika, Viktorija i Luna na čelu s prof. Mitić, za koju moram naglasiti da se jako dobro pobrinula za nas tamo, tamodaleko, imala je vremena istražiti taj prekrasni otok prije ostalih. Započeli smo, naravno, od njuškanja oko hotela gdje smo otkrili bazene kojima smo se odmah obećali za sutradan i susreli se s prvim životinja ma (koje će zapravo i obilježiti naše putovanje) - velikim tropskim šišmišima. Prvi izlet koji slijedi (ponovno životinje) posjet je svetoj šumi majmuna u Ubudu gdje smo hranili simpatične, ali podmukle macaque majmune. I onda, prvi ručak, ah... Kruna putovanja - hranal Hedonistički, u skladu s našim mentalitetom, danima smo iznova i iznova uživali u blagodatima baležanske kuhinje, bojama kojima prošara tanjur, mirisima. Cure vam sline? I trebaju. Iza toga, po prvi put očekuje ocean i prostrane pješčane plaže Balijske. Moram priznati, zvu-

či primamljivije nego što jest; ja još uvijek odabirem Jadransko more ispred oceana, ali ipak, neprocjenjivo. Na plaži nam prilazi prvi u nizu trgovaca, za samo 60 kuna žena nam nudi masažu cijelog tijela, uporna je do granice da poželite biti nepristojni prema njoj, ali nemate srca ni mogućnosti dok vam ona s vokabularom od svega desetak riječi engleskog pokušava očajno uzeti novce. Obećajemo joj da ćemo uzeti masažu možda koji drugi dan, govorimo to onako, bezbrižno, ne znajući da smo stekli novu prijateljicu. Naime, balijski trgovci uistinu će vas držati za riječ i neće popuštati dok ne održite svoje obećanje. Isto tako, učinit će sve što je potrebno da vam nešto prodaju tako da se možete cjenkati do granice bezobrazluka (ako ste tip za to) i kao i mi, vraćat ćete s toliko punim kovčezima u strahu da će vam naplatiti višak prtljage na aerodromu.

Pred službeno otvorenje konferencije, hotel je vrvio delegacijama iz cijelog svijeta kao i cijelom ekipom koja je stajala iza organizacije ICYS-a. Toga smo dana upoznali i našu Adis koja je bila naš vodič ondje, zadužena da se pobrine za sve potrebno našoj ekipi. Neophodno je da spomenem koliko je obilježila naš boravak tamo! Svečano otvorene uljepšale su tradicionalne balijske plesačice, a mi smo

Ponosni ravnatelj dočekao je svoje učenike

toga puta imali prilike prvi puta istrčati kao predstavnici naše zastave. No, otvorenje je označavalo i skorašnje prezentacije i nervosa, na koju smo pomalo zaboravili, a sada se odjednom vratila. Ipak, ne moram ni reći koliko je prezentacija bila uspješna kada smo se kući uspjeli vratiti sa srebrnom medaljom u kategoriji primijenjene fizike! Nakon što su prezentacije završile, asvoj smo posao odradili, bili smo počašćeni jedinstvenom prilikom. Organizatori konferencije unajmili su profesionalce koji su nam omogućili da radimo ono što su nas toliko puta na televiziji upozoravali da nikako ne pokušavamo kod kuće, da prodemo kroz vatru! Pomama koju je ta vijest izazvala bila je nevidena, svi su odjednom osjetili plamen kako bukti u njima i hrabro se našli oči u oči sa svim svojim strahovima - barem je sve tako jednostavno djelovalo u početku, pod dojmom impresivnog govora gurua koji nam je davao upute kako ćemo hodati po vatri. No, čim su prva stopala počela peći i nisu nikako prestajala, iza ugla nas je zaskočio

skandal i odjednom je hotel postao hitna služba specijalizirana za opeklone, a okolo naokolo samo se čulo „auč, auč“. Danas volim razmišljati o tome kao pravom kataričnom iskustvu. Naime, imala sam prilike biti jedna od onih sretnika koji su čak ugledali i pravu balijsku bolnicu (kao dio luksuznog turističkog paketa) gdje sam, pročišćena u vatri, preimenovana u svojoj otpusnici u „Lucica“. Naizgled, cijeli se incident čini tragičnim, ali ono jedino što je za mene, osobno, bilo tragično je to što sam sutrašnji rafting morala propustiti zbog opeklina (bolje rečeno opeklbine) drugog stupnja, a koji još uvijek nisam prežalila.

ICYS je neporecivo bio posebno iskustvo, a bit će i za njegove buduće sudionike, upravo zbog mogućnosti da se na jednom mjestu upozna toliko mnogo ljudi sa sasvim drugih krajeva svijeta. Ono u što sam se ja uvjerala je da se svejedno svi mi možemo jako dobro zabaviti, što se i dokazalo na spontanim tulumima i salvama smijeha što su znala obilježiti zajedničke večere i okupljanja te da uopće nismo toliko različiti; pa ipak smo svi ljudi i svi mi znamo plesati *Gangam style*. Prijе oproštajnog izleta, u ime svoje države, svaka je reprezentacija simbolično u život pustila jednu kornjačicu, a onda smo krenuli pre-

Naša zvijezda Lucija Klarić

ma poznatom otoku kornjača. Sutradan su uslijedila grljenja i suze, izmijenjivanje kontakata i sveopća *instant* nostalgija. Mi smo se odlučili zadržati još koji dan, ne bismo li vidjeli je li ipak bolje jahati slona ili konja, ali uskoro smo se i mi pozdravili s takozvanim „otokom s tisuću hramova“. Nakon ponovno kratkih dan i pol putovanja, na aerodromu nas se dočekalo kao nogometnu reprezentaciju, samo s kojom kamerom manje. Priznajem da mi je toga dana bilo dragو ugledati „Prelog-majice“!

Na koncu, sve bih ovo nekako trebala i zaključiti, ali ovaj šturi izvještaj i nedorečenost koju mi nameću same ove riječi, ne dozvoljavaju mi da opišem divotu tog iskustva. Patetično, svjesna sam, ali stojim iza svakog sloga, mogu samo reći da je ICYS 2013. godine na Baliju bio neprocjenjivo iskustvo. Profesorici Galović, bez koje bi put u Bali bio samo dječja fantazija, nikada nećemo moći dovoljno zahvaliti - ali cijeli ćemo život nekako pokušavati!

DRUGI I TREĆI RAZRED EKOLOGA U GORSKOM KOTARU

Tragovima prirode i prošlosti

Dvije su generacije ekoloških tehničara otišle u subotu, 7. prosinca 2013. u 7:30h, na jednu od terenskih nastava po kojoj je smjer ekologa u našoj školi toliko poznat

Piše: Ivor Zvonimir Kruljac, 3.e

A mislili ste da je praksa lagana

Tijekom vožnje prema park-šumi „Golubinjak“ bilo je veselo i živahno. Dolaskom na odredište, veoma smo se obradovali ukusnim krafnama koje su nas tamo dočekale. Krafne, zajedno sa sendvičima i sokovima koje smo sami spakirali, itekako su pomogle da lakše prebrodimo dugačku, ali veoma zanimljivu šetnju šumom. Šetnja je započela kratkim osrvtom na jelu, „kraljicu šume“, visoku 4.2 m i promjera 1.42 m. Prolazili smo stazom koja je na nekim dijelovima zahtjevala posebnu opreznost zbog skliskosti, kroz nekoliko špiljskih galerija, uključujući i „Vražji prolaz“ pa sve do „Medvjede pećine“. Iduća je postaja bila špilja „Lokvarka“. Šetajući 900 m i kroz tri galerije, uživali smo u fascinantnim krškim oblicima koji su se poput remek-djela formirali milijunima godina.

Ponovno u autobusu. Pogled na planinu „Klek“ kroz autobusna stakla najavljuvao nam je skori dolazak u

Ogulin. Prije nezaobilaznog posjeta „Gradskom muzeju“, svratili smo do „Đulinog ponora“ te se povela rasprava nalazili se možda uz lice kapetana Milana još jedno lice koje bi vrlo lako

mogla biti Đula. Na red je napokon došao i „Gradski muzej“. Ušetavši kroz njegova vrata, otkrili smo brojne zanimljivosti vezane uz grad Ogulin. Primjerice, prije nego što je postala edukacijski centar Ogulina, muzejska zgrada bila je zatvor u kojem se među brojnim gostima našao i Josip Broz Tito. Veoma je impresivna bila i interaktivna maketa rasporeda hrvatskih vojnih snaga u Domovinskom ratu, brojne narodne nošnje i namještaj te podrobnije informacije o planini „Klek“ koja je imala važnu ulogu u razvoju hrvatskog planinarstva. Također smo se mislima vratili u djetinjstvo, iznova si vrteći slike koje su nam se stvarale čitajući „Priče iz davnina“ Ivane Brlić Mažuranić, također Ogulinke. Iako je muzej bio zabavan, ipak smo malo više uživali u slobodnom vremenu tijekom kojega smo išli na kavu i „vlastonožni“ razgled grada. Nismo ni dvaput treptnuli, a već smo bili pred ulazom u Zagreb, jedva čekajući iduću praksu.

Lokvarka, vrlo zanimljiva špilja

Najpoznatiji Kemičar na Svijetu

Da ste prije pet godina pitali prosječnog srednjoškolca tko je najpoznatiji kemičar na svijetu, većina odgovora (nakon neliko minuta razmišljanja) bila bi Marie Curie, Louis Pasteur, Alfred Nobel ili neki poznati nobelovac iz novije povijesti. No, da danas postavljate to isto pitanje, odgovor većine bi vjerojatno bio najpoznatiji izmišljeni kemičar u današnjoj pop-kulturi - Walter White

Piše: Marin Đaković, 3.a

Gлавni protagonist serije "Breaking bad" (u hrvatskom prijevodu - "Na putu prema dolje", no mislim da ju rijetki poznaju pod tim nazivom) nema gotovo ništa zajedničko s legendarnim kemičarima navedenima u prvoj rečenici (osim brilljantnog poznавanja kemijskih sustava i reakcija). Dok su prvi svoje znanje koristili da bi unaprijedili ljudsko društvo, Walter je svoje znanje koristio iz sebičnih razloga (iako on sam sebe gotovo cijelo vrijeme pokušava uvjeriti u suprotno) i uspio je unazaditi živote gotovo svih koji su ga okruživali.

Za one koji ne znaju ili žive u pećini, prošle godine je završila peta i zadnja sezona možda najbolje dramske serije u zadnjih pet godina (neki ju čak i proglašavaju najboljom svih vremena, protiv čega će se prvi pobuniti zagrijeni fanovi "Obitelji Soprano" i "Žice"). Neki će čak i zlobno reći da je krajem "Breaking bad"-a završilo zlatno doba televizije, s čime se ne mogu složiti, no moram priznati da su svi ljubitelji televizijskih serija osjetili veliku prazninu nakon što je posljednji kadar odzumirao kemijski laboratorij koji je bio Walterovo remek-djelo.

Ukratko za neupućene, serija se bavi (*spoiler alert!*) sudbinom srednjoškolskog profesora kemijske (svaka podudaranost sa stvarnim osobama je slučajna) koji nakon otkrića da boluje od neizlječivog raka, odlučuje koristiti svoje znanje iz kemijske proizvodnji droge metamfedamin i time osigurati svojoj obitelji finansijsku stabilnost nakon svoje smrti. Naravno, Walter se upliće sve dublje i dublje u pakao svijeta droge i dilera te uskoro sebi i svima oko sebe pretvara život u pakao. Iako se radnja ne čini previše privlačnom, ono što ovu seriju obilježava je sjajna priča, životopisni likovi i vrhunske glumačke izvedbe.

Od početnog simpatičnog luzera do egocentričnog i okrutnog narkobossa Heisenberga

Tako je, primjerice, Bryanu Cranstonu (inace do tada najpoznatiji kao dobroćudni i smušeni tata iz "Malcolma u sredini"), glumcu koji utjelovljuje lik Waltera Whitea, veliki sir Anthony Hopkins poslao pismo oduševljenja nakon odgledane serije u kojem je izjavio da je njegova izvedba vjerojatno najbolje glumačko ostvarenje koje je ikada video. Zaista, interpretacija Waltera, posebice u zadnjoj sezoni koja je prikazana prošle godine, jedno je od najboljih glumačkih ostvarenja ikada viđenih na televiziji i zaista bi bilo nevjerojatno da bilo tko Bryana Cranstona ugrozi u narednoj sezoni nagrada (kada su u pitanju izvedbe na televiziji), bilo da se radi o Zlatnim globusima, Emmyjima ili nekoj slilčnoj ceremoniji. Transformacija koju Cranston vrši nad svojim likom - od početnog simpatičnog luzera koji da bi zaradio dodatni dolar mora štiti felge svojih učenika do egocentričnog i okrutnog narkobossa Heisenberga u kojem se pretvara kako serija odmiče kraju - jedno je od najfascinantnijih glumačkih preobražaja, Dr. Jackyl i Mister Hyde koji se odvijaju pred našim očima i rastu iz epizode u epizodu.

No, da ne ispadne da je Bryan Cranston jedini zaslужan, treba istaknuti i osatak glumačkog ansambla. Aaron Paul kao Walterov pomoćnik Jesse čiji su odjevni stil i poštupalica "bitch" postali kuljni, Anna Gunn kao supruga Skyler koja doživljava nekoliko transformacija tijekom serije, Dean Norris kao Hank, Walterov šogor i DEA agent (odjel za borbu protiv droge), Bob Odenkirk kao vrhunski muljator i odvjetnik Sal (čiji je lik toliko dobar da su odlučili snimati seriju s njim kao glavnim likom), Jonathan Banks kao Mike, vjerojatno jedini pla-

Zar za to služe kemijski laboratorijski?

čeni ubojica za kojeg mislite da je najbolji djed na svijetu, Giancarlo Esposito kao Gus Fring, superhladni filantrop/narkoboss čije finalno namještanje kravate vjerojatno ulazi u povijest pop-kulture. Jednostavno, u cijeloj seriji ne postoji lik koji je slabo odglumljen i koji nije sjajno portretiran. Za to glavnu zaslugu preuzima glavni tvorac serije Vince Gilligan koji je već počeo dobivati nemoralne ponude da napravi nastavke priče koja je savršeno zaokružena i čije bi dodatno diranje bilo ravno kuluroicidu.

Walter White kao jedinstveni antijunak

Priča koja je u biti jedna ozbiljna i detaljna studija karaktera pokazuje koliko ljudima treba da promjene vlastita stajališta i moralne principe. Tako mi kroz pet sezona gledamo transformaciju nekoliko likova, ali najveća je promjena koju će Walter doživjeti od prve epizode pa nadalje. Pratimo ga kroz prve moralne dileme koje prolazi dok odlučuje hoće li ubiti čovjeka za kojega zna da će ubiti njega prvom prilikom. Zatim odluka da napravi prvi pravi *drug-deal* umjesto da suprugu koja rada odvede u bolnicu, a sve pod izlikom da radi sve za svoju obitelj. Dalje imate gaženje ljudi, postavljanje bombe, trovanje djece pa sve do otmice vlastitog novorođenčeta. I unatoč svemu tome, unatoč očima i ušima koje nam pokazuju koji je Walter postao nečovjek, ne možete si pomoci i barem djelomično navijati za ovog jedinstvenog antijunaka.

Dojma sam da će kult serije "Breaking bad" rasti iz godine u godinu, a legendarne rečenice kao "I am the one who knocks" ili "Say my name", crni šešir i tamne naočale bit će referenca na jednu legendarnu seriju. Čak i samo ime Walterovog alter-ega Heisenberga zvuči nestvarno cool. Uostalom, kada posjetite "Breaking bad" na imdb.com-u, vidjet ćete da je ukupna ocjena serije 9,6 (415.000 korisnika ocijenilo). A jedna od posljednjih i vjerojatno najbolja epizoda - Ozymandias (koju neki nazivaju najboljih i najuzbudljivijih sat vremena televizijskog programa ikada - i ne pretjeruju) ima nestvarnu ocjenu od 10,00 (45.000 korisnika)!

Stoga, ako ste još među onima koji nisu pogledali ove televizijsko remek-djelo, ne čekajte ni trenutak i krenite s gledanjem. Tih 62 sata vašeg života neće biti uzalud potrošeno.

SERIJE NA KOJE TREBA BACITI OKO

Zlatno doba televizije ovih je godina na vrhuncu

Mnogi govore da je završetkom serije „Breaking bad” završilo zlatno doba televizije, jer se neke od najboljih serija koje su nastale zadnjih godina više ne prikazuju ili su pred krajem („Obitelj Soprano”, „Zapadno krilo”, „Žica”, „Momci s Madisona”)

Piše: Marin Đaković, 3.a

Ali, ako uzmemo pozornost koju dramske serije dobivaju zadnjih godina, kao i sve veću televizijsku gledanost i prelazak velikih filmskih zvijezda na rad u serijama, imam dojam da zlatno doba televizije još uvijek traje, odnosno da je ovih godina na vrhuncu. Gotovo svakih nekoliko mjeseci pojavljuje se nova serija koja privlači pažnju gledatelja, tako da je televizijska produkcija trenutno puno jača od one filmske.

NAJBOLJIH 5 SERIJA TRENUTNO NA MALIM EKRANIMA:

Igra prijestolja

Fantasy serija koja obiluje nasiljem, spletkama, seksom i izmišljenim likovima. Radena po knjigama koje ni same još nemaju završetak, tako da nitko ne zna ni kako će završiti, ali nije ni bitno jer u svakoj sezoni

svijet tada funkcionirao i krcata je nezabovarnim likovima. Također ima vjerojatno najbolji glavni lik zadnjih nekoliko godina (uz Waltera Whitea, naravno) - Dona Draperu koji je san svake žene i predmet zavisti svakoga muškarca. Trebam napomenuti da je ova serija već osvojila 4 Emmy nagrade, odnosno svake sezone otkada se pojavila. Tek je zadnje dvije izgubila od *Breaking bad* i serije koja je sljedeća na listi.

doživimo nekoliko šokova i u svakoj pogiba netko od glavnih likova. Što, pak, nije problem jer u ovoj seriji imamo bitnih likova na bacanje, tako da je povremena filtracija i poželjna. Trenutno je završena treća sezona u kojoj nas je šokiralo "crveno vjenčanje" i svi s nestavljenjem očekujemo novu sezonu.

Momci s Madisona

Dramska serija koja bi se možda više svijjela našim roditeljima vrhunski oživljava razdoblje šezdesetih godina prošlog stoljeća, na fascinantan način prikazuje kako je

Domovina

Vrhunska špijunska serija koja pretresa najosjetljivije američke teme do sitnih detalja i koja je prva uspjela skinuti "Momke s Madisona" s Emmy trona. Serija je netom završila s trećom sezonom koja je, objektivno gledajući, kvalitetom malo opala, ali koja je i dalje vrhunsko špijunsко štivo čije epizode gledati na rubu stolca.

House of cards

Političke spletke u Washingtonu čije je prve dvije epizode režirao jedan od vodećih filmskih redatelja današnjice -

osamdesete osvaja sve poklonike dobrih špijunske trilera. Još jedna serija čije će epizode pratiti s ruba sjedalice. Možda nije toliko razvikana kao druge s liste, ali jedna od najboljih novih.

Od serija koje nisu dospjele na listu, treba još izdvojiti i "The Walking dead" kao najgledaniju seriju trenutno u SAD-u, tek pokrenutu "Masters of sex", među tinejdžerima popularnu vampirsку "True blood" te "Most", nastalu po istoimenoj skandinavskoj seriji.

Anarhičan country

Stvar je ispala očekivano. Vesela skupina, veseli ljudi, jedna velika vesela obitelj. Osjeti se ne-kakav topli osjećaj koji prožima cijeli backstage. Zanimljivo je koliko se uživo ne razlikuju od viđenoga na pozornici. Bilo kako bilo, Picksiebner je ne tako star hrvatski bend koji provlači svoj jedinstveni žanr već neko vrijeme. U trenucima prije koncerta Picksiebnera u Vintage Industrial baru, raspoložen za razgovor, postavio sam par pitanja jednom od članova benda, Vedranu Ciprijanoviću- Cipri, bas-vokalu

Piše: Marin Đaković, 3.a

Je li, po Vašem mišljenju, moguće biti originalan na vaš način bez ležernosti?

Kada radiš s kalkulacijama, to će ti se kad-tad obiti o glavu, prije ili kasnije. Treba se prepustiti osjećaju, ekipi koja radi s tobom i tu rezultata mora biti. Naravno, moraš biti uporan u rješavanju problema benda. Ni bez toga nema zvuka.

Osjećate li kao umjetnik da imate svu slobodu izražavati se?

Koliko je bend povezan energetski, koliko bend osjeća zajedništvo, toliko se sve to manifestira na rad. Jer ako ti netko ne može ukazati na pogrešku, onda opet neće biti dobro. Potrebno je da ti taj netko bude frend pa da savjet prihvatiš u potpunosti.

Osjećate li zadovoljstvo u tome što svirate baš u Hrvatskoj?

Slušaj, jednostavno se ne možeš roditi negdje drugdje ako si se rodio u Hrvatskoj. Mislim, mi sviramo glazbu kakva se nama sviđa. Uopće nije bitno u kojem dijelu svijeta, glazba je univerzalna.

Kakav je osjećaj biti dašak originalnosti na sceni?

Osjećamo se jako dobro. Lagano je pitanje, lagani je odgovor. Naš producent, na našem posljednjem albumu, rekao je da postoje dvije vrste glazbe. Svi govore: „Nekvalitetna muzika, „kuruza“, sweetmetal, ovo, ono“. Veli frajer, postoji samo kopija i original. I u principu, tu je puno rekao. Jer ako se hoćeš utopiti u masi, onda ćeš to i učiniti, ali ako radiš originalniju muziku doprijet ćeš do manje ljudi, no bit će zadovoljniji.

Možda ima ekipe koja se pali na masu i na grupnjake, ali mi nismo ti

Mislite li da biste možda bili zadovoljniji da svirate pred širom masom, čisto radi uspjeha?

Pa mi smo svirali pred puno većom hrptom ljudi, nego što ćemo danas svirati. Svirali smo mi i na festivalima pred pet, šest tisuća ljudi,

Marine, gdje ti je brada, ili barem brkovi?

možda i deset, ali ako si ti unutra, ako si ti zadovoljan, ako je ekipa prava i ako se energija poklopi, broj ljudi ne mijenja stvar. Možda ima ekipe koja se pali na masu i na grupnjake, ali mi nismo to.

Dakle, Vama je komunikacija s publikom manje važna od one unutar benda?

Energija kola i bez toga. Gledaj, bolje petnaest pravih nego pred pet tisuća drugih.

Svirate li puno u regiji i orijentirate li se više na Hrvatsku ili „šarate“ okolo po festivalima?

Mi se orijentiramo tamu gdje nas zovu. Sutradan odmah dođemo tamu. Još uvijek najčešće sviramo u Hrvatskoj. Sviramo i u Bosni i u Srbiji... Još uvijek smo u regionu. Bilo je govora o nekakvoj njemačkoj turneji. Navodno je u Hrvatsku došao neki lik koji je vlasnik nekog radija u Bremenu. Kupio je CD te smo dobro kotirali na njihovim ljestvicama. Sve u svemu, zasad još ništa od toga.

Najviše ste svirali po motorijadama i sličnim festivalima, no u usporedbi s klubovima, može-

te li se požaliti na kvotu klubova koji održavaju svirke tog tipa?

Naravno da bi dobro bilo da toga bude više. Mi bismo i željeli da toga bude više. Zagreb je milijunski grad, a opet imaš jednu dvoranu, jedan pravi klub i dva do tri mjesta u kojima možeš održati isplativu svirku. Rekao bih da je možda Zagreb prije milijunsko selo, nego što je grad. U svakom slučaju, pre-malo je. Mislim da to nije slučaj samo ovdje, tako je i u ostatku Hrvatske.

**Idemo svirati! Volimo svirati.
Ne znamo svirati? Naučit ćemo**

Iz čega je sve krenulo?

Pa frendovi su krenuli svirati. To je bila ona tipična kvartovska priča: „Idemo svirati! Volimo svirati. Ne znamo svirati? Naučit ćemo.“ Pona-vljam, Zoki je baš imao viziju i on je jednom snimio svoj bendžo i htio je imati takav nekakav „anarhičan“ zvuk. I to je ono što se sada događa.

Jer tu ima svega: *rocka*, *bluesa*, ali i *funka*. Netko je jednom rekao „*hardcountry*”, ali ne ograničavamo se takvim stvarima. Više imamo neku emulziju, rekao bih.

Jeste li ikad mislili da ćete svirati baš ovakav žanr? Imate li „To je tol“ osjećaj?

U principu, ovaku viziju je Zoki imao jako davan, još prije Picksiebnera. Bez te njegove vizije, bend nebi izgledao ovako. Ovo je podosta „miješana skupina“, jer mi smo slušali svašta u svoje vrijeme, a i sad slušamo. No, svi imamo taj nekakav zajednički nazivnik koji nas veže. Zahvaljujući tome sve se to kanaliziralo u ovo što sada imamo.

Je li se osjećaj zajedništva u bendu osjetio odmah u početku ili je to nešto se treba razvijati?

Pa mislim da je, jer smo svi bili frendovi prije. To nije bilo ono preko oglasa i slično, nego više „frendovska priča“. Nakon nekog vremena postali smo obitelj. Družimo se puno i van glazbe. Naše obitelji su povezane i sada se su sve spojile u jednu. Živimo kroz tu glazbu privatno i poslovno.

Tijekom Vašeg procesa improvizacije, je li nužna povezanost između svih članova benda na jednoj razini ili je više svatko u svojoj frekvenciji?

Dogodi se na probi da nije dan. Ovaj je tu, ovaj je тамо, a ovaj je ondje. I dok svi nisu na istom, nema zvuka. Bend se jednostavno mora energetski poravnati. S iskustvom shvatiš kako to postići, poravnaš se.

Svirali ste i s Majkama, Hladnim pivom. Osjetili ste se nekakav jaz u trenutku kada svirate s nekim tko je duže na sceni? Kakav je osjećaj svirati s vidno poznatijim bendom?

Lijepo je kada te kolege sa scene uočavaju i prihvataju. Jako je lijep osjećaj kada se uzajamno cijenimo, jer sve su to prijateljski bendovi. Gostovali smo s Hladnim pivom jednom i to nam je bilo pravo zadovoljstvo. Takva stvar posebno godi u počecima, jer se sada zbog toga iz te suradnje stvorilo prijateljstvo.

Koliko je bend utjecao na prijateljske odnose između članova?

Enormno. Mi smo bili frendovi i prije, ali ovo te jednostavno puno jače veže. Prihvatali smo jedni druge kao članove obitelji i to je nešto što se ne može stvoriti normalnim putem.

Možemo li očekivati još kakvu suradnju s Hladnim pivom?

Pa prijatelji smo. Družimo se intenzivno i nije rečeno da neće biti neke daljnje suradnje u smislu gostovanja negdje, studijskih produkcija i slično. Takve stvari dolaze same od sebe, ne planiraju se.

Biste li voljeli stvoriti nešto poput onoga što je Štulić uspio svojom pojmom, postati „kult ličnosti“?

Pa mislim da s ovim svojim smjerom nećemo nikada svirati na stadionima, nismo mi takav bend. Držimo se toga da punimo dvorane od dvije do pet tisuća ljudi. To je čisto u redu, to je ugodna atmosfera. Evo, recimo, Tom Waits neće svirati pred pet, šest tisuća ljudi, neugodno mu je to.

KNJIŽEVNI KRITIČARI DAJU SVOJ SUD

Ove pjesme ne bismo čitali svojom voljom

Hrvatski narodni preporod bio je zaista važan događaj u povijesti našega naroda. Standardizacija koja je uzela maha ne može se osporiti, no mnogi će se složiti da pjesme nastale u hrvatskom romantizmu nisu uvijek na visokoj razini umjetničke vrijednosti

Piše: Martina Hleb, 3.j

Crtež: Grgur Akrap

Pjesma mi se ne sviđa jer ju ne razumijem, nije zabavna i nema nikakvog smisla. Zastarjela je i nema veze sa sadašnjosti. To nije najgora pjesma koju sam pročitao, ali je sigurno u top pet iz gore navedenih razloga.

(Bruno Zlopaša o Gajevoj
Horvatov sloga i zjedinjenje)

To je najlošija i najdosadnija pjesma koju sam ikada pročitao zbog toga što ništa ne razumijem i pjesma nema baš nekog smisla i nije aktualna u današnje vrijeme. Ta pjesma je bila pisana u nakani da probudi svijest hrvatskoga naroda, ali nije i ljudi su pali u još veću bananu, kao i ja kada sam čitao ovu pjesmu.

(Luka Smetiško o Gajevoj
Horvatov sloga i zjedinjenje)

Pjesma mi se sviđa zato što govori o mojoj domovini. Pjesma je i danas aktualna zato što govori o ujedinjenju Hrvatske. To je jedna od ljepih pjesama koje sam pročitao jer govori o jedinstvu svih Hrvata.

(Borna Bogović o Gajevoj
Horvatov sloga i zjedinjenje)

Pjesma mi je glupa i dobra. Dobra zato što je prva kitica istinita, a glupa mi je jer ne razumi ništa u drugoj kitici. Mislim da je zastarjela jer se čita samo u školama, nije baš zanimljiva i teško da bih je čitao sam svojom voljom.

(Filip Benčec o Preradovićevu
Ljudskom srcu)

Pjesma je dosadna i teško ju je razumjeti, nema nikakve razumljive radnje ni likova. Pjesnik samo opisuje nekakav krajolik.

(Luka Ritt o Preradovićevoj
Zora puca, bit će dana)

Osuđivanje da bi se odala počast tradiciji

Drama američkoga autora Jeffa Barona "U posjetu kod gospodina Greena" prevedena je na dvadeset i pet jezika, igrana u više od četrdeset zemalja u više od dvjesto i pedeset produkcija te je najizvođeniji suvremenii tekst u posljednjih deset godina

Piše: Antonia Šantek, 4.e

Kada neka predstava ljudi sviju generacija drži prikovane za kazališne stolce u mjeri kojoj to čini ova, uglavnom je riječ o predstavi univerzalnih vrijednosti. U režiji Aide Bukvić i produkciji Kazališta Planet Art teče već osma godina izvrsne posjećenosti i nagrada koje osvaja.

Gospodinu Greenu, ortodoksnom, ogorčenom Židovu, vlasniku kemijske čistionice koji se, nakon ženine smrti, zatvoren unutar svoja četiri zida, potpuno otudio od ostatka svijeta, spletom okolnosti (sretnih ili nesretnih - to će tek predstava pokazati), zbog jedne *zamalo prometne nesreće*, dodijeljen je naizgled uspiješan, zadovoljan mladić, krv samo zato jer nije računao da starac neće pogledati lijevo i desno prije nego li zakorači na prometnicu, mladić koji mu, jer tako nalaže američki zakon, od tog, mogli bismo reći, sudbonosnog trenutka, mora pomagati u kućanskim poslovima. Prolaskom vremena dolazi do promjena u njihovu odnosu: starac polako prihvata mladića i njih se dvojica počinju otvarati jedan drugome, priznajući si ono što su dugo skrivali u sebi, priznajući si ono što ih najviše boli, ono što ih je i otudilo od ostatka svijeta, ali i ono što ih čini toliko sličnima.

U tom trenutku dolazi do glavnog sukoba u drami, do sukoba generacija i vremena, sukoba svjetonazora, sukoba različitosti koji, na žalost, zbog nepremostivih predrasuda traju među svima nama: Ross Gardiner, iako gotovo savršen (jer je, poput gospodina Greena, Židov), nažalost je - homoseksualac. A Židovi, dotada je vjerovao gospodin Green, ne mogu biti homoseksualci!

Naše društvo, poručuje Baron, umjesto da prosperira, ostaje zarobljeno u okovima prošlosti, sputano netrpeljivošću i predrasudama

Gospodina Greena možemo promatrati kao bespriječnog patriota koji se užasava svega i svih koji su drugačiji: drugačiji po izgledu, stavovima, vjeri ili izostanku iste i, kao u slučaju koji se problematizira u drami, seksualnosti.

Iznimno je zadržavajuća sposobnost takvih osoba da homoseksualnost povežu s konačnom

propašću ljudske rase, potkrepljujući to činjenicama logičnima poput predizbornih podizanja križeva i kipova bivših predsjednika u zemlji koja se i bez toga utapa u dugovima. Kada se uz te apokaliptične zaključke nadoveže koja teorija da je sve to zapravo neka zakulisna ustaška ili partizanska urota, ovisno o desničarko-ljevičarskim stavovima (čak i onih koji se u doba vladavine spomenutih opredjeljenja još nisu ni rodili!), krug se zatvara i ostajemo zarobljeni u vremenu za koje smo vjerovali da je već odavno prošlo.

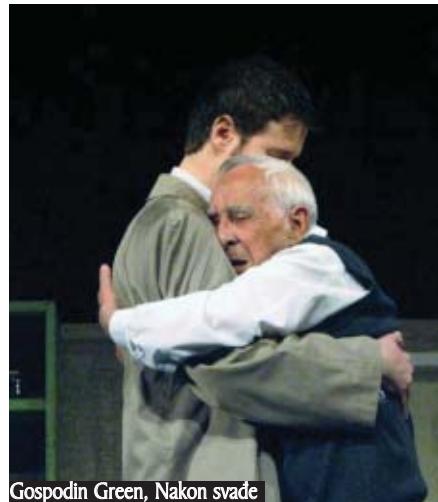
Moguće je srušiti zidove kojima smo se odijelili

Gospodina je Greena utjelovio Pero Kvrgić, glumac koji je tijekom svoje karijere sasvim zaslужeno primio mnoge nagrade. I u ovoj je predstavi pokazao iznimno glumačko umijeće, na sebi svojstven način ozivljajući Židova sputnog mješavinom svih mogućih predrasuda, te njegovu gorljivu radikalnost, ali i skrivenu, duškono potisnutu borbu s vlastitim emocijama.

Drugi član savršeno uskladenog glumačkog dvojca, Luka Dragić, jednostavno je, ali vješto prikazao mladog i pristojnog Rossa Gardnera, suprostavljajući se, a to je ono ključno za ovu predstavu, uvijek samo predrasudama, a ne i samom gospodinu Greenu. Baronova ideja nije bila ikoga osudititi (jer, da je to učinio, to bi znalo da je poput gospodina Greena, da stvara vlastiti sustav vrijednosti pritom ne razmišljači hoće li time ikoga *diskvalificirati*), već ukazati na nužnost prihvaćanja heterogenosti društva, na prihvatanje činjenice da ono, bez obzira na prividnu entropiju koja može djelovati zastrašujuće, upravo tim svojim karakteristikama čini da se društvo razvija. Rossa možemo promatrati kao lik koji upotpunjuje gospodina Greena, neprestano ga preispisujući, propitujući njegove vrijednosti ukazivanjem na *crne rupe* njegova privatnoga života, nastale zbog nemogućnosti da stvari sagleda iz jedne drugačije perspektive.

Iako je od objavljuvanja drame prošlo više od šesnaest godina, ona sasvim vjerodostojno ilustrira stanje u društvu koje, umjesto da prosperira, ostaje zarobljeno u okovima prošlosti, sputano netrpeljivošću i predrasudama.

Povezivanje homoseksualnosti i Drugog

Gospodin Green, Nakon svade

svjetskog rata samo je jedna u nizu slikovito prikazanih, vrlo maštovitih uspostavljanja zdravom razumu nespojivih relacija: gospodin Green, kao simbol osobe koja osuđuje jer je to tradicija njegova naroda (i zato jer je to daleko lakše no promišljati vlastitom glavom), u homoseksualnosti vidi nastavak Holokausta. O homoseksualcima, tim hereticima koji se usuđuju tražiti prava, posljednjih je mjeseci u našim medijima dovoljno pisano: traženje ljudskih prava za neke je kolosalna bezobrašćina; ljudi s pravima, tko je to bio? Pogotovo kod nas.

U drami ova lika nadilaze predrasude i za to bivaju nagrađeni

Dok god smo preopterećeni predrasudama ne možemo napredovati, a likovi ove predstave, kroz razgovore protkane inteligentnim humorom, žele nam poručiti da je promjena moguća. U drami ova lika nadilaze predrasude i za to bivaju nagrađeni trajnim, iskrenim prijateljstvom i uzajamnim poštovanjem te ponovno uspostavljenim obiteljskim vezama koje su godinama palele zbog imaginarno stvorenih podjela.

U posjetu kod gospodina Greena drama je koja promiče toleranciju i daje nam lekciju da je moguće srušiti zidove kojima smo se odijelili, da je moguće prevladati ograničenja koja smo si sami postavili, moguće je prevladati predrasude i, najvažnije od svega, za to nikada nije kasno.

Preporuke knjižničarke

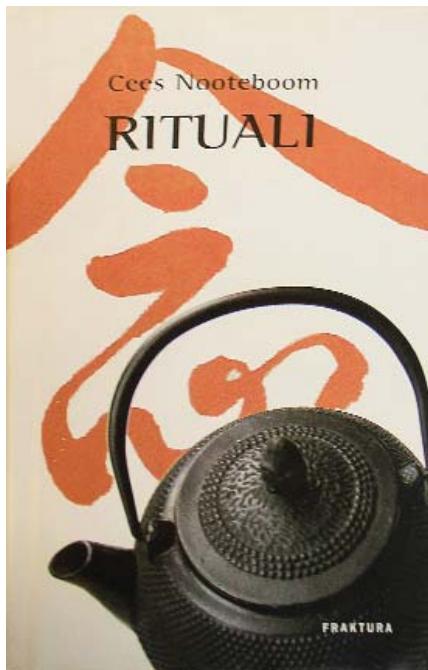
Piše: Henrieta Barbarić, prof.

Cees Nooteboom Izgubljeni raj

Vlak je upravo prošao Harlem, znači najbolje da počnemo. Temeljito promiješati živote, pa makar i nakratko, nije sitnica. Postoje elementi, baš kao i u kemiji, koji se privlače, kao i oni koji se odbijaju. Životi se pripremaju u dugotrajnim procesima. Točno, baš kao i jela. Da, imaš pravo, nitko tu ne kuha, osim ako sam život ne želiš nazvati kuharom, a zašto i ne bi? U svakom slučaju, kemija koja se ovdje traži nije jednostavna. Kuhanje nekad traje dulje, nekad kraće, štednjaci se nalaze na različitim destinacijama, ishod je neizvjestan. Ova je usporedba u ovoj priči najdulje trajala, sad samo još ovo. Život, ako ćemo još malo zadržati tu glupu metaforu, kao kuhar je totalni idiot. Pritom pate uglavnom ljudi, a profitira, ponekad, ali ne prečesto, književnost. (Cees Nooteboom: *Izgubljeni raj*, str. 94)

Uломak je ovo iz knjige koja je sve, samo ne uobičajena; iz knjige od koje bi, čak i najpredanje čitatelje, mogla zaboljeti glava - jer riječ je o knjizi koja je postojala prije no što je nastala, odnosno koja je nastajala, kada je već bila ukoričena. No da bi i srednjoškolac posegnuo za ovom knjigom, ne mora baš ništa znati o teoriji strukturalizma

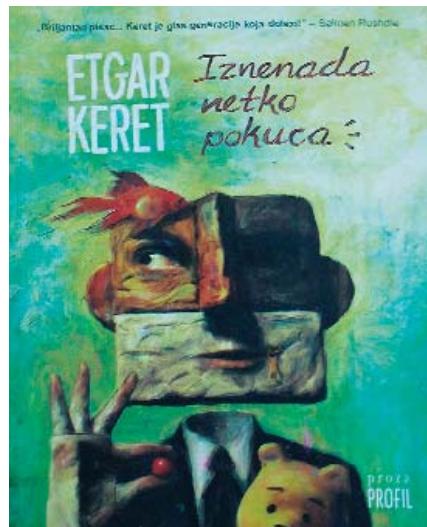
niti o Miltonovom *Raju izgubljenom* - dovoljno je da poželi pročitati bajku o autobusu punom andela koji svaku večer po jednoga iskrca na različitim lokacijama, gdje ih radoznali turisti potom traže, postavljaju pitanja za koja oba sudionika dijaloga znaju da nema odgovora, a ponekad se, čak, i zaljubljuju u njih...

Cees Nooteboom Rituali

Ono što mi je dao Istok misao je da moje ja i nije baš nešto posebno. Ako ono nestane, neće nestati toliko mnogo toga. Ja smetam svijetu i on smeta meni. Harmonija nastaje tek ako oboje istodobno dokinem. Ono što tada umire splet je okolnosti koji je nosio moje ime, i ograničena, usto stalno promjenjiva spoznaja koju su te okolnosti imale u sebi. Kao kad bočiću otrova rastvorиш u oceanu: oceanu to i ne smeta, a otrov se oslobođio tereta, ne mora više biti otrov. (Cees Nooteboom: *Rituali*, str. 159)

Postoje kriminalistički romani, koji vas drže u napetosti iščekivanja trenutka otkrića krvca za glavni zaplet; postoje ljubavni romani, koji vam stvaraju iluziju savršene ljubavi iznijansirane dogadjajima za koje s vremenom pomislite da su nužni

da biste na ljubav uopće pristali; potom filozofski, koji govore o filozofiji... a postoje i romani poput ovoga koji su sve to u jednome. Iz jedne šalice čaja, Nooteboom razvija svijet u kojem se postavljaju brojna egzistencijalistička pitanja poput onih može li se ljubavi prema ceremoniji posvetiti cijeli život - ili je zadovoljstvo ipak bolje potražiti u erosu.

Etgar Keret Iznenada netko pokuca

Volite bajke, ali sve Grimmove i Andersenove (o Mažuranićinima da i ne pričam!) već znate napamet? Kafku ste iščitali od početka do kraja tako da imate osjećaj da biste i sami mogli pisati kao on? Onda je Keret odgovor na sve vaše životne probleme! Zanima vas može li prezgodna žena po noći postati dlakavi muškarac? Naljuti li vas prijatelj ili poželite zaraditi na nekoj okladi, Keret zna i kako nekoga strpati u bocu od pive! On ispunjava želju jedne djevojke da joj oči postanu svjetlučave, a za samo 19,99 novih šekela daje odgovor na pitanje o smislu života - i krasnu alegoriju o naivnim ljudima kojima se može prodati... sve, ako to lijepo zapakirate. Zato, kalkulator u ruke, izračunajte koliko je to **8% ni od čega**, a ako vam u tom trenutku **Iznenada netko pokuca** na vrata - to je sigurno Etgar Keret!

„Život je crtanje bez brisanja“

O. Kokoschka

Irena Šimunović, 3.m

Nema povratka. Možda želimo živjeti ovaj život unazad. Tada bismo više pazili koga čemo voljeti, sanjat, trebati, no, nema nazad. Nema gumice. Koliko smo postigli u našim životima? Što smo sve obećali? Jesmo li odlučili kamo čemo i što je ispravno? Želim živjeti sa spoznajom da ništa nije vječno, noseći svoj križ, ne bojeći se. Život je rat promjena. Ponekad se izgubimo u njima, no netko će nas pronaći i pokazati nam kako da mi opet budemo mi.

Koliko straha ima u ljudskim očima kada se govori o životu. Svugdje vidimo ljudе, no nigdje ljudskosti. Svi žeze izbrisati neki trag u svojoj prošlosti. Svaki čovjek ima mračni dio sebe koji ga je barem jednom natjerao na nešto loše zbog čega možda više nikada neće mirno spavati. Život je jedan veliki test, nitko nam ne daje upute o tome kako trebamo živjeti. Meni barem nije.

Bilo je to davne jeseni. Započeti rat nije se stišavao. Sjećam se prvih objava u novinama kako će Vukovar uskoro pasti. Žene, djeca, stari i nemoćni napuštali su grad. Ja nisam želio. Prijavio sam se u dobrovoljne branitelje grada Vukovara čiji se sati do pada broje. Znao sam da mi je zbog toga život obilježen. Od moje ruke su ginuli ljudi, a ja sam samo branio svoje. Znao sam da ni-kada više neću biti ista osoba. U snovima me proganjaju potoci krvi ljudi koji su umrli od hladnog metka još hladnijih ljudi. Svi smo tada trebali heroja. Zvali smo Boga u hladnim noćima i molili ga da još samo jednom vidimo svoje obitelji. Prije nego što sam se odlučio prijaviti u dobrovoljce, rekao sam ženi da moli andele da me čuvaju. Rekla mi je:

„Andeli ne čuvaju andele.“ Tad me poljubila kao nikad prije i sa suzama u očima okrenula leđa. Prateći kolonu ljudi, odnijela je mog sina u naručju. Za nju sam heroj.

Danas, kada je Hrvatska slobodna, kada u svojoj sobi u jesenskim noćima pokušavam zaspati, čujem jecaje poginulih ljudi, molitve nedužnih, padanja mrtvih trupala na tlo. Proganja me prošlost. Što sam trebao? Borio sam se za slobodu, a dušu sam zarobio zauvijek. Za sebe nisam heroj, daleko sam od toga. Da mogu, izbrisao bih te godine, bez razmišljanja.

I tako heroj u tudim očima, u ogledalu vidi ubojicu koји je, žrtvovavši sebe, oslobođio ime hrvatsko.

Posljednja crta obrane

Vidi ju тамо како skače, како бježi од velike Zime.

Njeni zlatni uvojci neumorno se bore sa davno zaboravljenim strašnim vjetrom, a njene velike vedre sive oči zadivljeno prate neodređeni put zalutalih pahulja.

Rukavice joj promočile, a mali nježni prsti već ozebli,
no to ne sprječava malenu dječju zaigranu dušu da se pri putovanju kući zaustavi
i ugrabi nespretno koju kuglu hladnoće.

I preskače i trči i smijehom ispunjava praznine između bijelih konstrukcija
i svojim crvenim nosićem pozdravlja gospodu Zimu.

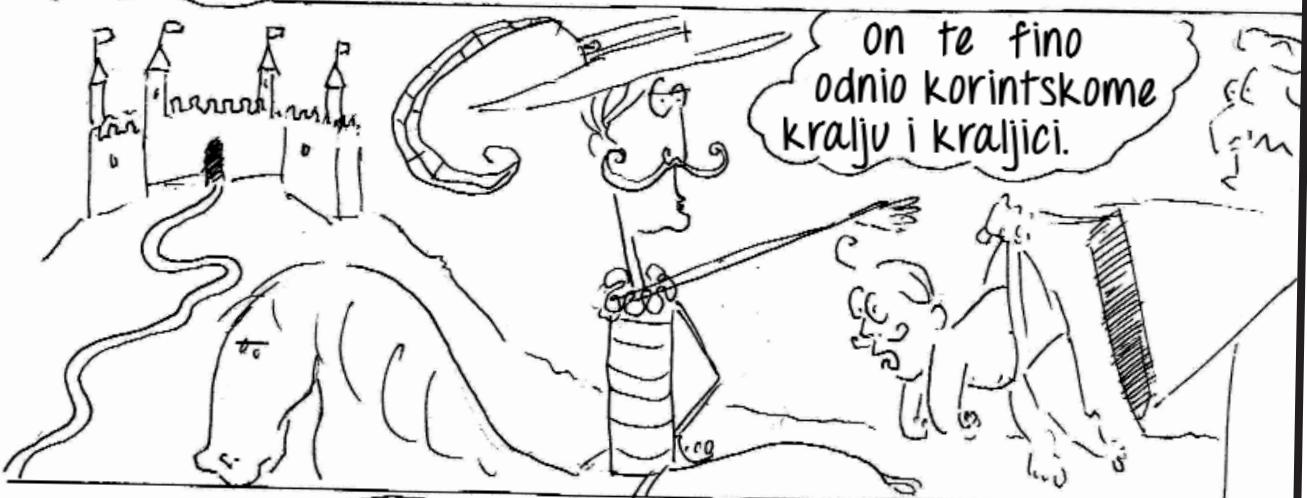
I u zadnji tren ulazi u kuću i trči do prozora i gleda kroz toplo u hladno,
zimsku borbu iza prozora, njene posljednje crte obrane.

Sara Dobrijević, 1.n

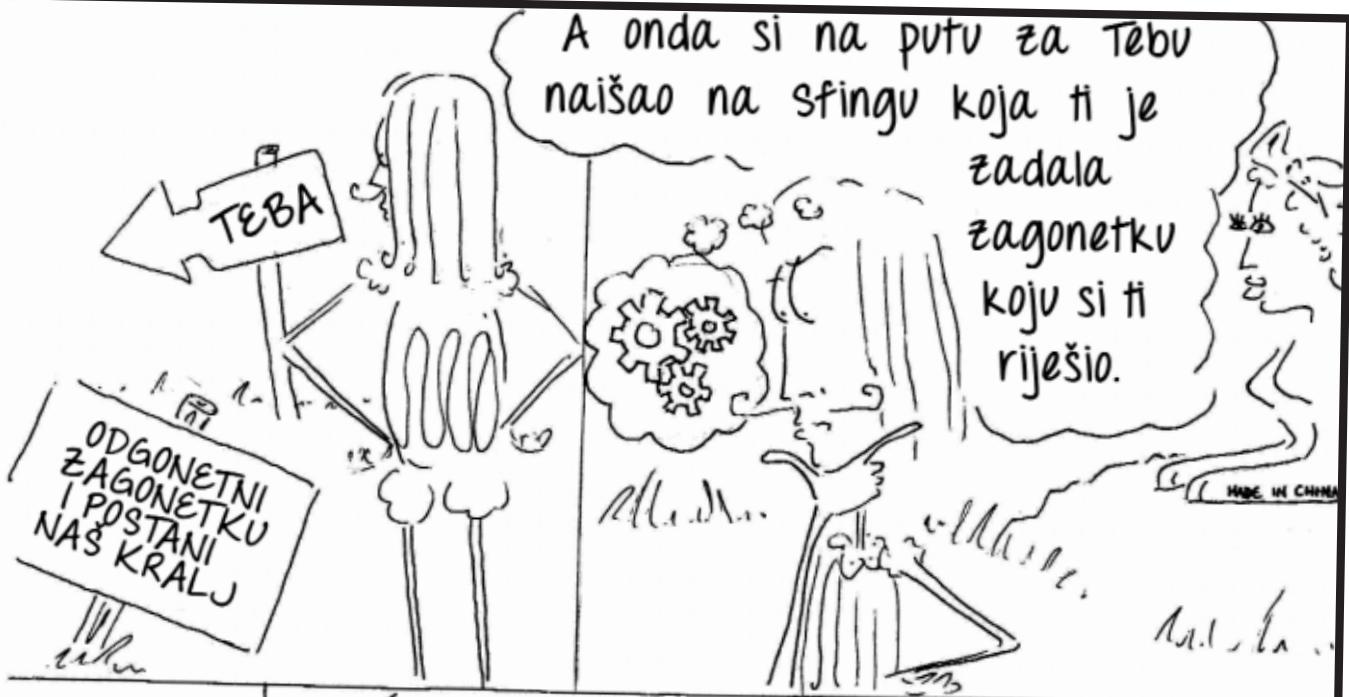
Sofoklev kralj Edip (na samo četiri stranice)

Tvoja majka je čula za proročanstvo da ćeš ubiti svoga oca i oženiti se njome. Zato je odlučila dati te svome slugi da te ostavi negdje da umreš, ali sluga se sažalio i dao te glasniku iz Korinta.

NESTVARNO.hr

**MOBITELI –
povoljno!!!**

Promijeni
svoj život
zauvijek!

Zračenje

Pretraži (Upišite
ključnu riječ, npr.
bakterije)

Rezultati
pretraživanja

Pronađeno:
1479 oglasa

Ovo biste mogli biti VII

Nestvarno.hr/Oglasni/Mobiteli/ponuda - kategorije

Ponuda – KATEGORIJE – Glupphone A273

GLUPPHONE A273, AndrEJid

Šifra oglasa: 10222118

Do isteka je još: 1 dan, 6 h, 52 min

Objavljen: 28.01.2014 u 14:32

Oglas prikazan: 756 puta

Cijena: prava sitnica, jedna prosječna plaća

Opširnije: vrlo brzo postat će vaš najbolji prijatelj. Uz sve aplikacije (whats down, viper...) nikada više nećete morati ni s kim uživo razgovarati

Osnovne karakteristike:

Zaslon: touch screen s plodnom podlogom za bakterije

Dimenzije: stane u veću mušku ruku

Masa: bestežinski

Interna memorija: nikada više nećete morati misliti

Povezivanje: dobro će vam ozračiti mozak; zračenje na svakodnevnoj bazi

Podržava: sve društvene mreže za milijun vaših imaginarnih prijatelja

Brzina: dovoljno brzo uništava vid i savija kralježnicu